

การสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญา
ตรี"

ของ ราชัน ทวีคณะโชติ

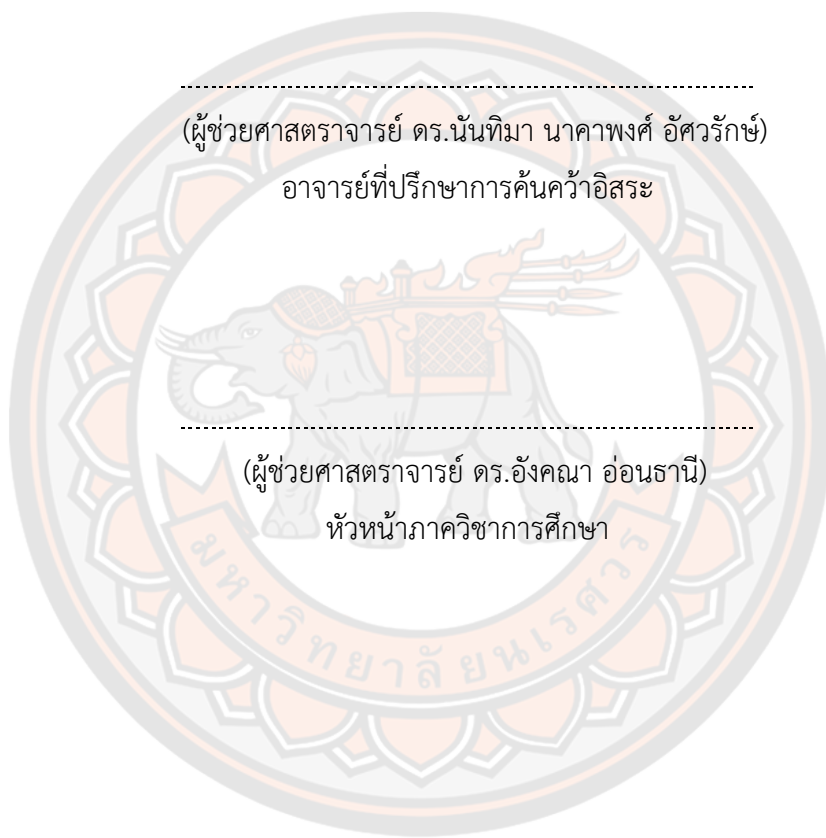
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิมา นาคาพงศ์ อัครรักษ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา อ่อนธานี)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ชื่อเรื่อง	การสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี
ผู้วิจัย	ราชน ทวีคณะโชติ
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิมา นาคาพงศ์ อัครวัักษ์
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. วิจัยและประเมินทางการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	แบบวัด, การระรานทางไซเบอร์, เกณฑ์ปกติระดับชาติ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างแบบวัด 2) หาคุณภาพของแบบวัด และ 3) สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 960 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบวัดที่มีรูปแบบเป็นมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis : CFA) ด้วยโปรแกรม Mplus การหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ และการหาคะแนน T ปกติ ผลการวิจัย พบว่า 1) แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้ 39 ข้อคำถาม 2) ตัวบ่งชี้การระรานทางไซเบอร์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .482 - .848 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.677 – 0.991 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดล ประกอบด้วย ค่าสถิติ Chi-square = 30.341 p-value = 0.065 CFI = .994 TLI = .989 RMSEA = .046 และ SRMR = .019 แสดงว่าโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีความตรงเชิงโครงสร้าง และ 3) เกณฑ์ปกติระดับชาติของแบบวัดมีค่าเฉลี่ย = 59.63, S.D. = 18.29 มีช่วงคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) อยู่ระหว่าง 0.2-100.0 และมีช่วงคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) อยู่ระหว่าง 21 - 89

Title	CONSTRUCTION OF CYBER BULLY SCALE FOR UNDERGRADUATE STUDENTS
Author	RACHAN TAWEKANACHOT
Advisor	Assistant Professor Nanthiman Asvaraksha, Ph.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Research and Evaluation - (Plan B), Naresuan University, 2022
Keywords	Scale, Cyber Bully Scale, National norms

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to construct a scale, 2) to determine the quality of the measure, and 3) to establish norms of the cyber bullying scale for undergraduate students. sample group is a bachelor for the academic year 2021, there were 960 students using Multi-stage Sampling. The instrument used was the Likert Rating Scale. The data were analyzed using statistics. Construct Validity by Second Order Confirmatory Factor Analysis (CFA) by Mplus program. and finding a normal T-score. The results of the research found that 1) The Cyber Threat Scale consists of 3 components, 9 indicators, 39 questions. 2) Cyberbullying indicator the correlation coefficients ranged from .482 - .848, Factor loading 0.677 - 0.991, and were statistically significant at the .05 level for all indicators. The model coherence index consisted of the Chi-square statistic = 30.341. p-value = 0.065 CFI = .994 TLI = .989 RMSEA = .046 and SRMR = .019, indicating that the corroborative component analysis model of the Cyber Bully model for undergraduate students consistent with the empirical data and structurally straight. 3) The measure's national norm was mean = 59.63, S.D. = 18.29, with a percentile rank score range of 0.2-100.0, and a normalized T-score range of 21 – 89

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิมา นาคาพงศ์ อัครวัชร อธิการที่ปรึกษาและคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญภา ยวงสร้อย ดร.ศานิตย์ ศรีคุณ ดร.ณรงค์ศักดิ์ ครอบคอบ ดร.อัญชุลี ทองเงิน และ ดร.พัชดาพรรณ อุดมเพชร ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนคณาจารย์ในสาขาวิจัยและประเมินทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้และเป็นกำลังใจสำคัญมาโดยตลอดจนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์ และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร บุคลากร และเพื่อนร่วมงานในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรทุกท่าน ที่ได้มอบทุนการศึกษาและให้การสนับสนุน และช่วยเหลือจนการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณครอบครัว เพื่อน ๆ และคนใกล้ชิดที่คอยเป็นกำลังใจและสนับสนุนช่วยเหลือในการศึกษาทุกอย่างด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจไม่มากนัก

ราชัน ทวีคณะโชติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
ประกาศศุญประกอบการ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การระรานทางไซเบอร์.....	10
การหาคุณภาพของแบบวัด.....	21
เกณฑ์ปกติของแบบวัด.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	39

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การสร้างและหาคคุณภาพของเครื่องมือ.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	50
ตอนที่ 1 ผลการสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี.....	50
ตอนที่ 2 ผลการหาคคุณภาพของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี.....	54
ตอนที่ 3 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี.....	61
บทที่ 5 บทสรุป.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	67
อภิปรายผลการวิจัย.....	70
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	74
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	82
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย.....	83
ภาคผนวก ข เครื่องมือวิจัย.....	85
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91

ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully).....92

ผลการวิเคราะห์เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully)..... 110

ประวัติผู้วิจัย 113

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพและสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัด	42
ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การระรานทางไซเบอร์ จากเอกสาร และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง.....	43
ตาราง 3 แสดงเกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล.....	48
ตาราง 4 แสดงข้อคำถามของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์(Cyber Bully) สำหรับนิสิต ปริญญาตรี.....	52
ตาราง 5 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์โดย ผู้เชี่ยวชาญ.....	54
ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อด้านอำนาจจำแนกของแบบวัดการระรานทางไซ เบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2.....	56
ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี.....	58
ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) ของโมเดลการ ระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) (n=240).....	58
ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของโมเดลการ ระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) (n=240).....	59
ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี (n=480).....	61
ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์เกณฑ์ปกติ (Norms) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการวัด การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี (n=480).....	65

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	39
ภาพ 2 โมเดลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี.....	61

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนั้นมีการพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเทคโนโลยีในรูปแบบของเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างแพร่หลายทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกัน และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก (วัชรินทร์ จามจรี, 2550 อ้างถึงใน ฉันทยากร ตุดเกื้อ, 2557) โดยมีช่องทางสำหรับการติดต่อสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตระหว่างกันมากมายหลายช่องทาง อาทิเช่น โปรแกรม E-Mail, Facebook, Line, Twitter, Skype, Instagram, WhatsApp, Tango, YouTube, Socialcam (Field, 2006 อ้างถึงใน ฉันทยากร ตุดเกื้อ, 2557) เทคโนโลยีสารสนเทศเหล่านี้จะสามารถช่วยอำนวยความสะดวกในการสร้างสัมพันธภาพซึ่งไม่จำเป็นต้องเดินทางออกจากบ้านไปพบปะกันตามสถานที่ต่าง ๆ ทำให้การสร้างสัมพันธภาพขยายวงกว้างขึ้นและตลอดวันทั้ง 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ยังสามารถที่จะสร้างสัมพันธภาพกันได้ทั่วโลกเป็นการขยายกรอบความรู้ อีกทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้มากขึ้น ซึ่งถือได้ว่ามีคุณประโยชน์ต่อสังคมอย่างมาก ทั้งนี้ในการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เปรียบเสมือนเหรียญสองด้านที่มีทั้งผลดีและผลเสีย ซึ่งเป็นทั้งสื่อในการสร้างสัมพันธภาพต่อกันของคนทั่วโลก แต่มองอีกแห่งหนึ่งอาจเกิดผลเสียขึ้นได้หากมีการใช้ไปในทางที่ผิด (วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ และคณะ, 2554 อ้างถึงใน ฉันทยากร ตุดเกื้อ, 2557)

ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบการสื่อสารที่ไร้ขีดจำกัดอย่างรวดเร็วที่ขาดสมดุลงันได้ส่งผลกระทบต่อปัญหาความมั่นคงในการดำเนินชีวิตต่อคนทุกกลุ่มทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษาที่มีสถิติการใช้อินเทอร์เน็ตมากเป็นอันดับหนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งวัยรุ่นอาจขาดการกำนดการในการเลือกรับหรือการนำไปปฏิบัติ จึงทำให้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้เยาวชนมีอิสระในการเลือกที่จะกระทำความรุนแรงต่อกันมากขึ้น และเป็นสาเหตุของการเกิดการระรานหรือรังแกกันในประเภทใหม่ที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยผ่านเครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์อย่างคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือซึ่งเรียกว่าการรังแกบนโลกไซเบอร์ (Cyberbullying) หรือการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) จะเป็นลักษณะของการเขียนข้อความที่เป็นการต่อว่า ดูถูก ล้อเลียน อีกทั้งการใช้รูปภาพ คลิปวิดีโอที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นทั้งที่เป็นความจริงและไม่เป็นความจริงเพื่อไปเผยแพร่ ส่งต่อทางอินเทอร์เน็ตหรือโทรศัพท์มือถือเพื่อการก่อกวนคุกคามหรือทำให้คนอื่นได้รับความเสียหายอับอาย ซึ่งวิธีนี้เป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพใน

การเผยแพร่ กระจาย ได้อย่างรวดเร็ว และทุกคนสามารถเข้ามาร่วมในการรับรู้ แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ในขณะที่ผู้ถูกกระทำไม่สามารถตอบโต้ได้ โดยพฤติกรรมดังกล่าวจะนำมาซึ่งความรู้สึกเครียด เจ็บปวด อับอาย และสูญเสียความมั่นใจในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ซึ่งในบางกรณีนำไปสู่ปัญหาอารมณ์รุนแรง (คิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์, 2553 อ้างถึงใน ภัททชญา คำพวง, 2559)

หากพิจารณาการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประชากรไทย พบว่า ในปี พ.ศ. 2556 - 2560 กลุ่มอายุ 15 - 24 ปี มีสัดส่วนของประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ตสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 89.9 ของประชากรในวัยนั้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560 อ้างถึงใน นัทธมน ทับทิมไทย, 2563) นอกจากนี้ สถิติการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่ผ่านมาในปี พ.ศ. 2560 พบว่าพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของ Gen Z (เด็กที่เกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544) ใช้เวลาเล่นโซเชียลมีเดียมากเป็นอันดับ 1 และใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ไปด้วยความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2561 อ้างถึงใน นัทธมน ทับทิมไทย, 2563) จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของกลุ่มวัยรุ่นยังคงเป็นช่วงวัยที่เข้าถึงมากที่สุด เนื่องด้วยกลุ่มเด็กวัยรุ่นหรือเด็ก Gen Z เป็นกลุ่มที่เกิดมาควบคู่กับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตามปัญหาที่ตามมาของกลุ่มวัยรุ่นที่เข้าถึงหรืออยู่ในโลกออนไลน์คือ ปัญหาการระรานทางไซเบอร์ หรือที่เรียกว่า Cyber bully นั่นเอง

การระรานทางไซเบอร์ ก็คือ การข่มเหงรังแกกันผ่านทางเทคโนโลยีการสื่อสารสังคมออนไลน์ การระรานกันในรูปแบบนี้จะมีลักษณะเป็นการส่งข้อความ ภาพถ่าย หรือวิดีโอซึ่งเป็นการผิดกฎหมายที่ไม่ทราบแน่ชัดว่าใครเป็นผู้กระทำ จะกระทำกับใคร ที่ไหน เมื่อไรก็ได้ เพราะคิดว่าเป็นเรื่องส่วนตัวกันโดยตรง เช่น การเขียนข้อความ โพสต์ภาพอนาจารของบุคคลอื่นแล้วเปิดให้กลุ่มเพื่อนได้แสดงความคิดเห็น โดยอาจใช้ถ้อยคำหยาบคายกับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ ซึ่งข้อความหรือภาพอาจเป็นเรื่องจริงหรือการตัดต่อ คัดลอก ดัดแปลงก็ได้ และมักมีการส่งต่อเพื่อขยายวงกว้างของความเสียหาย ทำให้ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อได้รับความอับอายหรือถูกล้อเลียน ซึ่งผู้กระทำมักอ้างว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นเพื่อความสนุกสนานเท่านั้นไม่น่าจะมีความผิดหรือผลเสียอะไรโดยไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงบุคคลหรือกลุ่มคนที่แสดงพฤติกรรมที่เป็นอันตรายโดยมีความตั้งใจที่จะทำลายชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของบุคคลอื่นด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การรบกวน ข่มขู่ จนนำไปสู่ความตึงเครียดทางอารมณ์ได้ เช่น รู้สึกหดหู่ วิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า และอาจถึงขั้นคิดฆ่าตัวตาย ปัญหาพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ของกลุ่มนักเรียน นักศึกษา เกิดขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก จากผลการสำรวจนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 12 - 17 ปี ในประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 5,707 คน พบว่า ร้อยละ 11.5 รังแกหรือระรานผู้อื่นทางออนไลน์ และร้อยละ 33.8 ตกเป็นเหยื่อทางออนไลน์ (Cyberbullying Research Center ของสหรัฐอเมริกา, 2016) ส่วนประเทศไทย พบว่า

นักเรียนนักศึกษาในสถาบันทั่วประเทศ ร้อยละ 33.6 เคยระรานหรือรังแก “บุคคลอื่น” ผ่านโลกโซเชียล และร้อยละ 43.1 เคยถูกผู้อื่นระรานหรือรังแกผ่านโลกโซเชียล (ตีพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์, 2553 อ้างถึงใน ศศิประภา เกษสุพรรณ, 2562) ร้อยละ 33 ของเด็กไทยมีประสบการณ์ของการเป็นทั้งผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งหรือรบกวนบนโลกออนไลน์จากคนที่ไม่รู้จักและจากคนที่รู้จัก ซึ่งเป็นคนเดียวกับที่แกล้งอยู่ในโลกของความเป็นจริง ในขณะเดียวกันเด็กเหล่านี้ก็กลับเป็นผู้กลั่นแกล้งผู้อื่นบนโลกออนไลน์โดยปิดบังไม่เปิดเผยชื่อจริงในการใช้อินเทอร์เน็ต (โครงการ Safe Internet การใช้อินเทอร์เน็ตที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์, 2559 อ้างถึงใน ศศิประภา เกษสุพรรณ, 2562)

ปัญหาการระรานทางไซเบอร์จากการศึกษาในระดับโลก พบว่า ความชุกของการถูกระรานตั้งแต่ร้อยละ 6.5 ถึงร้อยละ 72 และในงานวิจัยส่วนใหญ่พบว่าเยาวชนประมาณร้อยละ 20 - 40 ถูกระรานทางไซเบอร์ และในช่วงมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่ามีการระรานกันมากที่สุด โดยวัยรุ่นหญิงถูกระรานมากกว่าวัยรุ่นชาย (Tokunaga, 2010 อ้างถึงใน ภัททชญา คำพวง, 2559) และรูปแบบของการถูกระรานทางไซเบอร์นั้นก็มีการถูกนินทาหรือด่าทอผ่านโทรศัพท์มือถือหรือห้องสนทนา การถูกข่มขู่หรือบีบบังคับ การถูกขโมยรูปภาพ การถูกคุกคามทางเพศออนไลน์ การถูกผู้อื่นนำข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่เป็นความลับไปเผยแพร่ การแอบอ้างชื่อหรือตัวตนของผู้อื่นเพื่อให้ร้าย ตลอดจนการเผยแพร่คลิปวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นให้เกิดความเสียหาย เป็นต้น

ผลจากการถูกระรานทางไซเบอร์นั้น ส่งผลทั้งผู้ถูกระทำและผู้กระทำเอง กล่าวคือ ผู้ถูกระทำอาจจะได้รับผลกระทบทางจิตใจ คือ เศร้าหมอง โดดเดี่ยว อาจร้ายแรงจนถึงขั้นฆ่าตัวตาย ในขณะที่ผู้กระทำนั้นสิ่งที่ได้รับตามมาคือ อาจเกิดการรู้สึกผิดจนลงโทษตัวเอง หรือร้ายแรงจนเป็นการเสพติดความรุนแรงที่ได้ทำร้ายผู้อื่น (จิราพร ชั้นประดับ, 2563 อ้างถึงใน อนุพงศ์ สุขเกษม, 2563) มีการรายงานจาก สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวว่า เด็กและเยาวชนไทย เจอภัยคุกคามจากโลกออนไลน์อันดับต้นของเอเชีย มีร้อยละ 39 ของเด็กไทย มองว่าพฤติกรรมถูกระรานทางไซเบอร์เป็นเรื่องสนุก ร้อยละ 28 มองว่าเป็นเรื่องปกติ และร้อยละ 59 เคยเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมดังกล่าว (สถาบันแห่งชาติเพื่อพัฒนาเด็กและครอบครัว, 2562 อ้างถึงใน อนุพงศ์ สุขเกษม, 2563)

จะเห็นได้ว่าปัญหาการถูกระรานทางไซเบอร์ถือว่าเป็นภัยเงียบที่กำลังคุกคามสังคมในปัจจุบันอยู่ไม่น้อย จึงเป็นเรื่องที่ทุกคนควรให้ความสนใจและตระหนักถึงผลกระทบอื่น ๆ ที่ตามมา เพราะส่วนใหญ่อาจจะทำไปเพราะความคึกคะนองเท่านั้น และไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบที่อาจตามมา ดังนั้น การที่จะลดความเสี่ยงต่อการเกิดการถูกระรานทางไซเบอร์และผลกระทบที่เกิดจากสภาวะดังกล่าวถือได้ว่าเป็นความท้าทายของหน่วยงานองค์กรภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น ภาคีต่าง ๆ รวมทั้งสถาบันครอบครัว โดยเฉพาะสถาบันการศึกษา ซึ่งมีบทบาทที่สำคัญเป็นอย่างมากในสังคมในการจัดการเรียนการสอน ที่ควรมีการวางแผนการสอนหรือสอดแทรกแนวทางในการลดพฤติกรรมถูกระรานทางไซเบอร์ของ

ผู้เรียน เพื่อแก้ไข ป้องกันการเกิดพฤติกรรมกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ของผู้เรียนในอนาคตต่อไป ซึ่งในประเทศไทย พบว่า มีการสร้างแบบวัดการกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ เพื่อวัดระดับการกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ในกลุ่มเยาวชนหรือระดับมัธยมศึกษาอยู่บ้าง แต่ก็ยังไม่มีการสร้างแบบวัดการกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ เพื่อวัดระดับการกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ในระดับมหาวิทยาลัย อีกทั้งแบบวัดที่วัดในกลุ่มเยาวชนหรือระดับมัธยมศึกษาอาจจะไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ในระดับมหาวิทยาลัย เพราะเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอายุเยอะกว่า และมีการแสดงพฤติกรรมกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นลักษณะของข้อคำถามหรือแบบวัดควรจะมีลักษณะที่แตกต่างกันตามกลุ่มอายุของบุคคลที่จะวัดด้วยเช่นกัน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่ทำงานในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา จึงสนใจที่จะสร้างแบบวัดการกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี เพราะปัจจุบันยังไม่มีแบบวัดการกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี เพื่อสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาสามารถนำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปหาสารสนเทศของการกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี เป็นรายบุคคลและโดยรวม ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนในการแก้ไข และป้องกันปัญหา รวมถึงการลดพฤติกรรมกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ของนิสิตต่อไป

คำถามการวิจัย

1. แบบวัดการกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี มีลักษณะอย่างไร
2. แบบวัดการกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี มีคุณภาพอย่างไร
3. เกณฑ์ปกติของแบบวัดการกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิต ปริญญาตรี เป็นอย่างไร

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อสร้างแบบวัดการกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี
2. เพื่อหาคุณภาพของแบบวัดการกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดการกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนิสิตปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2564 ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทั้งหมด 155 สถาบัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2564)

2. ด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2564 ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 960 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเขตพื้นที่ (Area Cluster Sampling) โดยแบ่งเขตพื้นที่ตามภูมิภาคของประเทศตามหลักการบริหารราชการของประเทศ ออกเป็น 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้

ขั้นตอนที่ 2 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากทั้งหมด 4 ภูมิภาค ได้ภูมิภาคละ 1 สถาบัน ดังนี้

ภาคเหนือ ได้แก่ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคกลาง ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคอีสาน ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาคใต้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการในแต่ละสถาบัน โดยได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ครั้งที่ 1 เป็นนิสิตปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2564 ของมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 60 คน และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 240 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ครั้งที่ 2 เป็นนิสิตปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2564 ของมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 60 คน และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 240 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัด เป็นนิสิตปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2564 ของมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 120 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 120 คน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 120 คน และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 120 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 480 คน

3. ด้านเนื้อหา

เนื้อหาประกอบด้วยการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack) ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้

- การนินทาหรือด่าทอหรือละเมิดผู้อื่น
- การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น
- การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้

- การหักหลัง (blackmail) กัน
- การหมิ่นประมาทผู้อื่น

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment) ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้

- การหลอกลวง
- การปลอมตัวเป็นผู้อื่น
- การล้อเลียนหรือข่มขู่ผู้อื่น
- การส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น

4. ด้านคุณภาพ

คุณภาพและเกณฑ์ปกติของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ประกอบด้วย

1. ความเที่ยงตรง (Validity) ประกอบด้วยความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)
2. อำนาจจำแนก (Discrimination)
3. ความเชื่อมั่น (Reliability)

5. ด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

6. ด้านพื้นที่การวิจัย

สถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิตที่ใช้การสื่อสารผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการรังแกผู้อื่น เพื่อมุ่งใน

การส่งผลกระทบต่อทางจิตใจและสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น โดยการโจมตี การใส่ร้ายป้ายสี และการก่อกวน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack)

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander)

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment)

โดยแต่ละองค์ประกอบมีตัวบ่งชี้ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิต โดยการนินทาหรือด่าทอหรือละเมิดผู้อื่น การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1) การนินทาหรือด่าทอหรือละเมิดผู้อื่น หมายถึง การกล่าวหาว่าร้ายหรือให้ร้ายลับหลังด้วยถ้อยคำหยาบคาย ตอกย้ำปมด้อย สภาพบกร่องทางร่างกาย หรือการกระทำที่ไม่ดีของผู้อื่น เพื่อให้เกิดความเสียหาย อับอาย เสื่อมเสีย ไม่มีความมั่นใจ หรือขาดความน่าเชื่อถือบนสื่อสังคมออนไลน์

2) การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น หมายถึง การตั้งใจกระทำการกล่าวหาหรือให้ร้ายบุคคลอื่นที่ตนเองไม่ชอบ โดยการสร้างกลุ่มที่เฉพาะเจาะจงขึ้นบนสื่อสังคมออนไลน์

3) การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม หมายถึง การลบผู้อื่น การกีดกันผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือออกจากกลุ่ม รวมทั้งการสั่งหรือชักชวนให้เพื่อนลบหรือกีดกันผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือออกจากกลุ่มผ่านสื่อสังคมออนไลน์

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิต โดยการหักหลัง (blackmail) กัน และการหมิ่นประมาทผู้อื่น ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1) การหักหลัง (blackmail) กัน หมายถึง การนำข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่เป็นความลับของผู้อื่นไปแลกเปลี่ยนกับบุคคลที่สามหรือนำไปเปิดเผยส่งต่อ ไม่ว่าจะ เป็นข้อความ ภาพ วิดีโอ รวมถึงการตัดต่อรูปภาพหรือแท็กผู้อื่นลงในโพสต์ที่ผู้อื่นไม่ต้องการ เพื่อให้ผู้อื่นอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์

2) การหมิ่นประมาทผู้อื่น หมายถึง การแชร์หรือนำข้อมูลภาพวิดีโอของผู้อื่นที่ไม่เป็นความจริงไปเปิดเผยในพื้นที่สาธารณะบนสังคมออนไลน์ เพื่อให้เกิดการสร้างกระแสการต่อต้านผู้นั้น และการใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม เพื่อทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงหรือทำให้ผู้อื่นถูกเกลียดชังผ่านสื่อสังคมออนไลน์

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิต โดยการหลอกลวง การปลอมตัวเป็นผู้อื่น การล้อเลียนหรือข่มขู่ผู้อื่น และการส่งข้อความก่อกวน ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1) การหลอกลวง หมายถึง การใช้อุปบายลงผู้อื่นให้เข้าใจผิด และแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความที่เป็นจริง เพื่อให้บุคคลอื่นเข้าใจผิด และหลงเชื่อในสิ่งที่ เป็นเท็จผ่านสื่อสังคมออนไลน์

2) การปลอมตัวเป็นผู้อื่น หมายถึง การสร้างบัญชีผู้ใช้ (account) ปลอมขึ้นมา หรือแอบอ้างชื่อผู้อื่นในการสนทนาผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อว่าร้ายบุคคลที่สาม อีกทั้งนำชื่อผู้อื่นไปแอบอ้างในทางที่เสื่อมเสียหรือหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง รวมถึงการแอบอ้างหรือนำภาพผู้อื่นมาปลอมแปลงผ่านสื่อสังคมออนไลน์

3) การล้อเลียนหรือข่มขู่ผู้อื่น หมายถึง การหยอกล้อหรือข่มขู่ผู้อื่น และการแสดงความก้าวร้าวในลักษณะของการเข้าไปมีส่วนร่วมหรือร่วมวงในการรังแก ในรูปแบบของการใช้ข้อความหรือรูปภาพ เพื่อให้ผู้อื่นเกิดความอับอาย รำคาญ และเสียหายผ่านสื่อสังคมออนไลน์

4) การส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น หมายถึง การส่งข้อความซ้ำ ๆ ในพื้นที่ส่วนตัวของผู้อื่น เพื่อบกวนผู้อื่นให้เกิดความรำคาญ วุ่นวาย และเสียหายผ่านสื่อสังคมออนไลน์

2. แบบวัด หมายถึง เครื่องมือวัดพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับ นิสิตปริญญาตรี มีลักษณะเป็นรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) กำหนดคำตอบ 5 ระดับ เริ่มจากระดับพฤติกรรมน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ตามลำดับ

3. คุณภาพของแบบวัด หมายถึง คุณลักษณะที่ดีของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ที่เป็นตัวแทนของคุณลักษณะที่วัดได้อย่างแท้จริงและตรงตามนิยามศัพท์ ประกอบด้วย

3.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หมายถึง คุณสมบัติของข้อคำถาม แต่ละข้อที่สามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหาของคุณลักษณะการระรานทางไซเบอร์ที่นิยามไว้

3.2 อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ที่สามารถจำแนกผู้ตอบออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่มีคุณลักษณะการระรานทางไซเบอร์สูงกับกลุ่มที่มีคุณลักษณะการระรานทางไซเบอร์ต่ำได้

3.3 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ที่สามารถวัดได้ตรงตามข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis)

3.4 ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ที่สามารถวัดได้อย่างคงที่ แน่นนอน ไม่ว่าจะใช้วัดกี่ครั้งก็ตามกับกลุ่มเดิม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Crobach's Alpha Method)

4. เกณฑ์ปกติ (Norms) หมายถึง คะแนนที่เป็นมาตรฐานของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ที่บอกระดับการตอบของนิสิตว่าอยู่ในระดับใด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ทางวิชาการ

ได้แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ที่มีคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรง (Validity) อำนาจจำแนก (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อใช้ในการวัดระดับการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ของนิสิตปริญญาตรี ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับระดับการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ของนิสิตเป็นรายบุคคลและโดยรวม

ประโยชน์เชิงปฏิบัติการ

สถาบันการศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ไข และป้องกัน ปัญหาการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ของนิสิต เพื่อลดระดับการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ของนิสิตให้มีระดับน้อยลงต่อไป

ประโยชน์เชิงนโยบาย

การสร้างเครื่องมือวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี จะเป็นแนวทางของการสร้างเครื่องมือวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับกลุ่มบุคคลอื่น ๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ดังนี้

1. การระรานทางไซเบอร์
 - 1.1 ความหมายของการระรานทางไซเบอร์
 - 1.2 ลักษณะของการระรานทางไซเบอร์
 - 1.3 ประเภทของการระรานทางไซเบอร์
2. การหาคุณภาพของแบบวัด
3. เกณฑ์ปกติของแบบวัด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การระรานทางไซเบอร์

1. ความหมายของการระรานทางไซเบอร์

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายการระรานทางไซเบอร์ไว้หลายท่าน ดังนี้

ณัฐรัชต์ สาเมาะ (2556) ได้ให้ความหมายของการระรานทางไซเบอร์ไว้ว่า เป็นการรังแกหรือคุกคามผู้อื่นผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ อีเมล โทรศัพท์มือถือ ข้อความสั้นรวมถึงเว็บไซต์เครือข่ายทางสังคม เป็นการกระทำโดยเจตนา และนำไปสู่ความตึงเครียดทางอารมณ์ ทำให้เกิดความทุกข์อย่างซ้ำ ๆ อาทิ การใช้คำพูดที่รุนแรง การดูถูกดูแคลน การส่งอีเมลล์หรือโทรศัพท์ไปรบกวนผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งการกระทำลักษณะดังกล่าวนี้สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกที่และทุกเวลา

คณาธิป ทองรวีวงศ์ (2558) ได้ให้ความหมายของการระรานทางไซเบอร์ไว้ว่า เป็นการสื่อสารที่ใช้วิธีการส่งข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพ ข้อความ เพื่อมุ่งส่งผลกระทบต่อทางจิตใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงอย่างซ้ำ ๆ นั้นส่งผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลของ

ผู้อื่น นอกจากนี้ยังอาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมอื่น ๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตร่างกายของผู้ถูกรกระทำ ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฆ่าตัวตาย

รัตติยา ตีนน้ำจืด (2560) ได้ให้ความหมายของการระรานทางไซเบอร์ไว้ว่า เป็นการรังแก คุกคาม หรือก่อกวนผู้อื่นโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรือช่องทางการสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ เป็น เครื่องมือในการรังแก เป็นการกระทำที่หวังผลให้ผู้อื่นเกิดผลกระทบในทางลบ เช่น ความทุกข์ ความ เสื่อมเสีย ความอับอาย ความเครียดซึ่งอาจนำไปสู่การฆ่าตัวตายได้ในที่สุด

นัทธมน ทับทิมไทย (2563) ได้ให้ความหมายของการระรานทางไซเบอร์ไว้ว่า เป็นการ ใช้ การสื่อสารผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และสื่อสังคมออนไลน์ในการกระทำพฤติกรรมที่มีเจตนาทำให้ ผู้อื่นเสียหาย อับอาย และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้ถูกรกระทำรวมไปถึงครอบครัว ซึ่งบุคคลทั้งสอง ฝ่ายไม่จำเป็นต้องรู้จักกันมาก่อน

Patchin and Hinduja (2010) ได้ให้ความหมายของการระรานทางไซเบอร์ไว้ว่า เป็น พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการตั้งใจใช้ข้อมูลหรือเทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อสนับสนุนพฤติกรรมที่เป็น ศัตรูที่แสดงออกโดยตั้งใจอย่างซ้ำ ๆ ต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

Strom and Strom (2015) ได้ให้ความหมายของการระรานทางไซเบอร์ไว้ว่า เป็นการ คุกคามทางไซเบอร์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อข่มขู่หรือทำร้ายผู้อื่น โดยใช้ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ห้องสนทนาออนไลน์ (Chat rooms) โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cell phones) ระบบส่งข้อความทันที (Instant messaging) การส่งข้อความ (Text messaging) และการ โหวตผ่านบุทออนไลน์ (Online voting booths) เป็นเครื่องมือในการทำให้ขายหน้า หวาดกลัวและ ทำให้เหยื่อเกิดความรู้สึกที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้

สรุปได้ว่า การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำที่ใช้ การสื่อสารผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการรังแกผู้อื่น เพื่อมุ่งใน การส่งผลกระทบต่อทางจิตใจและสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น โดยการโจมตี การใส่ร้ายป้ายสี และการ ก่อกวน

2. ลักษณะของการระรานทางไซเบอร์

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์ มีนักการศึกษาได้อธิบาย ลักษณะของการระรานทางไซเบอร์ไว้ ดังนี้

สมาคมผู้บริโภคสงขลา (2554) ได้กล่าวว่า ลักษณะของการระรานหรือรังแกบนโลก ไซ เบอร์ โดยสำรวจจากผู้ปกครองของเยาวชน สรุปได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ทราบว่าบุตรหลานของตน เกี่ยวข้องกับการระรานหรือรังแกผ่านอินเทอร์เน็ต โดยบุตรหลานของผู้ปกครองส่วนใหญ่แล้วเคยตก เป็นเหยื่อการระรานหรือรังแกผ่านอินเทอร์เน็ต ต่อมาคือผู้ปกครองรู้เห็นกับการระรานหรือรังแกผ่าน อินเทอร์เน็ต และยังทราบถึงพฤติกรรมที่บุตรหลานเป็นผู้ระรานหรือรังแกผู้อื่นผ่านอินเทอร์เน็ต โดย

ส่วนใหญ่นั้นปรากฏว่าเด็กหญิงมีอัตราการตกเป็นเหยื่อมากกว่าเด็กผู้ชาย และสำหรับช่องทางที่บุตรหลานส่วนใหญ่ถูกระรานหรือรังแกหรือเป็นผู้ที่ถูกระรานหรือรังแกผู้อื่นผ่านอินเทอร์เน็ต คือ เครือข่ายสังคมต่าง ๆ ที่สามารถพูดคุย ตอบโต้กันผ่านระบบออนไลน์ ยังมีอีเมลและโทรศัพท์มือถือที่ถือตามลำดับ

จากลักษณะของพฤติกรรมการถูกระรานหรือรังแกทางไซเบอร์ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ลักษณะของการถูกระรานทางไซเบอร์มีสาเหตุสำคัญมาจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่าง ๆ บนโลกไซเบอร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง FaceBook ที่กำลังได้รับความนิยมจากทุกเพศทุกวัยเพราะสามารถเข้าถึงได้ง่าย และไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริงส่งผลให้ผู้ใช้ที่มีประสงค์ร้ายได้ใช้เป็นช่องทางถูกระรานและทำร้ายจิตใจผู้อื่นได้ง่ายดาย

Field (2006) Mishna (2008) Conway (2009) Anker (2011) ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2553) ศิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2553) ได้กล่าวถึง ลักษณะที่บ่งบอกถึงการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมการถูกระรานทางโลกไซเบอร์ของเยาวชน อาทิเช่น ฉันได้ลบเพื่อบางคนออกจากกลุ่มในอินเทอร์เน็ต, เพื่อนได้ส่งอีเมลมาล้อชื่อฉัน, ใครบางคนนำรูปภาพในโทรศัพท์มือถือของฉันไปโดยไม่ได้รับอนุญาต, ฉันล้อชื่อของคนอื่นผ่านอีเมลห้องสนทนาตอบโต้แบบทันที, ฉันเผยแพร่ความลับของผู้อื่นผ่านอีเมล, ฉันได้พูดเรื่องเพศที่น่ารังเกียจของใครบางคนบนอินเทอร์เน็ต, ฉันได้แพร่กระจายข่าวลือที่ไม่ดีของใครบางคนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต, ฉันได้ส่งข้อความก่อกวนใครบางคน, ฉันได้กล่าวถึงใครบางคนในทางไม่ดีผ่านการแชทออนไลน์, ใครบางคนได้ขู่ว่าจะเอาชนะหรือทำร้ายฉันผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันได้พูดอะไรบางอย่างผ่านทางอินเทอร์เน็ตให้คนอื่น ๆ อึดอัดใจ, ใครบางคนได้ส่งอีเมลมาคุกคามฉัน, ใครบางคนได้ปล่อยข่าวลือเรื่องโกหกเกี่ยวกับฉันบนอินเทอร์เน็ต, มีใครบางคนได้กล่าวถึงฉันในทางที่ไม่ดีผ่านโปรแกรมแชทออนไลน์, ใครบางคนได้ปฏิเสธฉันบนอินเทอร์เน็ต (เช่น เกมออนไลน์), ใครบางคนได้ส่งข้อความมาคุกคามฉัน, ฉันได้ขู่ว่าจะทำให้ใครบางคนเจ็บผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ใครบางคนได้ขู่ไม่ให้ฉันคุยในอินเทอร์เน็ตเมื่อฉันปฏิเสธการสนทนาแบบห้องแชท, ฉันได้ส่งอีเมลไปคุกคามใครบางคน

จากลักษณะที่บ่งบอกถึงการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมการถูกระรานทางโลกไซเบอร์ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ฉันลบเพื่อบางคนออกจากกลุ่มบนอินเทอร์เน็ต, ฉันล้อชื่อของคนอื่นผ่านอีเมล, ฉันนำรูปภาพในโทรศัพท์ของคนอื่นไปโดยไม่ได้รับอนุญาตไปเผยแพร่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันส่งข้อความไปก่อกวนใครบางคน, ฉันพูดเรื่องเพศที่น่ารังเกียจของใครบางคนผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันแพร่กระจายข่าวลือที่ไม่ดีของใครบางคนผ่านอินเทอร์เน็ต, ฉันส่งอีเมลคนอื่นทั้ง ๆ ที่สิ่งนั้นเป็นความลับ, ฉันกล่าวถึงคนอื่นในทางที่ไม่ดีผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันแพร่กระจายข่าวลือที่ไม่ดีเกี่ยวกับคนอื่นผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันส่งอีเมลไปคุกคามคนอื่น ๆ, ฉันได้พูดอะไรบางอย่างผ่านทางอินเทอร์เน็ตให้คนอื่นอึดอัดใจ, ฉันขู่ว่าจะเอาชนะหรือทำให้ใครบางคนเจ็บผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันสร้างข่าวลือที่ไม่ดีส่งให้คนอื่นทางข้อความ

3. ประเภทของการระรานทางไซเบอร์

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์ มีนักการศึกษาได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้หลายท่าน ดังนี้

ณัฐรัชต์ สาเมาะ (2556) ได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้ 6 ประเภท ดังนี้

1. การโจมตีหรือใช้คำหยาบคายผ่านอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือ ประกอบด้วย การด่าทอ หรือพูดจาเสียตีสักัน ผ่านอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์
2. การคุกคามทางเพศออนไลน์ ประกอบด้วย การพูดจาคุกคามทางเพศผ่านทางอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายสังคมออนไลน์ การบีบบังคับให้มีกิจกรรมทางเพศผ่านกล้อง หรือเว็บแคม และการส่งรูปภาพ หรือวิดีโอในลักษณะโป๊ เปลือย โดยผู้รับไม่ได้ต้องการ
3. การแอบอ้างตัวตนของผู้อื่นประกอบด้วย การขโมยรหัสผ่านบัญชีผู้ใช้งานของผู้อื่น การแอบใช้ชื่อของผู้อื่นในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อให้ร้าย ด่าทอ หรือกระทำการประสงคร้าย รวมถึงการสวมรอยในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้อื่นเพื่อสร้างความเสียหายในรูปแบบต่าง ๆ
4. การแบล็คเมลกัน ประกอบด้วย การนำข้อมูลส่วนตัว หรือ ข้อมูลที่เป็นความลับของผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นข้อความ ภาพ หรือวิดีโอไปเผยแพร่แสดงความคิดเห็นอย่างสนุกสนาน รวมถึงการตัดต่อรูปภาพแล้วใส่ข้อความเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย
5. การหลอกลวงในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบด้วย การโฆษณาล่อลวงให้หลงเชื่อ การหลอกลวงเพื่อจำหน่ายสินค้าลอกเลียนแบบ การหลอกลวงให้โอนเงินในลักษณะต่าง ๆ รวมถึงการหลอกลวงนัดเจอกันเพื่อกระทำการใด ๆ โดยที่อีกฝ่ายมิได้ยินยอม
6. การสร้างกลุ่มในเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อโจมตีบุคคลที่ตัวเองไม่ชอบ เช่น การโจมตีเพื่อนร่วมห้องเรียน หรือการโจมตีบุคคลที่ตนและพรรคพวกไม่ชอบ

ฉันทากร ตุดเกื้อ (2557) ได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. การนินทาหรือด่าทอผู้อื่นบนโลกไซเบอร์ หมายถึง การที่ไปกล่าวร้ายหรือให้ร้ายลับหลังเพื่อให้เกิดความเสียหายอับอาย เสื่อมเสีย เสียชื่อเสียง เสียเกียรติ เสื่อมความเคารพนับถือบนโลกไซเบอร์หรือเป็นลักษณะการใช้คำพูดที่หยาบคายด่าทอผู้อื่น การล้อชื่อผู้อื่น กล่าวถึงผู้อื่นว่าเตี้ย บ้าง สูงบ้าง ตัวดำบ้าง ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์
2. การหมิ่นประมาทผู้อื่นบนโลกไซเบอร์ หมายถึง การที่ได้ไปใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามอันจะทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงหรือน่าจะทำให้ผู้อื่นถูกเกลียดชัง อีกทั้งการตัดต่อภาพ วิดีโอผู้อื่นหรือนำภาพ วิดีโอของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตไปเผยแพร่และการปล่อยข่าวลือที่เกี่ยวกับผู้อื่นในทางที่ไม่ดีผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์

3. การแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบบนโลกไซเบอร์ หมายถึง การไปแอบอ้างชื่อผู้อื่นในการสนทนาผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์หรือเพื่อไปว่าร้ายบุคคลที่สาม อีกทั้งนำชื่อผู้อื่นไปแอบอ้างในทางที่เสื่อมเสียหรือเพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง รวมไปถึงการแอบอ้างและนำภาพผู้อื่นมาปลอมแปลงผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์

4. การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผยบนโลกไซเบอร์ หมายถึง การแลกเปลี่ยนความลับของผู้อื่นกับบุคคลที่สาม อาจจะเป็นการที่นำข้อมูลส่วนตัวชื่อพ่อแม่ของผู้อื่นหรือนำปมด้อยของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์ หรืออาจจะเป็นความลับของผู้อื่นที่ทำให้ผู้อื่นอับอาย เสื่อมเสีย เมื่อเปิดเผย ส่งต่อผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์

5. การลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่มบนโลกไซเบอร์ หมายถึง การที่ไปลบผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือลบออกจากกลุ่ม อีกทั้งการที่ไปกีดกันหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือจากกลุ่ม รวมไปถึงการที่สั่งให้เพื่อนบางคนลบ กีดกัน หรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือออกจากกลุ่มผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์

ภัททชฎา คำพวง (2559) ได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. การนินทาหรือด่าทอผู้อื่น กล่าวคือ การกระทำระหว่างคนสองคนหรือมากกว่านั้นที่เริ่มโดยการแลกเปลี่ยนอีเมล (Markus, 1994; Moore, Kurtzberg, Thompson and Morris, 1999; Landry, 2000; Turnage, 2007 อ้างถึงใน ภัททชฎา คำพวง, 2559) การนินทาหรือ ด่าทอผู้อื่นผ่านอีเมลโดยมีลักษณะเป็นข้อความที่มีรูปแบบของความเป็นศัตรูรุกราน ช่มชู้ ดูหมิ่น เสียดสี และการเหยียดสีผิวผู้อื่นลักษณะบางส่วนรวมถึงข้อความที่เป็นลักษณะของการนินทาผู้อื่นและใช้ข้อความที่หยาบคายต่อผู้อื่นซ้ำ ๆ เพื่อแสดงอารมณ์ที่ไม่พอใจ การใช้ถ้อยคำที่เสื่อมเสีย โดยลักษณะทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเป็นลักษณะของการช่มชู้กันบนโลกไซเบอร์ (Harrison and Falvey, 2002; Friedman and Curral, 2003; Wolak, Mitchell and Finkelhor, 2006 อ้างถึงใน ภัททชฎา คำพวง, 2559)

2. การหมิ่นประมาทผู้อื่น กล่าวคือ การที่บุคคลไปโพสต์ที่เป็นอันตราย ซึ่งหมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นความจริงหรือสิ่งที่ทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียเกี่ยวกับบุคคลอื่นผ่านโลกไซเบอร์ (Kowalski and Limber, 2007 อ้างถึงใน ภัททชฎา คำพวง, 2559) รังแกบนโลกไซเบอร์สามารถโพสต์ข้อความเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลอื่น ๆ ผ่านเว็บไซต์หรือโปรแกรมต่าง ๆ ที่ได้รับความนิยม ในปัจจุบันและผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการหมิ่นประมาทบนโลกไซเบอร์ในบางครั้งไม่สามารถลบข้อมูลที่ผู้อื่นหมิ่นประมาทได้อาจเป็นเพราะว่าเขาไม่เคยมีการเข้าถึงเว็บไซต์ที่ข้อมูลผิดถูกโพสต์ไป (Smith, Mahdavi,

Carvalho and Tippett, 2006 อ้างถึงใน ภัททชญา คำพวง, 2559) ยังกล่าวอีกว่าการหมิ่นประมาทรวมหมายถึงการติดต่อภาพหรือคลิปวิดีโอที่ทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียโดยไม่ได้รับอนุญาต

3. การแอบอ้างชื่อผู้อื่น กล่าวคือ เป็นลักษณะการระบุว่าตนเองเป็นคนอีกคนหนึ่ง และได้โพสต์ข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลต่าง ๆ ว่าเป็นคนคนนั้น (Kowalski and Limber, 2007 อ้างถึงใน ภัททชญา คำพวง, 2559) เนื่องจากธรรมชาติของอินเทอร์เน็ตสามารถที่จะเลียนแบบค่อนข้างง่ายและไม่สามารถที่จะรู้ได้ว่าสิ่งใดที่ใครได้โพสต์บางสิ่งบางอย่างเป็นข้อมูลที่ขาดความน่าเชื่อถือและนอกจากนี้ยังเป็นไปได้ที่จะปลอมตัวเป็นคนอื่นผ่านทางห้องสนทนา กรณีหนึ่งของการเลียนแบบทำให้เป็นที่นิยมโดยสื่อในปี ค.ศ. 2008 ที่เกี่ยวข้องกับเด็กผู้หญิงสองคนและเป็นหนึ่งในคุณแม่ของเด็กสาวอายุ 13 ปี ฆ่าตัวตายหลังจากที่เธอพบว่าเพื่อนที่ดีที่สุดได้ปลอมตัวเป็นเด็กหนุ่มและแกล้งทำเป็นว่าชอบก่อนที่จะหันไปตำหนิเธอ ซึ่งกรณีนี้เป็นหนึ่งตัวอย่างที่หมายถึงการข่มขู่บนโลกไซเบอร์ซึ่งเป็นที่สนใจของประชาชนจำนวนมาก (Tresniowski, Truesdell and Morrissey, 2008 อ้างถึงใน ภัททชญา คำพวง, 2559)

4. การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อ การนำเอาความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อบนโลกไซเบอร์ (Kowalski and Limber, 2007 อ้างถึงใน ภัททชญา คำพวง, 2559) เป็นการนำความลับที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นทำการส่งผ่านไปรษณีย์ อีเมล หรือโปรแกรมที่สามารถโพสต์บนหน้าเว็บโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นข้อมูลที่สามารถทำให้เกิดความเสื่อมเสีย ความอับอาย ต่อผู้ที่ตกเป็นเหยื่อและยังถือเป็นการหลอกลวงโดยจงใจอาจส่งผลเสียต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

5. การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่มบนโลกไซเบอร์สามารถใช้งานผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อทำการลบหรือการปิดกั้นคนจากรายชื่อเพื่อน ห้องสนทนา กลุ่มอินเทอร์เน็ต กลุ่มเครือข่ายหรือเว็บไซต์เกม (Kowalski and Limber, 2007 อ้างถึงใน ภัททชญา คำพวง, 2559) จากการศึกษาได้พบว่าผู้ที่ตกเป็นเหยื่อหรือโดนกีดกัน ลบหรือบล็อกออกจากกลุ่มบนโลกไซเบอร์ พบว่า มีการกระทำที่มีประสิทธิภาพมากในความหมายของการข่มขู่ (Williams, 1997 อ้างถึงใน ภัททชญา คำพวง, 2559)

อมรทิพย์ อมราภิบาล (2559) ได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. ละเมิดความเป็นส่วนตัวและคุกคามผู้อื่นในลักษณะส่อไปทางเพศ
2. ทำให้ผู้อื่นรู้สึกขุ่นเคือง อับอาย สูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง
3. ปลอมตัวเป็นคนอื่น ปกปิดตัวเอง และการลักข้อมูลผู้อื่น

พรชนก ดาวประดับ (2560) ได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้ 8 ประเภท ดังนี้

1. การกีดกัน (Exclusion) การตั้งใจกีดกันหรือไล่บางคนออกจากกลุ่มออนไลน์ เช่น กลุ่มไลน์ หรือเฟซบุ๊กกรุ๊ป

2. การเกาะติดชีวิตออนไลน์ของผู้อื่น (Cyber Stalking) การคุกคามด้วยเรื่องการส่งอีเมลซ้ำ ๆ รวมถึงการส่งข้อความส่วนตัว การส่งรูปภาพ วิดีโอ หรือแท็กเหยื่อลงในโพสต์ที่เหยื่อไม่ต้องการ เพื่อทำให้เกิดความอับอาย

3. การนินทา (Gossip) การโพสต์หรือส่งข้อความนินทา เพื่อทำลายชื่อเสียงของผู้อื่นทำลายความสัมพันธ์ หรือทำลายความมั่นใจ

4. การล่อลวง (Outing and Trickery) หมายถึง การแสดงพฤติกรรมในรูปแบบของการแชร์หรือนำข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผยในพื้นที่สาธารณะ เช่น เมื่อเราคุยกับเพื่อนในห้องสนทนา แต่เพื่อนกลับเอาเนื้อหาที่คุยกันไปแชร์ต่อเพื่อให้ผู้อื่นรู้ หรือ การกระจายข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นความจริงเพื่อให้ผู้อื่นเสียหาย หวังกระทำเพื่อสร้างความสนุกสนานแต่ไม่มีถึงผลที่ตามมา อีกทั้งยังรวมไปถึงการโจมตีด้วยการใช้วาจาก้าวร้าว ตำหนิ พุดจาใส่เสียด หยาดคาย แสดงถึงการดูถูกเหยียดหยามผ่านพื้นที่สาธารณะออนไลน์

5. การละเมิดทางเพศ (Sexual Harassment) การโพสต์ หรือส่งข้อความที่ละเมิดคุกคามด้วยถ้อยคำที่หยาดคาย ตอกย้ำปมด้อย เพื่อทำลายความมั่นใจ เช่น การพุดสองแง่สองง่าม (Sexting)

6. การปลอมตัวเป็นผู้อื่น (Impersonation) การสร้างแอคเคันท์ปลอมขึ้นมา ด้วยจุดประสงค์ในการกลั่นแกล้ง หรือการแฮคเข้าไปในบัญชีของเหยื่อเพื่อโพส ส่งข้อความที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงหรือเพื่อทำลายความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง เช่น กรณีเด็ก Log in Facebook ไว้ที่ร้านเกมแล้วลืม Log out จนมีคนมาเล่นคอมพิวเตอร์ต่อแล้วโพสประกาศว่าเด็กคนนั้นขายตัว ทำให้เด็กเสื่อมเสียชื่อเสียง

7. การคุกคามบนโลกออนไลน์ (Cyber Threats) เป็นการละเมิดสิทธิผู้อื่นด้วยการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น หรือแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวด้วยการโพสต์คำ การพุดจาใส่เสียด รวมไปถึงลักษณะของการเข้าไปมีส่วนร่วมหรือร่วมวงในการกลั่นแกล้ง โดยมีความรู้สึกเชิงลบหรือต่อต้านสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างรุนแรงไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่มีอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ สีผิว รสนิยมทางเพศ อายุ ศาสนา อุดมการณ์ทางการเมือง อาชีพ ความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ หรือลักษณะอื่นที่สามารถทำให้ถูกแบ่งแยก เป็นต้น

8. การต่อสู้อันโลกออนไลน์ (Flaming) การต่อสู้อันบนโลกออนไลน์ด้วยข้อความที่สร้างความจงเกลียดจงชังด้วยการโพสต์ลงในหลาย ๆ เว็บไซต์ เว็บบอร์ด หรือบล็อก

กฎหมายนี้ สิทธิชัย (2560) ได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. การนินทาหรือด่าทอผู้อื่น
2. การหมิ่นประมาทผู้อื่น
3. การแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ
4. การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย
5. การลบหรือบล็อกผู้อื่นบนโลกไซเบอร์

รัตติยา ดินน้ำจืด (2560) ได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้ 8 ประเภท ดังนี้

1. การนินทาหรือด่าทอผู้อื่นผ่านมือถือหรือเว็บไซต์
2. การส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น
3. การนำเอาข้อมูลที่ทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียไปเผยแพร่
4. การนำข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่เป็นความลับของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อ
5. การแอบอ้างชื่อของผู้อื่นไปให้ร้าย ด่าทอหรือกระทำการดั่งผู้อื่น ๆ
6. การล้อเลียน ข่มขู่ หรือคุกคามผู้อื่น
7. การลบหรือบล็อก (Block) ผู้อื่นออกจากกลุ่ม
8. การสร้างข่าวลือหรือการทำให้เกิดกระแสการต่อต้านผู้อื่นผ่านมือถือหรือผ่าน

อินเทอร์เน็ต

กรมสุขภาพจิต (2562) ได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. การข่มขู่คุกคาม หรือให้ร้ายเหยื่อ บางครั้งนำไปสู่การทำร้ายร่างกายกันจริง ๆ
2. การเปิดโปงข้อมูลส่วนตัวของเหยื่อ โดยการเอาไปโพสต์หรือส่งต่อให้คนอื่นรับรู้ เช่น ภาพหลุด ภาพตลก ๆ เพื่อประจานทำให้อับอาย
3. การคุกคามทางเพศ โดยใช้ถ้อยคำที่ส่งไปในทางเพศ ส่งภาพหรือวิดีโอมาให้แล้วชวนทำกิจกรรมทางเพศ การติดต่อภาพโป๊เปลือย การลวงให้ส่งรูปไม่เหมาะสมแล้วนำไปโพสต์ประจานหรือแบล็กเมล์
4. การแอบอ้างตัวตน โดยการแอบเข้าบัญชีออนไลน์ของเหยื่อ หรือสร้างบัญชีใหม่โดยใช้ชื่อและ/หรือรูปภาพของเหยื่อ แล้วนำบัญชีไปใช้ในทางไม่เหมาะสม
5. การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตี เช่น เพจแอนตี้ต่าง ๆ เพื่อจับผิด ประจาน พุดคุ้ยตำหนิ ด่าทอ ทำให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกเกลียดชังเหยื่อ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (2562) ได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้ 7 ประเภท ดังนี้

1. การก่อกวน ข่มขู่คุกคาม
2. การให้ร้ายใส่ความ การแกล้งแหย่
3. การเผยแพร่ความลับ

4. การกีดกันออกจากกลุ่ม
5. การแอบอ้างชื่อ การสร้างบัญชีปลอม
6. การขโมยอัตลักษณ์
7. การล่อลวง

จรรยาบรรณระดับ (2563) ได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้ 6 ประเภท ดังนี้

1. การโจมตี ขู่ทำร้ายหรือใช้ถ้อยคำหยาบคาย การโพสต์คำทอ พุดจาสื่อเสียด ให้ร้าย หรือขู่ทำร้าย ผ่านช่องทางการสนทนา หรือ โพสต์อย่างโจ่งแจ้งที่หน้าโซเชียลมีเดียของผู้ถูกระทำ เช่น แชทเฟซบุ๊กหรือไลน์มาว่าจะดักทำร้ายเมื่อเจอหน้ากันที่โรงเรียนหรือที่ไหนก็ตาม เป็นต้น

2. การคุกคามทางเพศแบบออนไลน์ โดยการพุดจาคุกคามทางเพศผ่านโซเชียลมีเดีย การบังคับให้แสดงกิจกรรมทางเพศผ่านกล้อง การส่งภาพหรือวิดีโอไปเปลือยมาให้โดยที่ผู้รับไม่ได้ต้องการ การแฉหรือตัดต่อภาพไปเปลือยไปโพสต์ในโซเชียลเพื่อให้ได้รับความอับอาย เป็นต้น

3. การแอบอ้างตัวตนของผู้อื่น โดยเฉพาะกรณีเปิดเผยรหัสผ่านของโซเชียลให้ผู้อื่น รู้ ยกตัวอย่างเช่น ให้เพื่อนสมัครเฟซบุ๊กหรือไลน์ให้ กรณีนี้ก็อาจโดนรังแกด้วยการถูกรวมรอยใช้เฟซบุ๊กของตัวเองโพสต์ข้อความหยาบคายให้ร้ายบุคคลอื่น โพสต์รูปไป คลิปวิดีโอลามก หรือสร้างความเสียหายในรูปแบบต่าง ๆ

4. การแบล็กเมล์กัน โดยนำความลับหรือภาพลับของเพื่อนมาเปิดเผยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีการแชร์ต่อกันไปอย่างกว้างขวาง หรือการใส่ร้ายป้ายสี เช่น ตัดต่อรูปภาพน่าเกลียด ๆ หรือการแอบถ่ายภาพหลุดที่น่าขำมาโพสต์ประจาน และแสดงความคิดเห็นอย่างสนุกสนานเกินเลย

5. การหลอกลวง มีทั้งการหลอกลวงให้หลงเชื่อ ให้ออกมานัดเจอเพื่อทำมิดีมิร้าย หรือการหลอกลวงให้ผู้เสียหายโอนเงินไปให้ด้วยวิธีการต่าง ๆ

6. การสร้างกลุ่มในโซเชียลเพื่อโจมตีโดยเฉพาะ อย่างที่เราเห็นคนตั้งเพจแอนตี้โจมตีบุคคลหนึ่งขึ้นมา มีการจับผิดทุกอิริยาบถแล้วนำมาถกประเด็นให้เกิดความเสียหายต่อคนที่ตัวเองไม่ชอบหรืออาจมีการโน้มน้าวให้คนอื่นรู้สึกรังเกียจและกีดกันให้ออกจากกลุ่มจากสังคมที่อยู่

Nancy Willard (2006) ได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้ 9 ประเภท ดังนี้

1. การปะทะคารม (Flaming) คือ การโต้เถียงไปมาระหว่างบุคคล จนก่อเกิดความรุนแรง มีการใช้ถ้อยคำที่ก้าวร้าว และมีการดูถูกเหยียดหยาม มักเกิดขึ้นในพื้นที่สาธารณะ (เช่น ตามกระดานบอร์ดสนทนา) มากกว่าพื้นที่ส่วนตัว (เช่น อีเมล)

2. การก่อกวน (Harassment) คือ การใช้ถ้อยคำหรือการกระทำใด ๆ ที่สร้างความรำคาญใจและความทุกข์ใจต่อบุคคลหนึ่งโดยเจตนา โดยกระทำซ้ำ ๆ ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ส่วนตัว เช่น ช่องสนทนาทาง Facebook

3. การใส่ร้ายป้ายสี (Denigration) คือ การส่งต่อข้อมูลของบุคคลที่ไม่เป็นความจริง ผู้ส่งอาจนำข้อมูลไปเผยแพร่ในพื้นที่สาธารณะตามเว็บไซต์ต่าง ๆ รวมไปถึงพื้นที่ส่วนตัว

4. การปลอมตัวเป็นบุคคลอื่น (Impersonation) คือ การแอบอ้างเป็นบุคคลหนึ่งและกระทำสิ่งที่สร้างความเสียหายให้กับบุคคลนั้น เช่น ใช้ถ้อยคำหยาบคายด่าว่ากล่าวผู้อื่นเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมให้กับผู้อื่น ข่มเหงรังแกบุคคลอื่น เป็นต้น การปลอมตัวเป็นบุคคลอื่นสามารถทำได้โดยการสร้างตัวตนเลียนแบบบุคคลนั้นขึ้นมาใหม่ หรือขโมยรหัสผ่านของบุคคลนั้นเพื่อใช้ตัวตนบนโลกออนไลน์ของบุคคลนั้นทำสิ่งที่ไม่เหมาะสม

5. การเผยแพร่รูปภาพหรือข้อมูลส่วนตัว (Outing and trickery) คือ การเผยแพร่รูปภาพหรือข้อมูลส่วนตัวโดยส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่ก่อให้เกิดความอับอายของบุคคลหนึ่งแก่ผู้อื่น

6. การขับออกจากกลุ่มหรือการคว่ำบาตร (Exclusion / ostracism) คือ การขับบุคคลหนึ่งออกจากกลุ่มในโลกออนไลน์ เช่น การไม่ตอบสนองข้อความใด ๆ ก็ตามที่บุคคลส่งหรือลบบุคคลออกจากกลุ่มใน Facebook หรือ Line และกีดกันไม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือการพูดคุยต่าง ๆ ในโลกออนไลน์

7. การเฝ้าติดตามทางอินเทอร์เน็ต (Cyberstalking) คือ การกระทำที่มุ่งร้ายก่อกวน สร้างความรำคาญให้กับบุคคลหนึ่งอย่างมาก ผ่านทางไซเบอร์ทั้งทางโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต จนทำให้เหยื่อรู้สึกกลัวว่าจะถูกทำร้ายหรือถูกทำอะไรมิติดกวมหมายทั้งต่อตัวเองและครอบครัว

8. การถ่ายคลิป วิดีโอและนำไปเผยแพร่ลงบนอินเทอร์เน็ต (Video recording of assaults) คือ การนำคลิปวิดีโอไปเผยแพร่ตามที่ต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต เพื่อสร้างความอับอายให้บุคคลนั้น

9. การส่งสิ่งที่มีความล่อแหลมทางเพศ (Sexting) คือ การส่งข้อความ รูปเปลือยหรือรูปกึ่งเปลือยที่มีความล่อแหลมทางเพศให้กับผู้อื่น

Notar, Padgett & Roden (2013) ได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้ 7 ประเภท ดังนี้

1. การคุกคามกันผ่านโลกไซเบอร์ (Harassment) เป็นการโพสต์ ข้อความ หรือส่งอีเมล ที่แสดงถึงการข่มขู่ คุกคาม ต่ออีกฝ่ายหนึ่งผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2. การปลอมตัวในโลกไซเบอร์ (Impersonation) เป็นการใช้ปลอมตัวในโลกไซเบอร์ เช่น การใช้ชื่อบัญชีผู้อื่น การใช้รูปบุคคลอื่นมาเป็นรูป Profile หรือสร้างบัญชีผู้ใช้งาน (User

account) ขึ้นมาใหม่ เพื่อการนำไปสร้างความเสียหายแก่เจ้าของชื่อนั้น ซึ่งผู้ถูกระทำอาจจะไม่สามารถรับรู้ได้

3. การข่มขู่ในโลกไซเบอร์ (Framing) เป็นการส่งข้อความ หรือสื่ออื่นใดที่มีความล่อแหลม หรือ น่าเกลียด น่ากลัว ถ้อยคำที่หยาบคาย หรือเรื่องราวเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ เช่น การส่งรูปภาพ ลามก อนาจารพร้อมทั้งมีการข่มขู่ผู้อื่น

4. การสร้างข่าวลือในโลกออนไลน์ (Denigration) เป็นการสร้างเรื่องราวขึ้นมาเพื่อทำลายชื่อเสียงของผู้อื่นทางโลกอินเทอร์เน็ต ผู้ที่กระทำอาจเป็นการสร้างเรื่องราวที่เป็นเท็จ ข่าวลือ หรือการโพสต์ข้อความต่าง ๆ ที่เป็นการทำลายหรือทำให้ฝ่ายที่ถูกกระทำเสื่อมเสียชื่อเสียง

5. การกระจายต่อข่าวสารที่เสื่อมเสีย (Outing) เป็นการส่งต่อหรือการเผยแพร่ข้อมูลหรือ เรื่องราว รูปภาพ ออกไปยังโลกไซเบอร์ เช่น การเผยแพร่คลิป วิดีโอ รูปภาพ ที่เป็นความน่าอัปยศ หรือ เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่ผู้ที่เป็นฝ่ายถูกรังแก

6. การตัดขาดออกจากกลุ่ม (Exclusion / Gossip group) เป็นการบล็อกหรือตัดออกจากกลุ่ม และสร้างเรื่องราว ข่าวลือ เพื่อโจมตีหรือวิพากษ์วิจารณ์ให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลนั้น

7. การล่อลวงผ่านโลกไซเบอร์ (Trickery) เป็นการล่อลวง หรือการใช้กลอุบาย หลอกล่อผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อทำลายชื่อเสียง หรือสร้างความเสียหายแก่จิตใจ ความรู้สึก หรือทรัพย์สินของบุคคลอื่น

Kaspersky Lab (2015) ได้จำแนกประเภทของการระรานทางไซเบอร์ไว้ 10 ประเภท ดังนี้

1. การทะเลาะกันผ่านโทรศัพท์มือถือ อีเมล ข้อความ หรือห้องสนทนา โดยใช้ภาษาที่รุนแรง หรือหยาบคาย (flaming)

2. การเผยแพร่ข้อมูลเท็จทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย อัปยศ หรือ กลายเป็นตัวตลก (denigration)

3. การลบ บล็อก หรือ กีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม โดยสร้างความเกลียดชัง อคติผ่านข้อความ หรือกิจกรรมกลุ่มออนไลน์ (exclusion)

4. การนำข้อมูลส่วนตัว หรือความลับของผู้อื่นไปเผยแพร่ (outing)

5. การใช้อุบายให้ผู้อื่นเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวแล้วนำไปแพร่กระจายต่อ (trickery)

6. การแอบอ้างชื่อ หรือตัวตนของผู้อื่น (impersonation)

7. การสร้างบัญชีใช้งานปลอมเพื่อรังแกผู้อื่น (fake profiles)

8. การขโมยอัตลักษณ์ออนไลน์ของผู้อื่นแล้วนำมาสร้างบัญชีการใช้งานเพื่อหลอกลวง หรือ ทำลายชื่อเสียง (catfishing)

9. การก่อกวน คุกคาม ชมชู้ผู้อื่นซ้ำ ๆ หลายครั้ง (harassment)

10. การคุกคามชมชู้อย่างจริงจัง และรุนแรงว่าจะทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง หรือจะทำร้ายร่างกาย (cyberstalking)

จากประเภทของการระรานทางไซเบอร์ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การระรานทางไซเบอร์ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) ด้านการโจมตี (Attack) ประกอบด้วย การนินทาหรือตำหนิหรือละเมิดผู้อื่น การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น และการลบหรือบล็อกผู้อื่น 2) ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) ประกอบด้วย การแบล็กเมลล์กัน และการหมิ่นประมาทผู้อื่น 3) ด้านการก่อกวน (Harassment) ประกอบด้วย การล่อลวงหรือหลอกลวง การปลอมตัวเป็นผู้อื่น การล้อเลียนหรือชมชู้ผู้อื่น และการส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น

การหาคุณภาพของแบบวัด

1. ความเที่ยงตรง

ลิวิน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) กล่าวว่า ความเที่ยงตรงเป็นความใกล้เคียงกับค่าที่แท้จริงเพียงใดก็ถือว่าการวัดมีความเที่ยงตรงมากยิ่งขึ้นเพียงนั้น ความเที่ยงตรงจึงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของแบบวัด ความเที่ยงตรงจำแนกตามลักษณะ หรือจุดประสงค์ของการวัดได้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เป็นความเที่ยงตรงที่ทำให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อวัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่นิยามไว้หรือไม่ ซึ่งเป็นความเที่ยงตรงที่เหมาะสมกับแบบวัดด้านความรู้สึก (affective domain) ก่อนสร้างข้อสอบจะต้องนิยามสิ่งที่จะวัดให้ชัดเจนก่อน หลังจากนั้นจึงจะสร้างข้อสอบ หรือข้อความแต่ละข้อ ว่าสร้างตรงตามที่นิยามไว้หรือไม่ ถ้าสร้างได้ตรงตามที่นิยามไว้ ก็แสดงว่าแบบทดสอบมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

1.2 ความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ (criterion-related validity) หมายถึงคุณภาพของเครื่องมือที่เอาผลการวัดของแบบทดสอบไปหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ที่ต้องการจำแนกได้ 2 ชนิด คือ

1) ความเที่ยงตรงเชิงสภาพ (concurrent validity) หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เอาผลการวัดของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ในสภาพปัจจุบันโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบกับคะแนนเกณฑ์จากเครื่องมืออื่นที่สามารถใช้บ่งบอกสถานภาพปัจจุบันของลักษณะที่มุ่งวัดนั้นได้ เครื่องมือทั้งสองทำการวัดในเวลาเดียวกันสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในทางบวกที่สูง แสดงถึงคะแนนจากแบบทดสอบสามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้ที่ดีของสถานภาพของลักษณะที่มุ่งวัด

2) ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ (predictive validity) หมายถึง ความเที่ยงตรงที่ได้มาจากการเอาผลการวัดของแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ไปคำนวณหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ในอนาคต เพื่อที่จะเอาผลการสอบไปพยากรณ์ผลความสำเร็จในอนาคต โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบกับคะแนนเกณฑ์จากเครื่องมือที่สามารถบ่งบอกผลสำเร็จของลักษณะที่มุ่งวัดในอนาคต เนื่องจากเครื่องมือทั้งสองทำการวัดในเวลาต่างกันโดยแบบทดสอบที่สร้างใช้วัดในปัจจุบัน แต่อีกเครื่องมือหนึ่งต้องทิ้งช่วงเวลาทำการวัดในเวลาต่อมาเพื่อให้ได้คะแนนเกณฑ์ในอนาคต

2.1.3 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) หมายถึง การมองข้อความถามของแบบวัด โครงสร้างหรือแนวคิดจากผลการตอบข้อความถามของแบบวัดนั้น ความเที่ยงตรงตามโครงสร้างพิจารณาผลการตอบว่าเป็นไปตามโครงสร้างที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยพิจารณาจากสหสัมพันธ์ระหว่างข้อความถามของแบบวัดฉบับนั้นกับฉบับอื่นที่พิสูจน์มาแล้ว ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมี 4 แบบ ดังนี้

1) วิธีหาสหสัมพันธ์ เป็นวิธีที่ค่อนข้างง่าย เมื่อสร้างแบบวัดเสร็จแล้วก็ต้องหาเครื่องมือมาตรฐานที่สร้างดีและวัดโครงสร้างเดียวกัน นำมาสอบกับกลุ่มตัวอย่างเดียวกันทั้งสองฉบับ แล้วนำคะแนนสองกลุ่มมาหาสหสัมพันธ์กัน ถ้าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญก็แสดงว่าข้อสอบที่สร้างขึ้นมีโครงสร้างเดียวกับข้อสอบมาตรฐาน นั่นคือ แบบวัดที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

2) การวิเคราะห์หลากหลายคุณลักษณะหลายวิธี (multitrait-multimethod MTMM) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิธีต่าง ๆ กับคุณลักษณะ (trait) ต่าง ๆ ในการวัดเป้าหมายอย่างหนึ่ง วิธีการวัดนั้นแต่ละเป้าหมายอาจวัดได้หลายวิธี ขณะเดียวกันในเป้าหมายเดียวกันอาจแบ่งออกเป็นกรวัดหลายคุณลักษณะ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะได้เป็นค่า R หรือค่า r เกิดจากการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันโปรดักโมเมนต์ (pearson product moment) ธรรมดาผลที่ได้จากการวิเคราะห์แปลผลได้ 3 อย่าง คือ

1. ความเชื่อมั่น (reliability) ดูได้จากค่าสหสัมพันธ์ในเส้นทแยงมุม คือ ค่า (r) ซึ่งเป็นผลมาจากใช้คุณลักษณะเดียวกันวิธีเดียวกัน (monotrait-monomethod: MM) บางที่เรียกว่า reliability diagonals ซึ่งก็คือ ความเชื่อมั่นแบบสอบซ้ำนั่นเอง

2. ความเที่ยงตรงเชิงเสมือน (convergent validity) เป็นการวัดคุณลักษณะเดียวกันด้วยแบบวัดชนิดเดียวกัน หรือต่างชนิด จะมีค่าสหสัมพันธ์สูง ค่าความเที่ยงตรงเชิงเสมือนผลจากค่าสหสัมพันธ์ภายในที่เกิดจากคุณลักษณะเดียวกัน แต่ใช้วิธี (แบบทดสอบ) ต่างกัน (same traits using different methods)

3. ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (discriminate validity) เป็นการวัดลักษณะที่ต่างกันด้วยแบบวัดชนิดเดียวกัน หรือต่างชนิดกัน จะมีค่าสหสัมพันธ์ต่ำ ค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

เป็นผลมาจากค่าสหสัมพันธ์ภายในที่เกิดจากคุณลักษณะต่างกัน และใช้วิธีต่างกัน (different traits using different methods) หรืออาจเกิดจากคุณลักษณะต่างกัน และใช้เหมือนกันก็ได้ ค่าสหสัมพันธ์จะน้อยเพราะสิ่งที่ต่างกันไปหาค่าสหสัมพันธ์กันย่อมไม่เกี่ยวข้องกัน ถ้าแบบวัดคุณลักษณะต่างกันไปสัมพันธ์กันก็แปลว่าแบ่งแยก หรือจำแนกไม่ได้

3) วิธีเปรียบเทียบกลุ่มรู้จัก (known groups technique) เครื่องมือวัดที่ดีต้องจำแนกสิ่งที่ต้องการวัดได้เด่นชัด ระหว่างกลุ่มที่มีคุณลักษณะนั้นอยู่มากอย่างชัดเจน และกลุ่มที่ไม่มีคุณลักษณะนั้นอยู่เลย หรือมีอยู่น้อยมากอย่างชัดเจน การหาความเที่ยงตรงแบบนี้ ต้องนิยามสิ่งที่วัดให้ชัดเจน แล้วเลือกวิธีเขียนข้อสอบเพื่อวัดสิ่งนั้นหรือคุณลักษณะนั้น แล้วตรวจสอบข้อคำถามหรือข้อความให้ดีกว่าก่อนว่าใช้ได้ จากนั้น จึงเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรม หรือคุณลักษณะนั้นสูง หรือมีมาก อีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรม หรือคุณลักษณะนั้นอยู่น้อยมากที่สุดท้ายจึงนำเครื่องมือวัดไปสอบวัดกับกลุ่มทั้งสอง ถ้าต่างกันอย่างมีนัยสำคัญก็ถือว่า เครื่องมือที่สร้างขึ้นนี้มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

4) การวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) บุญชม ศรีสะอาด (2543) กล่าวว่า วัดคุณสมบัติของการวิเคราะห์องค์ประกอบมี 2 ประการ คือ

4.1) เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อสำรวจและระบุองค์ประกอบที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เรียกว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) จะใช้ในการสำรวจข้อมูล กำหนดองค์ประกอบ อธิบายความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปร เมื่อผู้วิจัยไม่มีหลักฐานอ้างอิงเพียงพอ สำหรับกรอบของสมมติเกี่ยวกับจำนวนองค์ประกอบภายใต้ข้อมูลที่สอบวัดได้ ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบจะช่วยให้ผู้วิจัยลดจำนวนตัวแปรลง และได้องค์ประกอบซึ่งทำให้เข้าใจลักษณะของข้อมูลได้ง่าย และสะดวกในการแปลความหมาย รวมทั้งได้ทราบแบบแผน และโครงสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูลด้วย

4.2) เป็นการใช่วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับแบบแผน และโครงสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูล เรียกว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ซึ่งเป็นการศึกษาว่าองค์ประกอบร่วมคูใดมีความสัมพันธ์กัน ตัวแปรที่สังเกตตามมาตัวใดได้รับผลจากองค์ประกอบร่วมตัวใด ตัวแปรที่สังเกตได้ตัวใดได้รับผลจากองค์ประกอบเฉพาะคูใด ความสัมพันธ์กันโดยวิธีนี้จะอาศัยการทดสอบทางสถิติที่มีข้อมูลช่วยยืนยัน กรณีนี้ผู้วิจัยต้องมีสมมติฐานอยู่ก่อนแล้ว และใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกลมกลืนกับสมมติฐานเพียงใด

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหาความเที่ยงตรงของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี โดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ

ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC) และหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (second order confirmatory factor analysis)

2.2 อำนาจจำแนก

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) กล่าวว่า อำนาจจำแนก หมายถึง ความสามารถในการแยกลักษณะคน 2 กลุ่มได้ นั่นคือ แยกคนที่มีคุณลักษณะนั้นสูง กับคนที่มีคุณลักษณะนั้นต่ำได้ การหาค่าอำนาจจำแนกมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของคะแนนที่ได้จากการวัดนั้น ๆ ที่นิยมมีดังนี้

1. ดัชนีพอยท์ไบเซเรียล (point-biserial index) เป็นลักษณะสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว หรือคะแนน 2 กลุ่มนั่นเอง แต่มีข้อตกลงว่า คะแนนกลุ่มหนึ่งเป็นแบบค่าต่อเนื่อง (continuous variable) อีกกลุ่มหนึ่งเป็นแบบไม่ต่อเนื่อง (dichotomous variable) วิธีนี้เป็นการตอบที่แต่ละข้อให้คะแนนตัวเลือกเป็น 0, 1 คือ ตอบใช่หรือถูกให้ 1 คะแนน ตอบไม่ใช่หรือผิดให้ 0 คะแนน

2. ดัชนีสหสัมพันธ์เพียร์สัน มีข้อตกลงว่ากรณีตัวเลือกเป็นคะแนนแบบช่วงเท่ากัน เช่น 1, 2, 3 หรือ 1, 2, 3, 4 หรือมากกว่านั้นก็ได้ ด้านคะแนนมากมักจะมีลักษณะเห็นด้วยอย่างมาก หรือมีคุณลักษณะนั้นอยู่อย่างมาก เมื่อผู้ตอบเลือกตอบตัวเลือกที่มีคะแนนมาก ย่อมได้คะแนนรวมมากด้วยหรือผู้ตอบเลือกตอบตัวเลือกที่มีคะแนนน้อย ย่อมได้คะแนนรวมน้อยด้วย ลักษณะของคะแนน 2 อย่างนี้ขึ้นลงตามกัน แสดงว่าข้อนั้นจำแนกได้ แต่ถ้าไม่ขึ้นลงตามกันแสดงว่าค่าของอำนาจจำแนกไม่ดี หรืออาจขึ้นลงกลับกันแปลว่าเป็นข้อที่ไม่ดี

3. อำนาจจำแนกจากการทดสอบที (t-test Index) การใช้ดัชนีนี้เสนอโดย A. L. Edwards ในปี 1957 โดยหลักการก็คือพยายามหาความแตกต่างของคะแนนกลุ่มที่ได้คะแนนสูงกับกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ ว่าทำข้อนั้น ๆ ได้คะแนนเป็นไปตามสภาพเป็นจริงหรือไม่ ตามทฤษฎีผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงควรทำข้อนั้นได้คะแนนสูง ผู้ได้คะแนนรวมต่ำควรทำข้อนั้นได้คะแนนต่ำ ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำก็จะต่างกัน ข้อนั้นถือว่าจำแนกคนได้ หลักในการหาอำนาจจำแนกแบบ t-test มีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างข้อสอบเสร็จแล้วเอาไปสอบกับกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 100 คนขึ้นไป แล้วนำมาตรวจให้คะแนนแต่ละข้อแต่ละคน จนครบทุกข้อและทุกคน รวมคะแนนของแต่ละคนไว้

2. เรียงคะแนนแต่ละคนจากมากไปหาน้อยหรือจากน้อยไปหามากก็ได้ แล้วตัด 25 เปอร์เซนต์บน และ 25 เปอร์เซนต์ล่าง

3. การวิเคราะห์แต่ละข้อจะต้องดูว่าข้อนั้นมีกลุ่มสูงได้คะแนนแต่ละตัวเลือกกี่คน และกลุ่มต่ำได้คะแนนแต่ละตัวเลือกในข้อเดียวกันนั้นก็คน คะแนน 1, 2 หรือ 3 เป็นคะแนนที่เกิดจากตัวเลือก ซึ่งอาจจะมีมากหรือน้อยกว่านี้ก็ได้ เช่น อาจเป็น 1, 2, 3, 4 หรือ -2, -1, 1, 2, ก็ได้

4. แต่ละข้อหาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ หาคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

5. ใช้สูตร t-test ในการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยสองกลุ่ม

6. ค่า t ที่ควรยอมรับ คือ 1.75 ตามแนวมาตรฐานของ Edwards ถ้าคำนวณค่าใด
เท่ากับค่ามาตรฐานหรือเกณฑ์หรือสูงกว่า ถือว่าข้อนั้นมีอำนาจจำแนกใช้ได้ แต่ถ้าค่า t น้อยกว่า
เกณฑ์แปลว่าใช้ไม่ได้ ต้องแก้ไขปรับปรุง ในกรณีค่า t เป็นลบ (-) และถึงค่าตัวเลขจะสูงกว่าเกณฑ์ก็
ถือว่าใช้ไม่ได้เพราะจะเป็นผลกลับกัน คือ กลุ่มสูงได้คะแนนต่ำ แต่กลุ่มต่ำได้คะแนนสูง ถือว่าอำนาจ
จำแนกกลับกันใช้ไม่ได้ ถ้าไม่ยึดเกณฑ์ของ Edwards ก็สามารถหาค่า t แล้วไปเปิดตารางทดสอบค่า t
และดู df กำหนดระดับนัยสำคัญ และเป็นการทดสอบทิศทางเดียว ถ้าผลออกมาค่า t มีนัยสำคัญที่
ระดับที่ต้องการ ค่าอำนาจจำแนกนั้นก็สมารถนำไปใช้ได้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2548) กล่าวว่า อำนาจจำแนก (discrimination) เป็นคุณสมบัติของ
ข้อสอบที่สามารถจำแนกผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของบุคคล ว่าใครเก่ง ปานกลาง อ่อน ใครรอบรู้-
ไม่รอบรู้ โดยยึดหลักการว่าคนเก่งจะต้องตอบข้อสอบข้อนั้นถูก คนไม่เก่งจะต้องตอบผิด ข้อสอบที่ดี
จะต้องแยกคนเก่งกับคนไม่เก่งออกจากกันได้ อำนาจจำแนกมีความสัมพันธ์กับความเที่ยงตรงเชิง
สภาพในทางบวก กล่าวคือ ถ้าเครื่องมือใดมีอำนาจจำแนกสูง เครื่องมือนั้นก็มีความเที่ยงตรงเชิงสภาพ
สูงด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์
(Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี โดยการทดสอบที (t-test)

2.3 ความเชื่อมั่น

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540) กล่าวถึงความเชื่อมั่นว่าเป็นคุณสมบัติของเครื่องมือที่แสดงให้เห็น
ทราบว่าเครื่องมือ นั้น ๆ ให้ผลการวัดที่สม่ำเสมอ แน่นนอน คงที่มากน้อยเพียงใด ถ้าเครื่องมือที่สร้างขึ้น
ให้ผลการวัดที่แน่นอนคงที่มาก ไม่ว่าจะนำไปวัดกี่ครั้งก็ตาม เครื่องมือนั้นก็มีความเชื่อมั่นสูง ในทาง
ตรงกันข้ามถ้าเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผลการวัดที่มีความคงที่น้อย เครื่องมือนั้นก็มีความเชื่อมั่นต่ำ

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) กล่าวถึงความเชื่อมั่นว่า หมายถึง ความคงที่
ของคะแนนที่ได้จากการสอบนักเรียนคนเดียวกันหลายครั้งในแบบทดสอบชุดเดิม การตรวจสอบความ
เชื่อมั่นหรือหาความเชื่อมั่นมีวิธีการอยู่หลายวิธี แต่ละวิธีก็เหมาะสมกับเครื่องมือแต่ละชนิด ทั้งนี้
ขึ้นอยู่กับลักษณะของเครื่องมือและคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการศึกษา การหาความเชื่อมั่นแต่ละวิธี
ดังต่อไปนี้

1. วิธีสอบซ้ำ (test-retest method) เป็นการนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปสอบวัดกับ
คนกลุ่มเดียวกันสองครั้งในเวลาต่างกัน ได้คะแนนมาสองชุด นำคะแนนทั้งสองชุดมาหาค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ ถ้าได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงแสดงว่าเครื่องมือที่มีความเชื่อมั่นสูง การหาค่าความ

เชื่อมั่นแบบนี้เป็นการวัดความคงที่ภายนอก (stability) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้เรียกว่า สัมประสิทธิ์ของความคงที่ (coefficient of stability)

2. วิธีใช้เครื่องมือวัดที่มีลักษณะเท่าเทียมกันหรือคู่ขนานกัน (equivalent form or parallel form method) วิธีนี้ใช้กลุ่มผู้สอบกลุ่มเดียวกันตอบแบบทดสอบ 2 ชุด ในเวลาใกล้เคียงกัน โดยที่แบบทดสอบ 2 ชุด นี้มีลักษณะเป็นคู่ขนานกัน วัดในเรื่องเดียวกัน จำนวนข้อเท่ากัน ความยากเท่ากัน และมีค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนเท่ากัน แล้วนำคะแนน 2 ชุด มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้เรียกว่า สัมประสิทธิ์ของความเท่าเทียม (coefficient of equivalent)

3. วิธีแบ่งครึ่ง (split-half method) วิธีนี้เป็นการทดสอบครั้งเดียว แต่แบ่งข้อสอบออกเป็นสองส่วน โดยถือว่าข้อสอบทั้งสองส่วนวัดในสิ่งเดียวกัน โดยผู้สร้างพยายามสร้างข้อสอบทั้งสองส่วนให้เป็นคู่ขนาน ส่วนมากการแบ่งครึ่งมักจะเป็นข้อคู่ ข้อคี่ ซึ่งแบ่งแล้วจะได้ข้อสอบสองฉบับซึ่งมีจำนวนข้อเท่ากัน นำคะแนนทั้งสองชุดไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จะเป็นค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับ แล้วจึงปรับให้เป็นค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ สเปียร์แมน บราวน์ (Spearman Brown)

4. วิธีของคูเลอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) การหาค่าความเชื่อมั่นวิธีนี้เป็นที่นิยมมาก เพราะมีข้อดีตรงที่ว่าสอบครั้งเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง ทดลองเครื่องมือกลุ่มเดียวแล้วหาความเชื่อมั่นได้ ข้อตกลงเบื้องต้นของวิธีนี้คือ เครื่องมือชุดนั้นต้องวัดลักษณะเดียวหรือวัดองค์ประกอบร่วมกัน และมีระบบการให้คะแนนเป็น Dichotomus คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน การหาค่าความเชื่อมั่นวิธีนี้เป็นการหาค่าความคงตัวภายใน (internal consistency)

5. วิธีของครอนบาค (Cronbach) ใช้กับแบบทดสอบหรือเครื่องมือวัดที่ให้คะแนนแบบ จัดอันดับหรือมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เช่น ข้อสอบอัตนัย แบบสอบถาม มาตรฐานวัดทัศนคติต่าง ๆ ครอนบาคเสนอแนะให้ใช้การหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) วิธีนี้อาศัยการวัดหรือการเก็บข้อมูลเพียงครั้งเดียว ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้จากวิธีดังกล่าวนี้เรียกว่า ค่าความสอดคล้องภายใน

6. วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of variance) ซึ่งเป็นวิธีที่ฮอยท์ (Hoyt) เป็นผู้คิดขึ้น เป็นวิธีใช้กับเครื่องมือที่ระบุการให้คะแนนไม่เป็น Dichotomus เช่น การสัมภาษณ์ ซึ่งมีผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์หลายคน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2544) กล่าวถึงความเชื่อมั่นว่า หมายถึง อัตราส่วนระหว่างความแปรปรวนของคะแนนจริงกับความแปรปรวนของคะแนนที่สังเกตได้ และจำแนกความเชื่อมั่นออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ความเชื่อมั่นแบบความคงที่ (measure of stability) เป็นการหาความคงเส้นคงวาของคะแนนจากการวัดในช่วงเวลาที่ต่างกันโดยวิธีสอบซ้ำแบบสอบเดิม (test-retest method) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่วัดในเวลาต่างกันจากกลุ่มคนเดียวกัน

2. ความเชื่อมั่นแบบความสมมูล (measure of equivalence) เป็นการหาความสอดคล้องของคะแนนจากการวัดในช่วงเวลาเดียวกันโดยใช้แบบสอบที่สมมูลกัน (equivalent forms method) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่วัดในเวลาเดียวกันจากกลุ่มคนเดียวกัน โดยใช้เครื่องมือ 2 ฉบับที่ตัดเทียบกัน

3. ความเชื่อมั่นแบบความคงที่และสมมูล (measure of stability and equivalence) เป็นการหาความสอดคล้องของคะแนนจากการวัดในช่วงเวลาที่ต่างกันโดยวิธีสอบซ้ำด้วยแบบสอบที่สมมูลกัน (test-retest with equivalence) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่วัดได้ในเวลาที่ต่างกันจากกลุ่มคนเดียวกัน โดยใช้เครื่องมือ 2 ฉบับที่ตัดเทียบกัน

4. ความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้องภายใน (measure of internal consistency) เป็นวิธีการหาความสอดคล้องกันระหว่างคะแนนรายข้อหรือความเป็นเอกพันธ์ของเนื้อหารายข้อ อันเป็นตัวแทนของคุณลักษณะเด่นเดียวกันที่ต้องการวัดโดยใช้วิธีต่างกันที่ต้องการวัดโดยใช้วิธีต่าง ๆ ดังนี้

4.1 วิธีแบ่งครึ่งข้อสอบ (split-half method) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่วัดได้จากการแบ่งครึ่งข้อสอบที่สมมูลกัน เช่น แบ่งเป็นข้อคู่-ข้อคี่ เป็นต้น จากนั้นจึงใช้สูตรของสเปียร์แมนบราวน์

4.2 วิธีของคูเลอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson method) โดยการคำนวณค่าสถิติของคะแนนรายข้อ (ซึ่งให้คะแนนแบบ 0, 1) และคะแนนรวม จากนั้นจึงใช้สูตรของคูเลอร์-ริชาร์ดสัน

4.3 วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha method) โดยการคำนวณค่าสถิติของคะแนนรายข้อและคะแนนรวม จากนั้นจึงใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค

4.4 วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (Hoyt's analysis of variance method) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง จากนั้นจึงใช้สูตรของฮอยท์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหาคุณภาพของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ด้านความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้องภายใน ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัค เนื่องจากเครื่องมือวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

เกณฑ์ปกติของแบบวัด

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) กล่าวว่า เกณฑ์ปกติ หมายถึง ข้อเท็จจริงทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนจากประชากรที่นิยามไว้อย่างดี และเป็นคะแนนตัวที่จะบอกระดับความสามารถของผู้สอบว่าอยู่ระดับใดของกลุ่มประชากร แต่ในทางปฏิบัติประชากรที่นิยามไว้อย่างดี (well defined population) เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ดีของประชากรนั่นเอง แต่ต้องมีจำนวนมากพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากร ไม่เช่นนั้นจะทำให้เกณฑ์ปกติเชื่อมั่นไม่ได้ การสร้างเกณฑ์ปกติจึงอยู่กับเกณฑ์ 3 ประการ

1. ความเป็นตัวแทนที่ดี การสุ่มตัวอย่างของประชากรที่นิยมทำได้หลายวิธี เช่น การสุ่มอย่างง่าย สุ่มแบบแบ่งชั้น สุ่มแบบเป็นระบบหรือสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เป็นต้น เลือกสุ่มตามความเหมาะสม โดยพิจารณาประชากรเป็นสำคัญ ถ้าประชากรเป็นลักษณะอันหนึ่งอันเดียวกันไม่มีคุณสมบัติแตกต่างกันมาก ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ดีที่สุด ถ้ามีลักษณะแตกต่างกันมาก เช่น ขนาดโรงเรียนต่างกัน ทำเลที่ตั้งแตกต่างกันและมีผลต่อการเรียน กรณีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ถ้าแต่ละหน่วยการสุ่ม เช่น โรงเรียน ห้องเรียน มีลักษณะไม่แตกต่างกัน แต่แบ่งหน่วยการสุ่มไว้แล้วการสุ่มแบบนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (cluster random sampling) จะดีที่สุด 3 วิธีนี้ใช้ในการสุ่มเพื่อสร้างเกณฑ์ปกติมากที่สุด ดังนั้น ก่อนสร้างเกณฑ์ปกติต้องวางแผนการสุ่มให้ดีกว่าก่อนเพื่อให้เชื่อมั่นได้

2. มีความตรง ในที่นี้หมายถึง การนำคะแนนดิบไปเทียบเกณฑ์ปกติที่ทำไว้แล้ว สามารถแปลความหมายได้ตรงกับความเป็นจริง เช่น คนหนึ่งสอบเลขได้ 20 คะแนน ตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ ที่ 50 และตรงกับคะแนนที่ (T) 50 แปลว่าเป็นความสามารถปานกลางของกลุ่ม ความเป็นจริงจะเป็นตัวเลขในเกณฑ์ปกติดังกล่าวได้หรือไม่ ดังนั้น ความสอดคล้องของคะแนนการสอบกับเกณฑ์ปกติตามความเป็นจริง จึงถือเป็นสิ่งสำคัญมากในการแปลความหมายของคะแนนการสอบแต่ละครั้ง

3. มีความทันสมัย เกณฑ์ปกตินั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของประชากรกลุ่มนั้นการพัฒนาคนมีอยู่ตลอดเวลา เทคโนโลยี สภาพแวดล้อม อาหารการกินเหล่านี้ คนจะเก่งขึ้นหรืออ่อนลงได้ ดังนี้ เกณฑ์ปกติที่เคยศึกษาไว้นานแล้วหลายปีอาจมีความผิดพลาดจากความเป็นจริง จำเป็นต้องศึกษาใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัยอยู่เรื่อย ๆ โดยทั่วไปแล้วเกณฑ์ปกติควรจะเปลี่ยนแปลงทุก ๆ 5 ปี

1. ชนิดของเกณฑ์ปกติ

เกณฑ์ปกติแบ่งชนิดได้ตามลักษณะของประชากร ตามลักษณะของการใช้สถิติการเปรียบเทียบ การแบ่งตามลักษณะของประชากรแบ่งได้ ดังนี้

1.1 เกณฑ์ปกติระดับชาติ (national norms) การสร้างเกณฑ์ปกติระดับชาตินั้น ใช้ประชากรที่นิยามไว้มากมายทั่วประเทศ เช่น หาเกณฑ์ปกติของวิชาเลขคณิต

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระดับชาติ ก็ต้องสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั่วประเทศ หรือสุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมทั่วประเทศ จำนวนนักเรียนที่จะต้องสอบจึงมีมาก เพื่อให้รู้ว่าสร้างเมื่อปีใด พ.ศ. ใด ก็ต้องกำหนดวัน เดือน ปี การสร้างไว้ด้วย เพื่อคนใช้เกณฑ์ปกติจะรู้ว่าทันสมัยหรือไม่

1.2 เกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (local norms) เป็นการสร้างเกณฑ์ปกติระดับเล็กลงมา เช่น ระดับจังหวัด หรือระดับอำเภอ การสร้างเกณฑ์ปกติระดับนี้ค่าใช้จ่ายจะน้อยลง และเป็นประโยชน์ในการเปรียบเทียบคะแนนของผู้สอบกับคนทั้งจังหวัด หรืออำเภอ ในการจัดการศึกษาบางครั้งจังหวัดแต่ละจังหวัดอาจเน้นเนื้อหาวิชาบางวิชาไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะด้านวิชาชีพ บางจังหวัดเน้นเกษตร บางจังหวัดเน้นอุตสาหกรรม บางจังหวัดเน้นการประมง เป็นต้น วิชาการที่เน้นความแตกต่างกัน การสร้างเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่นจะมีประโยชน์มาก แต่วิชาพื้นฐานอื่น ๆ ก็สามารถหาเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่นได้เหมือนกัน เพื่อใช้ประโยชน์ในการเปรียบเทียบความสามารถในวิชาการของนักเรียนคนหนึ่งกับคนทั้งจังหวัด หรืออำเภอว่าเด็กคนหนึ่งสอบแล้วจะอยู่ในระดับใด เก่งหรืออ่อนกว่าคนอื่นเพียงใด เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขได้

1.3 เกณฑ์ปกติของโรงเรียน (school norms) โรงเรียนบางแห่งมีขนาดใหญ่ นักเรียนแต่ละชั้นมีจำนวนมาก เวลาสร้างข้อสอบแต่ละวิชาแต่ละระดับชั้นได้ดีมีมาตรฐานแล้ว จะสร้างเกณฑ์ปกติของโรงเรียนเองก็ได้ กรณีสร้างเกณฑ์ปกติของโรงเรียนเดียวหรือกลุ่มโรงเรียนในเครือเรียกว่าเกณฑ์ปกติของโรงเรียน ใช้ประเมินเปรียบเทียบกับนักเรียนแต่ละคนกับนักเรียนส่วนรวมของโรงเรียน และใช้ประเมินการพัฒนาของโรงเรียนได้ด้วย โดยดูจากการศึกษาว่าแต่ละปี เด่นหรือด้อยกว่าปีที่สร้างเกณฑ์ปกติเอาไว้

2. การสร้างเกณฑ์ปกติ มีการสร้างโดยยึดหลักการทางสถิติหลายอย่าง เช่น

2.1 เกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ (percentile norms) เกณฑ์แบบนี้สร้างจากคะแนนดิบที่มาจากประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดี แล้วดำเนินการตามวิธีการสร้างเกณฑ์ปกติ แต่พอถึงหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ก็หยุดแค่นั้น เกณฑ์ปกติแบบนี้เป็นคะแนนจัดอันดับเท่านั้น จะนำไปบวกลบกันไม่ได้ เช่น เด็กคนหนึ่งได้ 25 คะแนน ไปเทียบกับเกณฑ์ปกติตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 80 แสดงว่าเขามีความสามารถเหนือคนอื่น 80% เกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ใช้ควบคู่กับเกณฑ์ปกติคะแนนมาตรฐานอื่น ๆ เพราะแปลผลได้ง่ายไม่ซับซ้อน

2.2 เกณฑ์ปกติคะแนนที (T-score norms) นิยมใช้กันมากเพราะเป็นคะแนนมาตรฐานสามารถนำมาบวกลบและเฉลี่ยได้ มีค่าเหมาะสมในการแปลความหมาย คือ มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 100 มีคะแนนเฉลี่ย 50 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10

2.3 เกณฑ์ปกติสเตโนน (Stanines norms) คะแนนแบบนี้เป็นคะแนนมาตรฐานชนิดหนึ่งแต่มีค่าเพียง 9 ตัว (standard nine points) ค่าตั้งแต่ 1 ถึง 9 มีคะแนนเฉลี่ย 5

มีความเที่ยงเบนมาตรฐาน 2 วิธี การหามักจะเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ของความถี่ที่คะแนนเรียงตามค่าจะสะดวกกว่า โดยจะเปรียบเทียบการแปลงข้อมูลที่เป็นเปอร์เซ็นต์มาเป็นค่าสเตโน

2.4 เกณฑ์ปกติตามอายุ (age norms) แบบวัดมาตรฐานบางอย่างหาเกณฑ์ปกติตามอายุเพื่อดูพัฒนาการในเรื่องเดียวกันว่า อายุต่างกันจะมีพัฒนาการอย่างไร โดยมากแบบวัดมาตรฐาน วัดเชาว์ปัญญาและความถนัดจะมีเกณฑ์ปกติโดยวิธีนี้ ส่วนแบบวัดวัดผลสัมฤทธิ์จะหาเฉพาะแบบวัดวิชาที่เป็นพื้นฐาน เช่น ภาษาและคณิตศาสตร์ เป็นต้น และค่านึงว่าเนื้อหาจะต้องไม่มีผลกับระดับอายุ เช่น เรื่องคำศัพท์สามารถอ่านได้ตั้งแต่อายุ 10 ปี สอบได้จำนวนหนึ่งเมื่อเทียบเกณฑ์ปกติ น่าจะเป็นความสามารถอ่านคำศัพท์เท่ากับอายุเท่าใด อาจจะทำกับเด็กอายุ 8 ปี 10 ปี หรือ 15 ปี

2.5 เกณฑ์ปกติตามระดับชั้น (grade norms) เป็นการหาเกณฑ์ปกติตามระดับชั้นว่าคะแนนเท่าไรควรจะอยู่ระดับชั้นไหนจึงเหมาะสม แบบวัดที่จะทำเกณฑ์ปกติชนิดนี้ได้ต้องเป็นเนื้อหาเดียวกัน ดังนี้ การวัดที่มีเนื้อหาแตกต่างกันตามระดับชั้นจะทำไม่ได้ ทำให้ไม่รู้จะเปรียบเทียบแปลผลว่าอย่างไร วิชาที่นิยมมักจะเป็นวิชาพื้นฐาน เช่น คำศัพท์ คณิตศาสตร์เบื้องต้น แบบวัดก็ต้องออกความรู้ความสามารถที่กว้าง เช่น คำศัพท์ก็ให้ครอบคลุมตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะได้คะแนน โดยมากแต่ละระดับชั้นก็จะเป็นช่วง คือ การแจกแจงของคะแนนจะซ้อนทับกันเป็นระยะไป เมื่อสร้างเสร็จแล้ว ถ้าเด็กคนหนึ่งมาสอบแบบสอบทดสอบฉบับนี้ได้คะแนน 20 คะแนน และกำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แต่เมื่อเทียบแล้วเท่ากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะได้นำไปพัฒนาต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติระดับชาติ (national norms) เนื่องจากใช้ประชากรจากทั่วประเทศและสุ่มตัวอย่างได้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยยึดหลักการสร้างเกณฑ์ปกติคะแนนที่ (T-score norms)

3. ประโยชน์ของเกณฑ์ปกติ

ประโยชน์ของเกณฑ์ปกติที่สำคัญ มีดังนี้ (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ และคณะ, 2554)

3.1 ใช้ในการเปลี่ยนคะแนนดิบให้เป็นหน่วยที่มีความหมายยิ่งขึ้น เนื่องจากตัวเลขคะแนนดิบที่ได้จากการสอบต่าง ๆ นั้น ยังไม่มีหน่วยเท่ากันและแปลความหมายไม่แน่ชัดว่าหมายถึงอะไรกันแน่ ดังนั้นในการวัดความสามารถใด ๆ จึงต้องมีความจำเป็นในการปรับคะแนนของแต่ละวิชาเหล่านั้นให้เป็นหน่วยเดียวกันเสียก่อน จึงจะสามารถนำมาเปรียบเทียบและอธิบายความหมายของตัวเลขเหล่านั้นได้ชัดเจนและมีหลักเกณฑ์ยิ่งขึ้น

3.2 ใช้ในการประเมินผลการศึกษา เมื่อต้องการวัดและตีราคาคุณภาพของการศึกษาว่า มาตรฐานสูง ต่ำ เพียงใด โดยนำผลการทดสอบแต่ละครั้งมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดให้

3.3 ใช้ในการแนะนำ เนื่องจากผู้เรียนในแต่ละคน แต่ละห้องย่อมมีระดับความรู้ความสามารถแตกต่างกันไป เมื่อต้องการทราบว่านักเรียนคนใด เก่งอ่อนในด้านใด เพื่อจะส่งเสริมหรือชักจูงได้ตรงจุด เพื่อให้สามารถเรียนได้ตามความถนัดและมีชีวิตที่มีความสุขตามอัตภาพ ย่อมต้องเริ่มด้วยการวินิจฉัยสมรรถภาพของบุคคล

สรุปได้ว่า เกณฑ์ปกติมีประโยชน์อย่างยิ่งในการตีความหมายคะแนนจากแบบวัดจึงควรนำมาพิจารณาในการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดและเลือกวิธีการแปลงคะแนนให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการวัด คะแนนที่นำมาสร้างเกณฑ์ปกตินั้นจึงต้องเป็นคะแนนที่ได้จากแบบวัดที่มีคุณภาพ ต้องวัดกับบุคคลที่มีจำนวนมากพอ และกลุ่มตัวอย่างนั้นต้องเป็นตัวแทนของประชากรอย่างแท้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ณัฐรัชต์ สาเมาะ (2556) ได้ศึกษาการรับรู้ของเยาวชนต่อการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ ในแง่ของนิยามความหมาย รูปแบบ สาเหตุ ผลกระทบ และวิธีการจัดการกับปัญหาการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ อีกทั้งเพื่อวิเคราะห์ถึงบริบททางสังคมวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเยาวชนที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15 – 24 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในจังหวัดหนึ่งของภาคกลาง โดยการสนทนากลุ่ม ๆ ละ 4 – 6 คน จำนวน 3 กลุ่ม และสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 22 คน ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนให้ความหมายต่อการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ว่าหมายถึงการใช้โทรศัพท์มือถือหรืออินเทอร์เน็ตในการทำร้ายกัน ซึ่งการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์จะมีมิติที่สำคัญคือจะต้องสร้างความเสียหาย และสร้างความรำคาญต่อผู้ถูกระทำ ซึ่งการที่เยาวชนจะถือว่าเป็นการรังแกหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับเจตนาของผู้กระทำ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำกับผู้ถูกระทำด้วย รูปแบบของการรังแกที่รับรู้ประกอบด้วย การโจมตีหรือด่าทอผู้อื่นผ่านโทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ต การคุกคามทางเพศออนไลน์ การสวมรอยหรือแอบอ้างตัวตนของผู้อื่น การแบล็คเมลกัน การหลอกลวงในพื้นที่ออนไลน์ รวมไปถึงการสร้างกลุ่มขึ้นมาเพื่อโจมตีบุคคลอื่น ส่วนสาเหตุของการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์นั้น เยาวชนรับรู้ที่เกิดจากความเป็นนิรนามของพื้นที่ไซเบอร์ และเป็นผลที่ต่อเนื่องมาจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่จริง ผลกระทบจากการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ก็จะส่งผลกระทบต่อทั้งในระดับบุคคล และระดับปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ในแง่ของการจัดการปัญหาดังกล่าวเยาวชนมีการรับรู้ว่าจะจัดการปัญหานี้ด้วยตนเอง หรืออาจมีการปรึกษาเพื่อนๆ บ้าง แต่จะไม่ปรึกษาผู้ปกครอง ซึ่งบริบททางสังคมวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการรับรู้ประกอบด้วย กลุ่มเพื่อน การเข้าถึงสื่อออนไลน์ และประสบการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงในอดีต ซึ่งประเด็นที่น่าเป็นห่วงก็คือปัญหาเกี่ยวกับการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ถูกมองว่าเป็นเรื่อง

ปกติธรรมดาในสายตาของเยาวชน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ หรือสร้างสื่อรณรงค์เพื่อให้เยาวชนเห็นว่าการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ถือเป็นปัญหาของสังคมที่ควรช่วยกันลดให้เหลือน้อยลง ก่อนที่ปัญหานี้จะลุกลามอย่างกว้างขวางในสังคมไทย

ธัญกร ตุดเกื้อ (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา โดยศึกษากับเยาวชนกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุระหว่าง 13 - 18 ปี ที่ใช้อินเทอร์เน็ตตั้งแต่ 3 ชั่วโมงขึ้นไปต่อหนึ่งวัน ซึ่งเป็นเยาวชนที่อยู่ในอำเภอหาดใหญ่และในอำเภอเมืองสงขลา จำนวน 480 คน (20 เท่าของตัวแปรในโมเดล) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัย พบว่า ตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 24 ตัวบ่งชี้ คือ องค์ประกอบด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น (b=.89) ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย (b=.89) ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมา คือ องค์ประกอบด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ (b=.87) ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านการนินทาหรือด่าทอผู้อื่น (b=.69) ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม (b=.63) ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ตามลำดับ ซึ่งโมเดลโครงสร้างเชิงเส้นตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภัททชญา คำพวง (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมตอบโต้จากการถูกรังแกบนพื้นที่ไซเบอร์ของวัยรุ่นในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมตอบโต้จากการถูกรังแกบนพื้นที่ไซเบอร์ โดยผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจตอบโต้ จากการถูกรังแกบนพื้นที่ไซเบอร์ของวัยรุ่นในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน นักศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 544 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดของสถานศึกษา ทำการสำรวจโดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ Chi-Square, T-test (Independent Sample T-test) และการถดถอยลอจิสติก (Binary Logistic Regression) นักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษาที่เป็นตัวอย่างของการศึกษานี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อาศัยอยู่กับบิดา มารดา ลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นหมู่บ้าน/บ้านเดี่ยว กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ ส่วนใหญ่เคยถูกรังแกบนพื้นที่ไซเบอร์ในรูปแบบการนินทาล้อเลียน ด้วยวิธีการส่งข้อความ โดยพฤติกรรมตอบโต้กลับผ่านช่องทาง Facebook ผลของการศึกษานี้ พบว่า ร้อยละ 52.21 มีการตอบโต้กลับ แบบแผนที่สำคัญคือ มักจะใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านตอบโต้กลับ ซึ่งจะใช้ในระยะเวลาหลังเลิกเรียน การตอบโต้กลับมีสาเหตุหลักในการ

ตอบโต้มาจากการถูกรังแกก่อน โดยมีลักษณะการตอบโต้อยู่ในรูปแบบการนินทา ล้อเลียน ด้วยการส่งข้อความ และใช้ช่องทาง Facebook จากพฤติกรรมการตอบโต้ดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นว่าได้มีการพิจารณาไตร่ตรองก่อนการตอบโต้ และจากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในตอบโต้จากการถูกรังแกบนพื้นที่ไซเบอร์ พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะของเพื่อน โดยเฉพาะความรุนแรงของเพื่อน และกลุ่มเพื่อนอ้างอิงซึ่งสะท้อนอยู่ในตัวแปรระดับชั้น และประเภทของอาชีพศึกษา ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในตอบโต้จากการถูกรังแกมากกว่าปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลและครอบครัว อันได้แก่ เพศ ลักษณะการอยู่อาศัย บุคลิกภาพ รูปแบบของการได้รับการอบรมเลี้ยงดู และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคอมพิวเตอร์

ณัฐฐา วิจิณัยภาค (2560) ได้ศึกษาทัศนคติของเด็กและเยาวชนไทยต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 18 – 21 มีนาคม 2560 จากเด็กและเยาวชนที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี กระจายทุกภูมิภาค ระดับการศึกษา และอาชีพทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,172 หน่วยตัวอย่าง เกี่ยวกับทัศนคติของเด็กและเยาวชนไทยต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ หรือ Cyberbullying การสำรวจอาศัยการสุ่มตัวอย่าง ด้วยความน่าจะเป็น จากบัญชีรายชื่อฐานข้อมูลตัวอย่างหลัก (Master Sample) ของ “นิต้าโพล” ด้วยวิธีแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งชั้นภูมิตามภูมิภาค จากนั้นในแต่ละภูมิภาคสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95.0 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error: S.E.) ไม่เกิน 1.4 พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.30 ไม่เคยได้ยิน และไม่ทราบความหมาย รองลงมา ร้อยละ 8.45 เคยได้ยินและทราบความหมาย (อธิบายความหมายได้ถูกต้องหรือใกล้เคียง) และร้อยละ 7.25 เคยได้ยิน แต่ไม่ทราบความหมาย ด้านการเคยพบเห็นพฤติกรรม Cyberbullying หรือ การรังแก การกลั่นแกล้งกัน ทำให้ผู้อื่นเสียหายหรือเดือดร้อน ในรูปแบบต่าง ๆ บนโลกอินเทอร์เน็ตหรือบนสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 29.18 ระบุว่า เป็นการโพสต์คำทอ พุดจา ส่อเสียด ให้ร้าย ดุถูก หรือข่มขู่ ทำร้าย รองลงมา ร้อยละ 17.04 ระบุว่า เป็นการแอบอ้าง การสวมรอย หรือปลอมแปลงเป็นผู้อื่น ร้อยละ 14.30 ระบุว่า เป็นการหลอกลวง ฉ้อโกง ต้มตุ๋น ร้อยละ 13.67 ระบุว่า เป็นการสร้างกลุ่มในโซเชียลเพื่อโจมตีโดยเฉพาะ ร้อยละ 11.39 ระบุว่า เป็นการแบล็กเมล์กัน ร้อยละ 11.06 ระบุว่า เป็นการคุกคามทางเพศแบบออนไลน์ และร้อยละ 3.37 ระบุว่า ไม่เคยพบเห็นพฤติกรรม Cyberbullying ทั้งนี้ เมื่อถามถึงประสบการณ์ของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับพฤติกรรม Cyberbullying การรังแก การกลั่นแกล้งกัน ในโลกอินเทอร์เน็ต หรือในสื่อสังคมออนไลน์ที่ผ่านมา ว่าเคยเป็นฝ่ายถูกกระทำหรือฝ่ายกระทำ หรือไม่อย่างไร พบว่า ในจำนวนเด็กและเยาวชนที่เคยพบเห็นพฤติกรรม Cyberbullying ในโลกอินเทอร์เน็ต หรือในสื่อสังคมออนไลน์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.37 ระบุว่า ไม่เคยเป็นทั้งผู้ถูกกระทำและผู้กระทำ

รองลงมา ร้อยละ 12.24 ระบุว่า เคยเป็นผู้ถูกกระทำฝ่ายเดียว ร้อยละ 5.24 ระบุว่า เคยเป็นทั้งผู้ถูกกระทำและผู้กระทำ และร้อยละ 2.15 ระบุว่า เป็นผู้กระทำฝ่ายเดียว

พรชนก ดาวประดับ (2560) ได้ศึกษารูปแบบและลักษณะการมีส่วนร่วมในการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะประชากร รูปแบบ เนื้อหา และลักษณะการมีส่วนร่วมในการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพจเฟซบุ๊กจำนวน 4 เพจ ได้แก่ เพจหม่อมโพธิ์ดา, เพจอีเจ็บบ เลียบด่วน, เพจอีจัน และเพจสัตว์โลกอมติน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยใช้ตารางลงรหัส (Coding Sheets) ก่อนทำนำวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า ลักษณะประชากรที่ถูกกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ โดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งไม่ระบุช่วงอายุ ส่วนรูปแบบการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ พบว่าส่วนใหญ่เป็นรูปแบบการล่อลวง (Outing and Trickery) ส่วนเนื้อหาการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ที่ไม่ใช่คำพูด พบว่า ส่วนใหญ่เป็นภาพนิ่ง และเนื้อหาที่ใช้คำพูด พบว่า ส่วนใหญ่เป็นข้อความแสดงความรู้สึก ส่วนลักษณะการมีส่วนร่วมในการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ พบว่ามีการกดถูกใจ (Likes) ในช่วง 10,001 เป็นต้นไปมากที่สุด มีการแบ่งปัน (Shares) ในช่วง 1 – 500 มากที่สุด และมีการแสดงความคิดเห็น (Comments) ในช่วง 1 – 500 มากที่สุด

ปองมล สุรัตน์ (2561) ได้ศึกษาการรังแกผ่านโลกโซเชียลในมิติสังคมวัฒนธรรม: กรณีศึกษาเยาวชนไทยเจนเนอเรชั่น Z พบว่า กรณีศึกษามีมุมมองต่อการรังแกผ่านโลกโซเชียลทั้งในมิติตัวบุคคล ได้แก่ มุมมองจากความรุนแรงตามประสบการณ์ ตัวตน (Identity) ช่วงวัย การเงิน มิติด้านสังคม ได้แก่ ศาสนา วัฒนธรรมการลงโทษ และโครงสร้างหน้าที่สังคม และมิติเชิงนามธรรม ได้แก่ การรุกรานพื้นที่ (Space) และการใช้อำนาจ (Power) โดยเยาวชนรับรู้คุณค่าของประสบการณ์ที่เกิดขึ้นว่าทำให้เปลี่ยนแปลงทั้งพฤติกรรม สภาพภายใน และวุฒิภาวะ รวมทั้งได้รับบทเรียนสำคัญคือการคิดก่อนทำ การสื่อสารทางตรง การไม่ตัดสินคุณค่าผู้อื่น และบทเรียนการแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ ส่วนกระบวนการรังแกผ่านโลกโซเชียลมี 3 ช่วงระยะ ได้แก่ 1) ช่วงก่อนการรังแกผ่านโลกโซเชียล เป็นช่วงที่มักเกิดความขัดแย้งหรือเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้รังแกไม่พอใจ รวมทั้งการหยอกล้อระหว่างเพื่อน 2) ช่วงระหว่างการรังแกผ่านโลกโซเชียล เป็นช่วงที่เยาวชนรับรู้ว่าการรังแกผ่านโลกโซเชียล แบ่งเป็น 3 ช่วงย่อยคือ ช่วงเริ่มต้นการรังแก คือรับรู้ว่าคุณนินทา ด่าทอ ล้อเลียน, ถูกเผยแพร่ความลับ, ถูกใส่ร้าย, ถูกแอบอ้างสวมรอย, ถูกตามข่มขู่, ถูกกีดกันทางสังคม และถูกปล่อยสภาพอนาจาร โดยมีเงื่อนไขทางสังคมที่สำคัญคือการมีสื่อออนไลน์อยู่ในมือ การกดข่มใช้อำนาจ และวัฒนธรรมเคารพรุ่นพี่ช่วงการรังแกมีความรุนแรงมากขึ้น เป็นช่วงที่รับรู้ว่าการรังแกบานปลาย เรื้อรัง เกิดกระแสในวงกว้างหรือเกิดวงจรการรังแก เงื่อนไขสำคัญคือการจัดการปัญหาแบบหลีกเลี่ยงทำให้สถานการณ์แยลง และช่วงคลี่คลายการรังแกผ่านโลกโซเชียล เป็นช่วงที่ผู้ถูกรังแกปรับตัวได้ แม้การรังแกยังไม่สิ้นสุด

สามารถจัดการปัญหาได้สำเร็จ ผู้รังแกยุติการรังแก แต่บางกรณีกลับไปสู่ช่วงรุนแรงอีกครั้ง โดยเงื่อนไขที่สำคัญคือการจัดการที่ตัวปัญหาและการหันกลับมาสนใจตัวเอง 3) ช่วงหลังผ่านพ้นการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ เป็นช่วงที่เยาวชนรับรู้ปัญหาสิ้นสุดแล้ว บางกรณีเจอเหตุการณ์รังแกครั้งใหม่ โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญคือการปรับตัว เยียวยา มีพลังใจเข้มแข็ง โดยมีครอบครัว เพื่อนสนับสนุนจิตใจ และพบว่าสิ่งสำคัญที่ทำให้เยาวชนผ่านพ้นปัญหาได้คือ การตระหนักในศักยภาพตน (Self-efficacy) การเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-worth) การได้รับความรักและได้รับการยอมรับ (Love and belonging) การเสริมกำลังใจ (Encouragement) และความรู้สึกลดภัย (Safety)

ศศิประภา เกษสุพรรณ (2562) ได้ศึกษาการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต: การวัดการจัดกลุ่ม และความแตกต่างระหว่างเพศของนิสิตระดับปริญญาตรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลการวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในกลุ่มนิสิตระดับปริญญาตรี 2) วิเคราะห์จัดกลุ่มนิสิตตามประเภทของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต เมื่อจำแนกตามเพศของนิสิตระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 800 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้สถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน การวิเคราะห์จัดกลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) โมเดลการวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต และโมเดลการวัดผู้ถูกระทำการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนิสิตระดับปริญญาตรี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 9.12$, $\chi^2/df = 2.28$, RMR = 0.01, SRMR = 0.01, RMSEA = 0.04, CFI = 1.00, GFI = 1.00, AGFI = 0.98, และ $\chi^2 = 2.67$, $\chi^2/df = 1.33$, RMR = 0.01, SRMR = 0.00, RMSEA = 0.02, CFI = 1.00, GFI = 1.00, AGFI = 0.99 ตามลำดับ) 2) กลุ่มนิสิตที่มีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตสามารถจัดได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 คนชอบแกล้ง กลุ่มที่ 2 คนไม่ชอบแกล้ง กลุ่มที่ 3 คนชอบแกล้งแต่ไม่ชอบบไล้ และในส่วนของกลุ่มนิสิตที่ถูกกระทำการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 คนไม่ถูกแกล้ง กลุ่มที่ 2 คนถูกแกล้ง กลุ่มที่ 3 คนถูกแกล้งแต่ไม่ถูกบไล้ 3) พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามเพศ และในส่วนของผู้ถูกระทำการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตก็มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และคณะ (2562) ได้ศึกษาการศึกษาความเที่ยงและความตรงของแบบสอบถาม Cyber-Aggression Perpetration and Victimization Scale ฉบับภาษาไทย Validity and Reliability of Cyber-Aggression Perpetration and Victimization Scale: Thai

Version โดยมีวัตถุประสงค์ การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ คือการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นผ่านสื่อออนไลน์ สัมพันธ์กับปัญหาทางจิตเวชและพฤติกรรม เช่น ซึมเศร้า กังวล ขาดการนับถือตนเอง ความคิดอยากตาย อาการทางกายจากจิตใจ อยู่ไม่นิ่ง การขาดเรียน ใช้สารเสพติด เป็นต้น ปัจจุบันไม่มีเครื่องวัดการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ ในภาษาไทย การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบคุณสมบัติของเครื่องมือ Cyber-aggression perpetration and victimization scale วิธีการศึกษา แบบสอบถามมี 2 หมวด รวม 24 ข้อคำถาม ได้รับการแปลโดยผู้เชี่ยวชาญทางภาษา ทดสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญและทำการปรับแก้ ทดสอบความตรงเฉพาะหน้ากับอาสาสมัคร และนำไปทดลองใช้ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 295 คน เพื่อทดสอบความเที่ยง และความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ผลการศึกษา แบบสอบถามฉบับปรับแก้แล้วมีค่า item-objective congruence index ระหว่าง 0.8 - 1 ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างพบความเที่ยงจาก Cronbach's α รายหมวดเท่ากับ 0.850 และ 0.856 การวิเคราะห์องค์ประกอบ สกัดองค์ประกอบได้ 4 องค์ประกอบ ทำการตัดข้อคำถามที่ซ้ำซ้อน ไม่เกี่ยวข้องทางบริบทหรือมีปัญหาการยอมรับได้ในการตอบออก คงเหลือข้อคำถาม 16 ข้อ สกัดองค์ประกอบได้ 2 องค์ประกอบ สรุป แบบสอบถาม Cyber-aggression perpetration and victimization scale ฉบับภาษาไทย เป็นเครื่องมือวัดการกระทำการกลั่นแกล้งและถูกกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ชนิดที่ทำโดยผู้ตอบแบบสอบถามเอง ผ่านการทดสอบคุณภาพเครื่องมือในบริบทการกลั่นแกล้งในนักเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย มีความตรงตามเนื้อหา มีความตรงเฉพาะหน้า มีความเที่ยงในระดับดี มีความตรงเชิงโครงสร้าง โดยมีองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบสอดคล้องกับต้นฉบับและหมวดข้อคำถาม

อนุพงศ์ สุขเกษม (2563) ได้ศึกษาพฤติกรรมและเจตคติต่อการระรานทางไซเบอร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ เจตคติต่อการการระรานทางไซเบอร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ช่วงชั้นที่กำลังศึกษา และรูปแบบที่ได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัว กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนจำนวน 1,043 คน โดยในจำนวนดังกล่าวเป็นนักเรียนที่เคยทำพฤติกรรมระรานทางไซเบอร์ 159 คน เครื่องมือวิจัยที่ใช้เป็นแบบสอบถามออนไลน์เกี่ยวกับการพฤติกรรมและเจตคติต่อการระรานทางไซเบอร์ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ และเจตคติต่อพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ และการทดสอบค่าสถิติที ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนโพสต์หรือแสดงความคิดเห็นด้วยความหยาบคายหรือคำทอผู้อื่นมากที่สุด เมื่อจำแนกตามเพศ ช่วงชั้นที่กำลังศึกษา และรูปแบบการเลี้ยงดูพบว่า พฤติกรรมของการระรานทางไซเบอร์ส่วนใหญ่มีสัดส่วนของนักเรียนที่เคยกระทำและไม่เคยกระทำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเจตคติของนักเรียนต่อพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์

จำแนกตามเพศ ช่วงชั้นที่กำลังศึกษา และรูปแบบการเลี้ยงดู พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

22. งานวิจัยต่างประเทศ

Carroll (2006) ได้ศึกษาลักษณะของการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ ผลจากการศึกษาพบว่า ลักษณะที่เรียกได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่เป็นการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ คือ ฉันทลบเพื่อนบางคนออกจากกลุ่มในอินเทอร์เน็ต, เพื่อนส่งอีเมลมาล้อเลียนฉันในทางที่ไม่ดี, เพื่อนได้นำรูปภาพจากโทรศัพท์ของฉันโดยไม่ได้รับอนุญาต, ฉันล้อเลียนคนอื่นบนอินเทอร์เน็ต, ฉันได้เอารูปภาพในโทรศัพท์มือถือของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต, ฉันส่งต่อคนอื่นทั้ง ๆ ที่สิ่งนั้นควรจะเป็นความลับ, ฉันพูดเรื่องเพศที่น่ารังเกียจของใครบางคนทางอินเทอร์เน็ต, ฉันแพร่กระจายข่าวลือที่ไม่ดีของใครบางคนผ่านอีเมล, ฉันส่งข้อความไปก่อกวนใครบางคน, ฉันกล่าวถึงใครบางคนในทางที่ไม่ดีผ่านอีเมล, ใครบางคนขู่ว่าจะเอาชนะหรือทำร้ายฉันทางอินเทอร์เน็ต, ฉันแพร่กระจายข่าวลือที่ไม่ดีเกี่ยวกับใครบางคนทางอินเทอร์เน็ต, ฉันสร้างข่าวลือที่ไม่ดีแล้วส่งให้คนอื่นทางข้อความ, ใครบางคนส่งอีเมลมาคุกคามฉัน, ฉันพูดอะไรบางอย่างผ่านอินเทอร์เน็ตให้คนอื่น ๆ อึดอัดใจ, ใครบางคนได้ปล่อยข่าวลือเรื่องโกหกเกี่ยวกับฉันในอินเทอร์เน็ต, ใครบางคนกล่าวถึงฉันในทางที่ไม่ดีผ่านโปรแกรมแชทออนไลน์, ใครบางคนปฏิเสธฉันจากสิ่งที่อยู่บนอินเทอร์เน็ต เช่น เกมออนไลน์, ฉันขู่ว่าจะเอาชนะหรือทำให้ใครบางคนเจ็บผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ใครบางคนขู่ไม่ให้ฉันพูดคุ้ยในอินเทอร์เน็ตเมื่อฉันปฏิเสธการสนทนาแบบห้องแชท, ฉันได้ส่งอีเมลไปคุกคามใครบางคน สิ่งเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่กล่าวได้ว่าเป็นพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ที่มีอยู่ในสังคมออนไลน์ในปัจจุบัน

Conway (2009) ได้ศึกษาการข่มขู่ในอินเทอร์เน็ตในยุคดิจิทัล ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการข่มขู่กลั่นแกล้งทางไซเบอร์ มักจะกังวล รู้สึกว่าไม่ปลอดภัยและเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะมีความละเอียดอ่อนในขณะที่การรังแกมีเพิ่มมากขึ้นทุกวัน ซึ่งเป็นผลจากความล้มเหลวของการศึกษา ลักษณะของการมีคนจูงใจหรือมีคนที่จูงใจให้กระทำ ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะบุคลิกภาพของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู และนโยบายโรงเรียนและการปฏิบัติ สำหรับทั้งเหยื่อและผู้รังแกจะได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อก่อกวนเพื่อนของพวกเขา และได้สรุปถึงลักษณะของการข่มขู่ผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรือเป็นลักษณะการคุกคามทั้งในรูปแบบของการหมิ่นประมาท การปลอมตัว การส่งอีเมล การส่งข้อความ ซึ่งจะทำให้เหยื่อทนทุกข์ทรมานมากขึ้นและเหยื่อผู้ที่เคราะห์ร้ายจะไม่สามารถหลบจากการข่มขู่นี้ได้

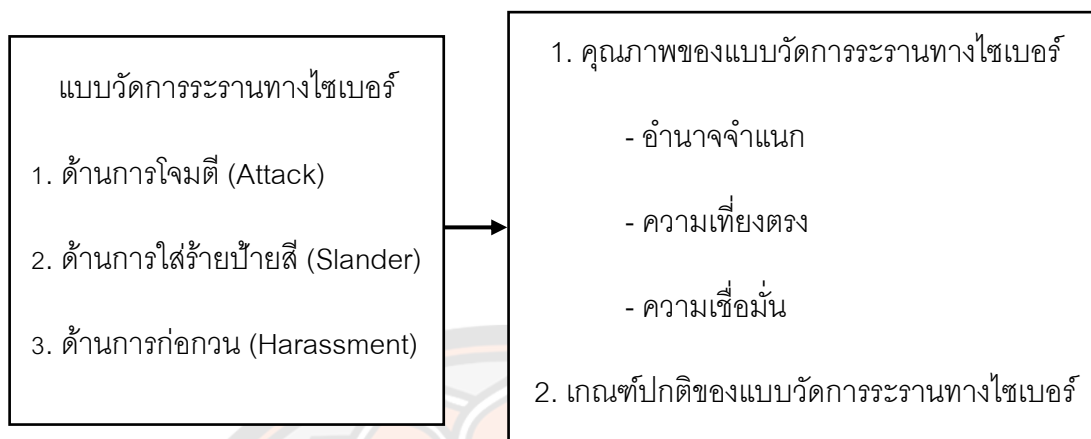
Anker (2011) ได้ศึกษาการข่มขู่ในยุคของเทคโนโลยี ผลจากการศึกษาพบว่า มีการเข้าถึงที่ง่ายต่อการใช้เทคโนโลยี ปัญหาของการข่มขู่ในวัยรุ่นได้เพิ่มขึ้น แม้ว่าการข่มขู่ยังคงเกิดขึ้นในรูปแบบดั้งเดิมของการติดต่อแบบตัวต่อตัว, การข่มขู่ในยุคเทคโนโลยีได้กลายเป็นเรื่องปกติมากขึ้นในขณะที่เด็กและเยาวชนมีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ไม่ว่าจะข่มขู่ด้วยภาพ การส่งข้อความตัวอักษร

ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ ลักษณะของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ เช่น ไม่อยากไปโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เกิดภาวะซึมเศร้า จากการข่มขู่ในยุคของเทคโนโลยี

Donegan (2012) ได้ศึกษาพฤติกรรมการข่มขู่และการกลั่นแกล้งบนอินเทอร์เน็ต มีการศึกษาแสดงให้เห็นว่าจำนวนของเยาวชนกรณีการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตจะแตกต่างกันอย่างมาก การศึกษานี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 4,441 คน เป็นวัยรุ่นอายุตั้งแต่ 11 - 18 จากโรงเรียนเทศบาลขนาดใหญ่ในภาคใต้ของสหรัฐ ในการศึกษารังนี้ นักวิจัยได้กำหนดกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตว่า “บางคนทำให้เรื่องของคุณกลายเป็นเรื่องตลกบนอินเทอร์เน็ต หรือการปลอมเป็นบุคคลอื่นผ่านทางอีเมล ข้อความ หรือเมื่อมีคนโพสต์เกี่ยวกับบุคคลที่พวกเขาไม่ชอบลงบนอินเทอร์เน็ต” ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการข่มขู่และการรังแกนั้นหยั่งรากลึกลงในสังคมอเมริกัน ส่งผลให้เกิดผลกระทบทางจิตอย่างถาวร ซึ่งเป็นสิ่งที่ทั้งกฎหมายและการป้องกันต้องการที่จะกำจัดพฤติกรรมเหล่านี้ให้หมดไป เนื่องจากผลกระทบที่ตามมาอาจขยายไปถึงขั้นการฆ่าตัวตาย เด็กและเยาวชนเห็นพ้องกันว่าควรมีการปรับตัวบทกฎหมายและการป้องกันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สร้างการรับรู้และกำหนดวิธีการที่สอดคล้องกันในการจัดการกับปัญหาการต่อสู้ที่ใหญ่ที่สุดสำหรับการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตและการป้องกันในอนาคต คือ การจับคู่ความก้าวหน้าของนวัตกรรมเทคโนโลยีกับเทคนิคการป้องกันที่มีประสิทธิภาพ

Kowalski and Limber (2013) ได้ศึกษาเรื่อง จิตวิทยาทางกายภาพและความสัมพันธ์ของการกลั่นแกล้งบนอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนและการข่มขู่แบบดั้งเดิม เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและวัยรุ่นที่มีประสบการณ์การกลั่นแกล้งบนอินเทอร์เน็ต และการข่มขู่แบบดั้งเดิม ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 931 คน ที่มีประสบการณ์การรังแกบนอินเทอร์เน็ตและการข่มขู่แบบดั้งเดิม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างถูกแบ่งออกเป็นเป็นสี่กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่ตกเป็นเหยื่อไซเบอร์, กลุ่มผู้รังแกทางไซเบอร์, กลุ่มที่เป็นทั้งเหยื่อไซเบอร์และผู้รังแกทางไซเบอร์ และกลุ่มที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกรกลั่นแกล้งทางกลุ่มที่คล้ายกันคือรังแกแบบดั้งเดิม ผู้ที่อยู่ในกลุ่มที่เป็นทั้งเหยื่อไซเบอร์และผู้รังแกทางไซเบอร์ พบว่า มีมากที่สุด สรุปได้ว่าการข่มขู่แบบดั้งเดิมและการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตมีความคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ปัจจัยทางกายภาพและจิตใจ การศึกษามีความสัมพันธ์กับประเภทการรังแก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนิสิตปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2564 ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทั้งหมด 155 สถาบัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2564)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2564 ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 960 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเขตพื้นที่ (Area Cluster Sampling) โดยแบ่งเขตพื้นที่ตามภูมิภาคของประเทศตามหลักการบริหารราชการของประเทศ ออกเป็น 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้

ขั้นที่ 2 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากทั้งหมด 4 ภูมิภาค ภูมิภาคละ 1 สถาบัน ได้ดังนี้

ภาคเหนือ ได้แก่ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคกลาง ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคอีสาน ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาคใต้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ขั้นที่ 3 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการในแต่ละกลุ่มของคณะที่สังกัดของแต่ละสถาบัน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ ฯลฯ

กลุ่มที่ 2 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ คณะเทคโนโลยี คณะอุตสาหกรรม คณะทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ

กลุ่มที่ 3 กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะวิจิตรศิลป์ คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะรัฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ ฯลฯ

เมื่อทำการสุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนข้างต้น จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างสำหรับการหาคุณภาพเครื่องมือ เป็นนิสิตปริญญาตรี จำนวน 480 คน ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการหาคุณภาพครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ซึ่งผู้วิจัยได้คำนวณตามกฎของ Hair และคณะ (1998 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) กล่าวคือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างควรมี 10 – 20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรสังเกตได้ 9 ตัวแปร ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ป้องกันการสูญหายของข้อมูลอีก 20 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ คือ นิสิตปริญญาตรี จำนวน 216 คน และเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเป็นจำนวน 240 คน ได้แก่ นิสิตปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 60 คน และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 60 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการหาคุณภาพครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ซึ่งผู้วิจัยได้คำนวณตามกฎของ Hair และคณะ (1998 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) กล่าวคือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างควรมี 10 – 20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรสังเกตได้ 9 ตัวแปร ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ป้องกันการสูญหายของข้อมูลอีก 20 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ คือ นิสิตปริญญาตรี จำนวน 216 คน และเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเป็นจำนวน 240 คน ได้แก่ นิสิตปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 60

คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 60 คน และ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 60 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการสร้างเกณฑ์ปกติ จำนวน 480 คน ได้แก่ นิสิตปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 120 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 120 คน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 120 คน และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 120 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพและสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัด

ที่	ภูมิภาค	สถาบันการศึกษา	กลุ่มคณะที่สังกัด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)		
				หาคุณภาพ ครั้งที่ 1	หาคุณภาพ ครั้งที่ 2	สร้าง เกณฑ์ ปกติ
1	เหนือ	มหาวิทยาลัยนเรศวร	วิทยาสุขภาพ	20	20	40
			วิทยาและเทคโนโลยี	20	20	40
			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	20	20	40
2	กลาง	มหาวิทยาลัยมหิดล	วิทยาสุขภาพ	20	20	40
			วิทยาและเทคโนโลยี	20	20	40
			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	20	20	40
3	อีสาน	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	วิทยาสุขภาพ	20	20	40
			วิทยาและเทคโนโลยี	20	20	40
			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	20	20	40
4	ใต้	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	วิทยาสุขภาพ	20	20	40
			วิทยาและเทคโนโลยี	20	20	40
			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	20	20	40
รวม				240	240	480

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวัดที่มีรูปแบบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดคำตอบ 5 ระดับ เป็นการประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) ประกอบด้วยประโยคที่มีข้อความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนิสิตที่แสดงถึงการระรานทางไซเบอร์ของนิสิตปริญญาตรีในลักษณะต่าง ๆ ที่ครอบคลุมองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน คือ ด้านการโจมตี (Attack) ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) และด้านการก่อกวน (Harassment) แล้วให้นิสิตเลือก

ระดับของการปฏิบัติที่ตรงกับพฤติกรรมของตนเองมากที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนนของพฤติกรรม ดังนี้

- 5 หมายถึง ปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเป็นประจำทุกครั้ง
- 4 หมายถึง ปฏิบัติพฤติกรรมนั้นบ่อยครั้ง
- 3 หมายถึง ปฏิบัติพฤติกรรมนั้นบางครั้ง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติพฤติกรรมนั้นนานๆ ครั้ง
- 1 หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเลย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 ขั้นตอนของการหาตัวบ่งชี้ของการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

2. ศึกษาตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการระรานทางไซเบอร์ จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

รายละเอียดการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การระรานทางไซเบอร์ ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การระรานทางไซเบอร์ จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ การระราน ทางไซเบอร์	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง											ความ ถี่ รวม	
	ณัฐรัชต์ สามะ (2556)	ฉันทกร ตดเกื้อ (2557)	ภัทชนภา คำพวง (2559)	อมรทิพย์ อมราภิบาล (2559)	พรชนภา ดาวประดับ (2560)	ฤทัยชนนี สิทธิชัย (2560)	รัตติยา ตันใจัด (2560)	กรมสุภาพจิต (2562)	สสส. (2562)	จิราพร ชันประดับ (2563)	Nancy Willard (2006)		Notar, Padgett & Roden (2013)
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack)													
1. การนินทาหรือคำทอหรือ ละเมิดผู้อื่น	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	11
2. การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น	/			/			/		/				4
3. การลบหรือบล็อกผู้อื่นออก	/	/		/	/	/		/		/	/	/	9

ตัวบ่งชี้ การระราน ทางไซเบอร์	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง											ความ ถี่ รวม	
	ณัฐริชต์ สามเมาะ (2556)	ชั้นยากร ตุดเคือ (2557)	ภัททชญา คำพวง (2559)	อมรทิพย์ อมรรภิบาล (2559)	พรชนก ดาวประดับ (2560)	ฤทัยชนนี สิริรัชย์ (2560)	รัตติยา คีนันจิต (2560)	กรมศุภภาพจิต (2562)	สสส. (2562)	จิราพร ชันประดับ (2563)	Nancy Willard (2006)		Notar, Padgett & Roden (2013)
จากกลุ่ม													
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander)													
4. การแบล็คเมลกัน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	12
5. การหมิ่นประมาทผู้อื่น	/	/			/	/		/		/	/	/	8
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment)													
6. การล่อลวงหรือหลอกลวง	/			/				/	/		/	/	6
7. การปลอมตัวเป็นผู้อื่น	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	13
8. การล้อเลียนหรือข่มขู่ผู้อื่น	/		/	/		/	/	/	/		/	/	9
9. การส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น						/		/				/	3

สรุปผลการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ได้ตัวบ่งชี้ทั้งหมด 9 ตัวบ่งชี้ โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวบ่งชี้มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทุกตัวบ่งชี้ และสามารถจัดองค์ประกอบการระรานทางไซเบอร์ ได้จำนวน 3 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการโจมตี (Attack) 2) ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) และ 3) ด้านการก่อกวน (Harassment)

3. สรุปผลการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้และเขียนนิยามการระรานทางไซเบอร์ที่ได้ในแต่ละตัวบ่งชี้ และเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบขั้นต้น เพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่ยังบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

ระยะที่ 2 ขั้นตอนของการสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

- กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับ นิสิตปริญญาตรี
- ศึกษารูปแบบ วิธีการสร้างแบบวัด จากทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- สร้างข้อคำถามการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ตามตัวบ่งชี้และนิยามศัพท์

4. นำแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ที่สร้างขึ้นให้ อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบขั้นต้น เพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่ยังบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

ระยะที่ 3 ขั้นตอนของการหาคุณภาพและสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

1. นำแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัด และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

2. การหาคุณภาพของแบบวัดครั้งที่ 1 กับนิสิตปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 60 คน และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 240 คน เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพรายข้อ ด้านอำนาจจำแนก แล้วเสนอผลที่ได้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

3. คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ มาจัดเป็นแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรีฉบับใหม่

4. การหาคุณภาพของแบบวัดครั้งที่ 2 กับนิสิตปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 60 คน และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 240 คน เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพรายข้อ ด้านอำนาจจำแนก และหาคุณภาพทั้งฉบับ ด้านความเชื่อมั่น ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) และด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis)

5. การสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) เป็นคะแนนที่จะบอกระดับพฤติกรรมของนิสิตว่าอยู่ในระดับใด โดยแสดงเป็นคะแนนมาตรฐาน T ปกติ (Normalized T-Score) กับนิสิตปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 120 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 120 คน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 120 คน และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 120 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 480 คน

6. จัดพิมพ์แบบวัดฉบับสมบูรณ์ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี การรายงานผลและจัดทำรูปเล่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยจากนิสิตปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับทางมหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยทางออนไลน์ โดยใช้ระบบ Google Form ในการสร้างแบบวัดและเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อหาคุณภาพ และสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัด ดังนี้

2.1 การหาคุณภาพของแบบวัดครั้งที่ 1 กับนิสิตปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 60 คน และ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 240 คน เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพรายข้อ ด้านอำนาจจำแนก

2.2 การหาคุณภาพของแบบวัดครั้งที่ 2 นำแบบวัดที่ผ่านการคัดเลือกจากการวัดครั้งที่ 1 ไปทดสอบกับนิสิตปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 60 คน และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 240 คน เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพรายข้อ ด้านอำนาจจำแนก และหาคุณภาพ ทั้งฉบับ ด้านความเชื่อมั่น และด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

2.3 การสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) นำแบบวัดที่ผ่านการคัดเลือกจากการวัดครั้งที่ 2 ไปทดสอบกับนิสิตปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 120 คน มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 120 คน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 120 คน และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 120 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 480 คน เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าเฉลี่ย (mean) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540) จากสูตร

ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม

5.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2540) จากสูตรดังนี้

$$S = \sqrt{\frac{\sum(x-\bar{x})^2}{N-1}}$$

เมื่อ	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	N	แทน	จำนวนประชากร

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ของนิสิตปริญญาตรี โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruency : IOC) โดยใช้ของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rowinelli & Hambleton, 1977 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543) จากสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของคำถามแต่ละข้อ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.2.2 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนิสิตปริญญาตรี โดยใช้ Item Total Correlation

$$r = \frac{n_1 \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[n_1 \sum X^2 - (\sum X)^2][n_1 \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r	แทน	ดัชนีอำนาจจำแนกแต่ละข้อ
	X	แทน	คะแนนรายข้อของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน
	Y	แทน	คะแนนรวมทั้งฉบับที่หักออกด้วยคะแนนในข้อนั้นแล้ว
	n_1	แทน	ขนาดตัวอย่างกลุ่มที่ 1

5.2.3 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis : CFA) ด้วยโปรแกรม Mplus เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยการพิจารณาค่าดัชนีที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลของการวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้ (Kelloway, 1998)

ตาราง 3 แสดงเกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล

ดัชนีที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล	เกณฑ์การพิจารณา
ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square : χ^2)	ค่าไค-สแควร์ ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value > .05)
ดัชนีอัตราส่วนไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-Square Ratio : χ^2/df)	มีค่าน้อยกว่า 2 หรือน้อยกว่า 5 (กรณีโมเดลซับซ้อน)
ค่า SRMR (Standardized Root Mean Squared Residual)	มีค่าน้อยกว่า .05
ค่า RMSEA (Root Mean Squared Error of Approximation)	มีค่าน้อยกว่า .05 สอดคล้องดีมาก
ค่า CFI (Comparative Fit Index)	มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไป
ค่า TLI (Trucker Lewis Index)	ตั้งแต่ 0.9 ขึ้นไป หรือ 0.95 ขึ้นไปจะอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

5.2.4 ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนิสิตปริญญาตรี ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1951 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543) จากสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_t^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบวัด
k	แทน	จำนวนข้อของแบบวัด
σ_i^2	แทน	ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
σ_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

5.3 สถิติที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์ปกติ

5.3.1 การหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) ใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธินี, 2549)

$$PR = (cf + \frac{1}{2}f) \frac{100}{N}$$

เมื่อ	PR	แทน	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
	cf	แทน	ความถี่สะสม
	f	แทน	จำนวนนิสิตที่ได้คะแนนนั้น
	N	แทน	จำนวนนิสิตทั้งหมด

5.3.2 การหาคะแนน T ปกติ (Normalized T-Score) โดยนำค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) ไปเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนน T ปกติ ที่ปรับแก้ (T_c) เป็นสมการเส้นตรง โดยใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธินี, 2549)

$$T_c = a + bX$$

$$\text{เมื่อ } b = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{N \sum X^2 - (\sum X)^2}$$

$$a = \bar{Y} - b\bar{X}$$

T_c แทน คะแนน T ปกติที่ปรับแก้

a แทน Y-intercept (ตำแหน่งที่เส้นตรงตัดแกน Y)

b แทน ความชันของเส้นตรง (ค่าสัมประสิทธิ์การทํานายหรือการพยากรณ์)

X แทน คะแนนสอบ

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการสอบ

Y แทน คะแนน T ปกติ

\bar{Y} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน T ปกติ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ผลการหาคุณภาพของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

ตอนที่ 3 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

ตอนที่ 1 ผลการสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

การสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้และนิยามศัพท์การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิตที่ใช้การสื่อสารผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการรังแกผู้อื่น เพื่อมุ่งในการส่งผลกระทบต่อจิตใจและสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น โดยการโจมตี การใส่ร้ายป้ายสี และการก่อกวน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack)

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander)

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment)

โดยแต่ละองค์ประกอบมีตัวบ่งชี้ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิต โดยการนินทาหรือด่าทอหรือละเมิดผู้อื่น การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. การนินทาหรือด่าทอหรือละเมิดผู้อื่น หมายถึง การกล่าวร้ายหรือให้ร้ายลับหลังด้วยถ้อยคำหยาบคาย ตอกย้ำปมด้อย สภาพกพร่องทางร่างกาย หรือการกระทำที่ไม่ดีของผู้อื่น เพื่อให้เกิดความเสียหาย อับอาย เสื่อมเสีย ไม่มีความมั่นใจ หรือขาดความน่าเชื่อถือบนสื่อสังคมออนไลน์

2. การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น หมายถึง การตั้งใจกระทำการกล่าวหาหรือให้ร้ายบุคคลอื่นที่ตนเองไม่ชอบ โดยการสร้างกลุ่มที่เฉพาะเจาะจงขึ้นบนสื่อสังคมออนไลน์

3. การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม หมายถึง การลบผู้อื่น การกีดกันผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือออกจากกลุ่ม รวมทั้งการสั่งหรือชักชวนให้เพื่อนลบหรือกีดกันผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือออกจากกลุ่มผ่านสื่อสังคมออนไลน์

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิต โดยการหักหลัง (blackmail) กัน และการหมิ่นประมาทผู้อื่น ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. การหักหลัง (blackmail) กัน หมายถึง การนำข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่เป็นความลับของผู้อื่นไปแลกเปลี่ยนกับบุคคลที่สามหรือนำไปเปิดเผยส่งต่อ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใด ภาพวิดีโอ รวมถึงการตัดต่อรูปภาพหรือแท็กผู้อื่นลงในโพสต์ที่ผู้อื่นไม่ต้องการ เพื่อให้ผู้อื่นอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์

2. การหมิ่นประมาทผู้อื่น หมายถึง การแชร์หรือนำข้อมูลภาพวิดีโอของผู้อื่นที่ไม่เป็นความจริงไปเปิดเผยในพื้นที่สาธารณะบนสังคมออนไลน์ เพื่อให้เกิดการสร้างกระแสการต่อต้านผู้นั้น และการใส่ร้ายผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม เพื่อให้เสื่อมเสียชื่อเสียงหรือทำให้ผู้อื่นถูกเกลียดชังผ่านสื่อสังคมออนไลน์

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิต โดยการหลอกลวง การปลอมตัวเป็นผู้อื่น การล้อเลียนหรือข่มขู่ผู้อื่น และการส่งข้อความก่อกวน ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. การหลอกลวง หมายถึง การใช้อุบายลวงผู้อื่นให้เข้าใจผิด และแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความที่เป็นจริง เพื่อให้บุคคลอื่นเข้าใจผิด และหลงเชื่อในสิ่งที่ เป็นเท็จผ่านสื่อสังคมออนไลน์

2. การปลอมตัวเป็นผู้อื่น หมายถึง การสร้างบัญชีผู้ใช้ (account) ปลอมขึ้นมา หรือแอบอ้างชื่อผู้อื่นในการสนทนาผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อว่าร้ายบุคคลที่สาม อีกทั้งนำชื่อผู้อื่นไปแอบอ้างในทางที่เสื่อมเสียหรือหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง รวมถึงการแอบอ้างหรือนำภาพผู้อื่นมาปลอมแปลงผ่านสื่อสังคมออนไลน์

3. การล้อเลียนหรือข่มขู่ผู้อื่น หมายถึง การหยอกล้อหรือข่มขู่ผู้อื่น และการแสดงความก้าวร้าวในลักษณะของการเข้าไปมีส่วนร่วมหรือร่วมวงในการรังแก ในรูปแบบของการใช้ข้อความหรือรูปภาพ เพื่อให้ผู้อื่นเกิดความอับอาย รำคาญ และเสียหายผ่านสื่อสังคมออนไลน์

4. การส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น หมายถึง การส่งข้อความซ้ำ ๆ ในพื้นที่ส่วนตัวของผู้อื่น เพื่อบกวนผู้อื่นให้เกิดความรำคาญ วุ่นวาย และเสียหายผ่านสื่อสังคมออนไลน์

จากผลการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้และนิยามศัพท์ที่ได้ ผู้วิจัยได้นำมาสร้างเป็นแบบวัดการกระทำความผิดทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ได้ข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 39 ข้อคำถาม

ตาราง 4 แสดงข้อความของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์(Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

ที่	ข้อความการระรานทางไซเบอร์
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack)	
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การนินทาหรือคำทอหรือละเมิดผู้อื่น	
1	ท่านกล่าวว่าร้ายนินทาลับหลังผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์
2	ท่านใช้คำหยาบคายคำทอผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์
3	ท่านล้อพฤติกรรมหรือการกระทำของผู้อื่นที่ไม่ดีและเป็นที่ยับยัยผ่านสื่อสังคมออนไลน์
4	ท่านล้อเลียนสภาพบกพร่องทางร่างกายของผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์
5	ท่านกล่าวถึงผู้อื่นให้ได้รับความอับยัยเสื่อมเสียชื่อเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น	
6	ท่านร่วมกับเพื่อนสร้างกลุ่มเพื่อกล่าวหาผู้อื่นที่ไม่เป็นความจริงผ่านสื่อสังคมออนไลน์
7	ท่านร่วมกับเพื่อนสร้างกลุ่มเพื่อให้ร้ายผู้อื่นที่ท่านไม่ชอบผ่านสื่อสังคมออนไลน์
8	ท่านร่วมกับเพื่อนสร้างกลุ่มเฉพาะเพื่อโจมตีผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม	
9	ท่านลบผู้อื่นที่ท่านไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนในสื่อสังคมออนไลน์
10	ท่านกีดกันผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่มผ่านสื่อสังคมออนไลน์
11	ท่านสั่งหรือชักชวนให้เพื่อนลบผู้อื่นที่ท่านไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนบนสื่อสังคมออนไลน์
12	ท่านสั่งหรือชักชวนให้เพื่อนกีดกันผู้อื่นที่ท่านไม่ชอบออกจากกลุ่มบนสื่อสังคมออนไลน์
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander)	
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การหักหลัง (blackmail) กัน	
13	ท่านนำชื่อพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์
14	ท่านนำข้อความ ภาพ หรือวิดีโอที่เป็นความลับของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์
15	ท่านนำความลับที่ทำให้อับยัยและเสื่อมเสียของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์
16	ท่านนำข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตผ่านสื่อสังคมออนไลน์
17	ท่านแลกเปลี่ยนความลับของผู้อื่นกับบุคคลที่สามผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ที่	ข้อความการระรานทางไซเบอร์
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การหมิ่นประมาทผู้อื่น	
18	ท่านใส่ความผู้อื่นให้เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อบุคคลที่สามผ่านสื่อสังคมออนไลน์
19	ท่านใส่ร้ายผู้อื่นให้บุคคลที่สามเกลียดชังผ่านสื่อสังคมออนไลน์
20	ท่านติดต่อภาพวิดีโอที่เสื่อมเสียชื่อเสียงของผู้อื่นที่ไม่เป็นความจริงไปเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์
21	ท่านนำภาพของผู้อื่นที่เสื่อมเสียไปเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์
22	ท่านเผยแพร่หรือปล่อยข่าวลือที่ไม่เป็นความจริงให้ผู้อื่นเป็นที่อับอายผ่านสื่อสังคมออนไลน์
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment)	
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การหลอกลวง	
23	ท่านใช้ข้อมูลลวงผู้อื่นให้เข้าใจผิดผ่านสื่อสังคมออนไลน์
24	ท่านแสดงข้อความอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดผ่านสื่อสังคมออนไลน์
25	ท่านปกปิดข้อความที่เป็นจริงเพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อในสิ่งที่เป็นเท็จผ่านสื่อสังคมออนไลน์
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การปลอมตัวเป็นผู้อื่น	
26	ท่านสร้างบัญชีผู้ใช้ (account) ปลอมขึ้นมาใช้ในการสนทนาผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์
27	ท่านแอบอ้างชื่อผู้อื่นในการสนทนาผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์
28	ท่านนำชื่อผู้อื่นไปแอบอ้างในทางที่เสื่อมเสียผ่านสื่อสังคมออนไลน์
29	ท่านแอบอ้างและนำภาพผู้อื่นมาปลอมแปลงผ่านสื่อสังคมออนไลน์
30	ท่านแอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อไปหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์
31	ท่านแอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อให้ร้ายบุคคลที่สามผ่านสื่อสังคมออนไลน์
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การล้อเลียนหรือข่มขู่ผู้อื่น	
32	ท่านหยอกล้อหรือขู่ข่มผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์
33	ท่านแสดงความก้าวร้าวต่อผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์
34	ท่านใช้ข้อความหรือรูปภาพเพื่อข่มขู่ผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์
35	ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการรังแกผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์
36	ท่านล้อเลียนผู้อื่นเพื่อให้เกิดความอับอายผ่านสื่อสังคมออนไลน์
ตัวบ่งชี้ที่ 4 การส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น	
37	ท่านส่งข้อความซ้ำๆ ในพื้นที่ส่วนตัวเพื่อรบกวนผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์
38	ท่านส่งข้อความเพื่อรบกวนผู้อื่นให้เกิดความรำคาญหรือวุ่นวายผ่านสื่อสังคมออนไลน์
39	ท่านส่งข้อความที่เป็นเหตุทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหายผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ตอนที่ 2 ผลการหาคุณภาพของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

2.1 คุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ที่สร้างขึ้น จำนวน 39 ข้อคำถาม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 3 ท่าน

เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ แล้วนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.50 - 1.00 เป็นข้อคำถามที่วัดได้ตรงตามนิยามที่กำหนดไว้ ผลการพิจารณาดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์โดยผู้เชี่ยวชาญ

องค์ประกอบ ที่	ตัว บ่งชี้ที่	ข้อ ที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย (IOC)	แปลผล
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
		3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
	2	6	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
		7	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
		8	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
	3	9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		12	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
	1	13	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
		14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

องค์ประกอบ ที่	ตัว บ่งชี้ที่	ข้อ ที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย (IOC)	แปลผล
			คนที่	คน	คน	คน	คน			
			1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5			
2		17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		18	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
		19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
	2	20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	1	23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		25	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
		26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
	2	28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
		32	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
		33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้	
	35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้	
	36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้	
	37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้	
4	38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้	
	39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้	

จากตาราง 5 พบว่า แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ทั้ง 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้ 39 ข้อคำถาม ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.60 – 1.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า

0.50 สรุปได้ว่าแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผ่านเกณฑ์ทุกข้อ คือ ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ทุกข้อ

2.2 คุณภาพด้านอำนาจจำแนก

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ไปทดลองแบบวัด 2 ครั้ง กับนิสิตปริญญาตรี จำนวนครั้งละ 240 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์คุณภาพรายข้อด้านอำนาจจำแนก และพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป ได้ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อด้านอำนาจจำแนกของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (r)	
			ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack)	1 การินทาหรือด่าทอ หรือละเมิดผู้อื่น	1	.745*	.838*
		2	.675*	.835*
		3	.753*	.886*
		4	.759*	.865*
		5	.832*	.892*
	2 การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตี ผู้อื่น	6	.814*	.917*
		7	.839*	.898*
		8	.849*	.903*
	3 การลบหรือกีดกันผู้อื่น ออกจากกลุ่ม	9	.425*	.665*
		10	.523*	.711*
		11	.748*	.886*
		12	.755*	.872*
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander)	4 การหักหลัง (blackmail) กัน	13	.776*	.887*
		14	.812*	.874*
		15	.816*	.895*
		16	.808*	.878*
		17	.808*	.892*

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (r)	
			ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
	5 การหมิ่นประมาทผู้อื่น	18	.819*	.854*
		19	.816*	.867*
		20	.812*	.887*
		21	.827*	.890*
		22	.846*	.881*
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment)	6 การหลอกลวง	23	.810*	.885*
		24	.811*	.893*
	7 การปลอมตัวเป็นผู้อื่น	25	.820*	.902*
		26	.744*	.842*
		27	.857*	.892*
		28	.819*	.888*
		29	.814*	.841*
		30	.838*	.898*
		31	.880*	.902*
	8 การล้อเลียนหรือข่มขู่ ผู้อื่น	32	.713*	.827*
		33	.764*	.874*
		34	.838*	.891*
		35	.850*	.869*
36		.876*	.912*	
9 การส่งข้อความก่อกวน ผู้อื่น	37	.799*	.910*	
	38	.856*	.901*	
	39	.850*	.871*	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี มีค่าอำนาจจำแนก ครั้งที่ 1 อยู่ระหว่าง .425 - .880 และค่าอำนาจจำแนก ครั้งที่ 2 อยู่ระหว่าง .665 - .912 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือผ่านเกณฑ์ทุกข้อทั้ง 2 ครั้ง จำนวน 39 ข้อ แสดงว่าแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี มีอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ทุกข้อ

2.3 คุณภาพด้านความเชื่อมั่น

ในการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี จากการทดลองแบบวัดครั้งที่ 2 กับนิสิตปริญญาตรี จำนวน 240 คน โดยนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา(alpha-coefficient) ของครอนบาค ได้ผลดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

แบบวัดการระรานทางไซเบอร์	ความเชื่อมั่น
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack)	.972
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander)	.978
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment)	.984
ทั้งฉบับ	.992

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี จำนวน 39 ข้อ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .992 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .972 องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .978 และองค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .984

2.4 คุณภาพด้านความตรงเชิงโครงสร้าง

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) ของโมเดลการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) (n=240)

	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9
Y1	1.000								
Y2	.696**	1.000							
Y3	.611**	.500**	1.000						
Y4	.653**	.685**	.561**	1.000					
Y5	.596**	.560**	.482**	.564**	1.000				
Y6	.522**	.594**	.460**	.742**	.587**	1.000			

	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9
Y7	.735**	.704**	.653**	.800**	.700**	.737**	1.000		
Y8	.709**	.739**	.606**	.792**	.625**	.759**	.848**	1.000	
Y9	.535**	.490**	.548**	.667**	.486**	.592**	.653**	.654**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 พบว่า ตัวบ่งชี้การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ทั้ง 9 ตัวบ่งชี้ มีจำนวน 45 คู่ โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .482 - .848 ทั้งนี้ตัวบ่งชี้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 7 การปลอมตัวเป็นผู้อื่น กับ ตัวบ่งชี้ที่ 8 การล้อเลียนหรือข่มขู่ผู้อื่นมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.848 ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม กับตัวบ่งชี้ที่ 5 การหมิ่นประมาทผู้อื่น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.482

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของโมเดลการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) (n=240)

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ			
	Factor loading	SE	t	R ²
1. ด้านการโจมตี (Attack)	0.944	0.018	52.490*	0.892
1.1 การนิทาหรือด่าทอหรือละเมิดผู้อื่น	0.835	0.025	33.028*	0.696
1.2 การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น	0.818	0.025	32.169*	0.669
1.3 การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม	0.677	0.038	17.769*	0.459
2. ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander)	0.993	0.001	1197.938*	0.986
2.1 การหักหลัง (blackmail) กัน	0.880	0.017	50.822*	0.774
2.2 การหมิ่นประมาทผู้อื่น	0.755	0.031	24.110*	0.570
3. ด้านการก่อกวน (Harassment)	0.991	0.001	876.064*	0.983
3.1 การหลอกลวง	0.814	0.023	34.956*	0.663
3.2 การปลอมตัวเป็นผู้อื่น	0.924	0.012	80.322*	0.854
3.3 การล้อเลียนหรือข่มขู่ผู้อื่น	0.923	0.012	75.845*	0.852

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ			
	Factor Loading	SE	t	R ²
3.4 การส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น	0.695	0.035	19.843*	0.483

ดัชนีความสอดคล้อง $\chi^2 = 30.341$, $p = .065$, CFI = .994, TLI = .989, RMSEA = .046, SRMR = .019

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรีทั้ง 9 ตัวบ่งชี้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.677 – 0.991 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า

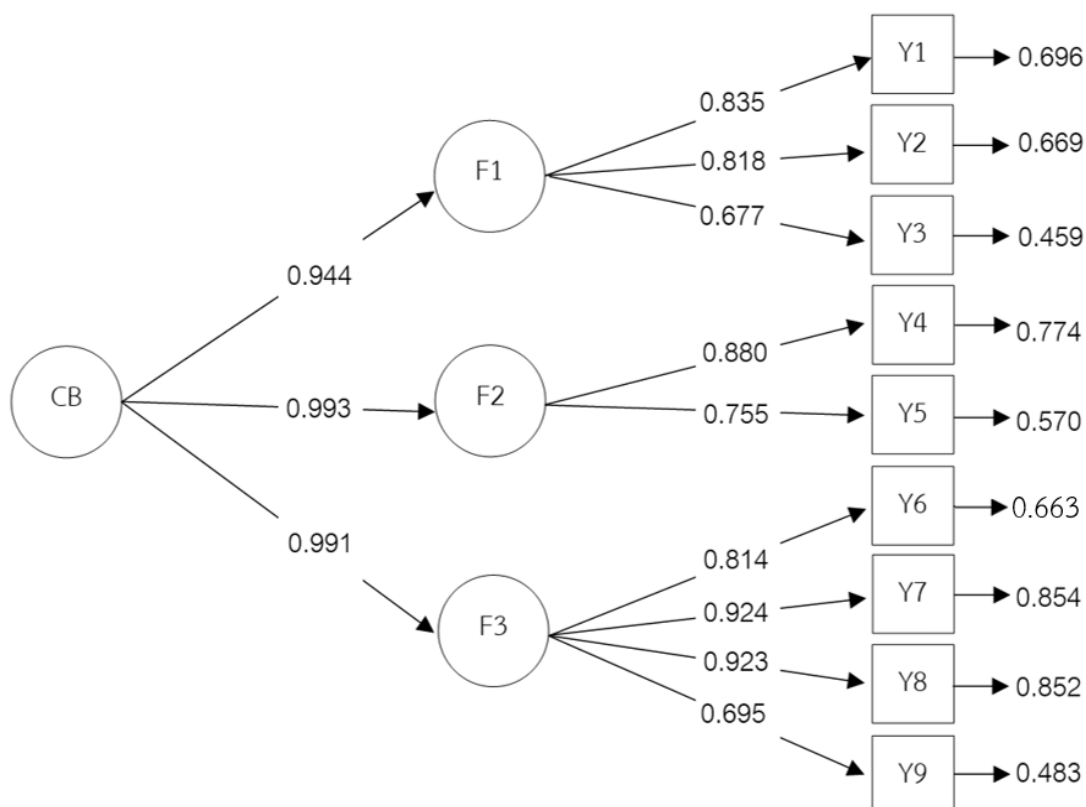
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack) ซึ่งประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.677 - 0.835 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ แสดงว่า ทั้ง 3 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ด้านการโจมตี (Attack) โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 1 การนินทาหรือด่าทอหรือละเมิดผู้อื่น ($a=0.835$) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 3 การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม ($a=0.677$) ทั้งนี้ทั้ง 3 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.696 0.669 และ 0.459 ตามลำดับ

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) ซึ่งประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.755 - 0.880 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ แสดงว่า ทั้ง 2 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ของด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 4 การหักหลัง (blackmail) กัน ($a=0.880$) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 5 การหมิ่นประมาทผู้อื่น ($a=0.755$) ทั้งนี้ทั้ง 2 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.774 และ 0.570 ตามลำดับ

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment) ซึ่งประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.695 – 0.924 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ แสดงว่าทั้ง 4 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ของด้านการก่อกวน (Harassment) โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 7 การปลอมตัวเป็นผู้อื่น ($a=0.924$) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 9 การส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น ($a=0.695$) ทั้งนี้ทั้ง 4 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.814 0.924 0.923 และ 0.695 ตามลำดับ

ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดล ประกอบด้วย ค่าสถิติ Chi-square = 30.341 ค่า p -value = 0.065 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ค่า CFI = .994 ค่า TLI = .989 ค่า RMSEA =

.046 และค่า SRMR = .019 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ค่าสถิติวัดระดับความสอดคล้อง นั่นคือ โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ซึ่งถูกวัดโดย 9 ตัวบ่งชี้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีความตรงเชิงโครงสร้าง และสามารถสร้างโมเดลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี แสดงดังภาพ 2

ดัชนีความสอดคล้อง $\chi^2 = 30.341$, $p = .065$, CFI = .994, TLI = .989, RMSEA = .046, SRMR = .019

ภาพ 2 โมเดลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

ตอนที่ 3 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี (n=480)

ข้อมูลดิบ	ความถี่	ความถี่สะสม	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่
39	1	1	0.2	21
40	4	5	1.0	27
41	3	8	1.7	29

ข้อมูลดิบ	ความถี่	ความถี่สะสม	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่
42	6	14	2.9	31
43	10	24	5.0	34
44	11	35	7.3	36
45	28	63	13.1	39
46	36	99	20.6	42
47	45	144	30.0	45
48	31	175	36.5	46
49	25	200	41.7	48
50	15	215	44.8	49
51	21	236	49.2	50
52	15	251	52.3	51
53	11	262	54.6	51
54	10	272	56.7	52
55	3	275	57.3	52
56	9	284	59.2	53
57	7	291	60.6	53
58	16	307	64.0	54
59	9	316	65.8	54
60	5	321	66.9	54
61	7	328	68.3	55
62	9	337	70.2	56
63	4	341	71.0	56
64	8	349	72.7	56
65	4	353	73.5	56
66	6	359	74.8	57
67	8	367	76.5	57
68	4	371	77.3	58
69	5	376	78.3	58
70	4	380	79.2	58

ข้อมูลดิบ	ความถี่	ความถี่สะสม	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่
71	5	385	80.2	59
72	4	389	81.0	59
73	3	392	81.7	59
74	3	395	82.3	59
75	3	398	82.9	59
77	1	399	83.1	60
78	3	402	83.8	60
79	4	406	84.6	60
80	7	413	86.0	61
81	3	416	86.7	61
82	1	417	86.9	61
83	2	419	87.3	61
84	2	421	87.7	62
85	5	426	88.8	62
86	3	429	89.4	63
87	5	434	90.4	63
88	3	437	91.0	64
89	1	438	91.3	64
90	2	440	91.7	64
91	4	444	92.5	64
92	1	445	92.7	65
93	2	447	93.1	65
94	2	449	93.5	65
95	2	451	94.0	66
96	1	452	94.2	66
97	4	456	95.0	67
98	1	457	95.2	67
99	2	459	95.6	67
100	1	460	95.8	67

ข้อมูลดิบ	ความถี่	ความถี่สะสม	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่
102	1	461	96.0	68
103	2	463	96.5	68
104	1	464	96.7	68
105	2	466	97.1	69
106	1	467	97.3	70
107	1	468	97.5	70
108	1	469	97.7	70
109	1	470	97.9	71
110	1	471	98.1	71
112	1	472	98.3	71
115	1	473	98.5	72
121	2	475	99.0	74
123	1	476	99.2	74
127	1	477	99.4	75
135	1	478	99.6	76
139	2	480	100.0	89
Total	480			

n=480, Min=39, Max=139, \bar{X} = 59.63, S.D.=18.29
Coefficient of Variation (%) =30.67, Skewness=1.658, Kurtosis= 2.656

จากตาราง 10 พบว่าในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิต จำนวน 480 คน ที่ได้ทำแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 39 ถึง 139 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 59.63 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 18.29

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจายข้อมูล (C.V.) มีค่าเท่ากับ 30.67 แสดงว่าการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรีมีลักษณะแตกต่างกันออกไป

นอกจากนี้ ค่าความเบ้ (Skewness) มีค่าเท่ากับ 1.658 นั่นคือ คะแนนของการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรีมีการแจกแจงในลักษณะเบ้ขวา (ค่าความเบ้ > 0) แสดงว่านิสิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีคะแนนการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรีต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ส่วนค่าความโด่ง (Kurtosis) มีค่าเท่ากับ 2.656 นั่นคือ คະแนนของการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี มีโค้งการแจกแจงในลักษณะโด่งสูง (ค่าความโด่ง > 0.263) และคະแนนการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรีมีการกระจายในระดับน้อย แสดงว่านิสิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีคະแนนการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรีไม่ค่อยแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์การแปลผลการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรีไว้ 4 ระดับ โดยใช้ช่วงของเปอร์เซ็นต์ไทล์ เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง (Clark-Carter, 2005) ได้ดังนี้

เปอร์เซ็นต์ไทล์ 75.00 ขึ้นไป	หมายถึง มีระดับการระรานทางไซเบอร์สูง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ 50.00 - 74.99	หมายถึง มีระดับการระรานทางไซเบอร์ค่อนข้างสูง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ 25.00 - 49.99	หมายถึง มีระดับการระรานทางไซเบอร์ปานกลาง
น้อยกว่า เปอร์เซ็นต์ไทล์ 25.00	หมายถึง มีระดับการระรานทางไซเบอร์ต่ำ

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์เกณฑ์ปกติ (Norms) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี (n=480)

คະแนนดิบ (Raw Score)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile)	คະแนนมาตรฐานที่ (Normalized T-score)	ระดับ การระรานทางไซเบอร์
67 คະแนนขึ้นไป	P _{75.00} ขึ้นไป	T ₅₇ ขึ้นไป	สูง
52 - 66 คະแนน	P _{50.00} - P _{74.99}	T ₅₁ - T ₅₆	ค่อนข้างสูง
47 - 51 คະแนน	P _{25.00} - P _{49.99}	T ₄₅ - T ₅₀	ปานกลาง
น้อยกว่า 47 คະแนน	น้อยกว่า P _{25.00}	น้อยกว่า T ₄₅	ต่ำ

จากตาราง 11 พบว่า เกณฑ์ปกติในการแบ่งระดับการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรีจำแนกออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในระดับสูง มีคະแนนดิบตั้งแต่ 67 คະแนนขึ้นไป มีจำนวน 121 คน มีช่วงคະแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ 75.00 ขึ้นไป และมีช่วงคະแนนที่ปกติ 57 ขึ้นไป

การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในระดับค่อนข้างสูง มีคະแนนดิบตั้งแต่ 52 - 66 คະแนน มีจำนวน 123 คน มีช่วงคະแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 50.00 - 74.99 และมีช่วงคະแนนที่ปกติ ระหว่าง 51 - 56

การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในระดับปานกลาง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 47 - 51 คะแนน มีจำนวน 137 คน มีช่วงคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทม์อยู่ระหว่าง 25.00 – 49.99 และมีช่วงคะแนนที่ปกติ ระหว่าง 45 - 50

การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในระดับต่ำ มีคะแนนดิบน้อยกว่า 47 คะแนน มีจำนวน 99 คน มีช่วงคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทม์น้อยกว่า 25.00 และมีช่วงคะแนนที่ปกติน้อยกว่า 45

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง การสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี มีจุดมุ่งหมายของการศึกษา 1. เพื่อสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี 2. เพื่อหาคุณภาพของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี และ 3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ทั้งหมด 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ตอนที่ 2 ผลการหาคุณภาพของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี และตอนที่ 3 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

พบว่า การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิตที่ใช้การสื่อสารผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการรังแกผู้อื่น เพื่อมุ่งในการส่งผลกระทบต่อจิตใจและสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น โดยการโจมตี การใส่ร้ายป้ายสี และการก่อกวน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิตโดยการนินทาหรือด่าทอหรือละเมิดผู้อื่น การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ การนินทาหรือด่าทอหรือละเมิดผู้อื่น การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น และการลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจาก

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิต โดยการหักหลัง (blackmail) กัน และการหมิ่นประมาทผู้อื่น ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ คือ การหักหลัง (blackmail) กัน และการหมิ่นประมาท

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิต โดยการหลอกลวง การปลอมตัวเป็นผู้อื่น การล้อเลียนหรือข่มขู่ผู้อื่น และการส่งข้อความก่อกวน ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ คือ การหลอกลวง การปลอมตัวเป็นผู้อื่น การล้อเลียนหรือข่มขู่ และการส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น

ตอนที่ 2 ผลการหาคุณภาพของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

2.1 คุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

พบว่า แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ทั้ง 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้ 39 ข้อคำถาม ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.60 – 1.00 ซึ่งมีความมากกว่า 0.50 สรุปได้ว่าแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผ่านเกณฑ์ทุกข้อ คือ ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ทุกข้อ

2.2 คุณภาพด้านอำนาจจำแนก

พบว่า แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี มีอำนาจจำแนก ครั้งที่ 1 อยู่ระหว่าง .425 - .880 และค่าอำนาจจำแนก ครั้งที่ 2 อยู่ระหว่าง .665 - .912 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทุกข้อทั้ง 2 ครั้ง จำนวน 39 ข้อ แสดงว่าแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี มีอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ทุกข้อ

2.3 คุณภาพด้านความเชื่อมั่น

พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี จำนวน 39 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .992 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .972 องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .978 และองค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .984

2.4 คุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

พบว่า ตัวบ่งชี้การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ทั้ง 9 ตัวบ่งชี้ มีจำนวน 45 คู่ โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .732 - .945 ทั้งนี้ตัวบ่งชี้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 7 การปลอมตัวเป็นผู้อื่น กับ ตัวบ่งชี้ที่ 8 การล้อเลียนหรือข่มขู่ผู้อื่นมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.945 ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม กับตัวบ่งชี้ที่ 5 การหมิ่นประมาทผู้อื่น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.732

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรีทั้ง 9 ตัวบ่งชี้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.677 – 0.991 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack) ซึ่งประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.677 - 0.835 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ แสดงว่า ทั้ง 3 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ด้านการโจมตี (Attack) โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 1 การนินทาหรือด่าทอหรือละเมิดผู้อื่น ($a=0.835$) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 3 การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม ($a=0.677$) ทั้งนี้ทั้ง 3 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.696 0.669 และ 0.459 ตามลำดับ

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) ซึ่งประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.755 - 0.880 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ แสดงว่า ทั้ง 2 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ของด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 4 การหักหลัง (blackmail) กัน ($a=0.880$) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 5 การหมิ่นประมาทผู้อื่น ($a=0.755$) ทั้งนี้ทั้ง 2 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.774 และ 0.570 ตามลำดับ

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment) ซึ่งประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.695 – 0.924 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ แสดงว่าทั้ง 4 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ของด้านการก่อกวน (Harassment) โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 7 การปลอมตัวเป็นผู้อื่น ($a=0.924$) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 9 การส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น ($a=0.695$) ทั้งนี้ทั้ง 4 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.814 0.924 0.923 และ 0.695 ตามลำดับ

ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดล ประกอบด้วย ค่าสถิติ Chi-square = 30.341 ค่า p-value = 0.065 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ค่าCFI = .994 ค่า TLI = .989 ค่า RMSEA = .046 และค่า SRMR = .019 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ค่าสถิติวัดระดับความสอดคล้อง นั่นคือ โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ซึ่งถูกวัดโดย 9 ตัวบ่งชี้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และสามารถสร้างโมเดลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

ตอนที่ 3 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิต จำนวน 480 คน ที่ได้ทำแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 39 ถึง 139 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 59.63 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 18.29

เกณฑ์ปกติในการแบ่งระดับการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี จำแนกออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในระดับสูง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 67 คะแนนขึ้นไป มีจำนวน 121 คน มีช่วงคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ 75.00 ขึ้นไป และมีช่วงคะแนนที่ปกติ 54.03 ขึ้นไป

การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในระดับค่อนข้างสูง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 52 - 66 คะแนน มีจำนวน 123 คน มีช่วงคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 50.00 - 74.99 และมีช่วงคะแนนที่ปกติ ระหว่าง 51 - 56

การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในระดับปานกลาง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 47 - 51 คะแนน มีจำนวน 137 คน มีช่วงคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 25.00 - 49.99 และมีช่วงคะแนนที่ปกติ ระหว่าง 45 - 50

การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในระดับต่ำ มีคะแนนดิบน้อยกว่า 47 คะแนน มีจำนวน 99 คน มีช่วงคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์น้อยกว่า 25.00 และมีช่วงคะแนนที่ปกติน้อยกว่า 45

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้พบประเด็นและข้อสังเกตที่น่าสนใจซึ่งสามารถนำมาสรุปและอภิปรายผลการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิต โดยการนิทาหรือด่าทอหรือละเมิดผู้อื่น การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ การนิทาหรือด่าทอหรือละเมิดผู้อื่น การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น และการลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจาก องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิต โดยการหักหลัง (blackmail) กัน และการหมิ่นประมาทผู้อื่น ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ คือ การหักหลัง (blackmail) กัน และการหมิ่นประมาท องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนิสิต โดยการหลอกลวง การ

ปลอมตัวเป็นผู้อื่น การล้อเลียนหรือข่มขู่ผู้อื่น และการส่งข้อความก่อกวน ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ คือ การหลอกลวง การปลอมตัวเป็นผู้อื่น การล้อเลียนหรือข่มขู่ และการส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น ซึ่งได้มาจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้และนิยามศัพท์การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) เป็นปัญหาและถือว่าเป็นภัยเงียบที่กำลังคุกคามสังคมในปัจจุบัน จึงได้มีผู้วิจัยและนักวิชาการได้ศึกษาประเด็นดังกล่าว การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) เป็นพฤติกรรมหรือการกระทำที่ใช้การสื่อสารผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการรังแกผู้อื่น เพื่อมุ่งในการส่งผลกระทบต่อทางจิตใจและสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น โดยการโจมตี การใส่ร้ายป้ายสี และการก่อกวน ซึ่งตัวบ่งชี้หรือพฤติกรรมของการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌ็องริชต์ สาเมาะ (2556) ได้ศึกษาการรับรู้ของเยาวชนต่อการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ โดยการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ เป็นการใช้อินเทอร์เน็ตหรืออินเทอร์เน็ตในการทำร้ายกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งในระดับบุคคล และระดับปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และยังสอดคล้องกับรัตติยา ดินน้ำจืด (2560) และนัทธมน ทับทิมไทย (2563) กล่าวว่า การรังแก คุกคาม หรือก่อกวนผู้อื่นโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ช่องทางการสื่อสารออนไลน์ เป็นการกระทำที่หวังผลให้ผู้อื่นเกิดผลกระทบในทางลบ ทำให้ผู้อื่นเสียหาย อับอาย และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้ถูกรังแก ซึ่งอาจนำไปสู่การฆ่าตัวตายได้ในที่สุด

2. ผลการหาคุณภาพของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

เมื่อทำการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดล ประกอบด้วย ค่าสถิติ Chi-square = 30.341 ค่า p-value = 0.065 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ค่าCFI = .994 ค่า TLI = .989 ค่า RMSEA = .046 และค่า SRMR = .019 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ค่าสถิติวัดระดับความสอดคล้อง นั่นคือ โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ซึ่งถูกวัดโดย 9 ตัวบ่งชี้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และสามารถสร้างโมเดลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรีทั้ง 9 ตัวบ่งชี้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.677 – 0.991 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack) ซึ่งประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.677 - 0.835 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ แสดงว่า ทั้ง 3 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ด้านการโจมตี (Attack) โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือตัวบ่งชี้

ที่ 1 การนินทาหรือด่าทอหรือละเมิดผู้อื่น ($a=0.835$) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุดคือตัวบ่งชี้ที่ 3 การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม ($a=0.677$) ทั้งนี้ทั้ง 3 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.696 0.669 และ 0.459 ตามลำดับ โดยองค์ประกอบที่ 1 ด้านการโจมตี (Attack) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ ญรัฎฐา วินิจนัยภาค (2560) ได้ศึกษาทัศนคติของเด็กและเยาวชนไทยต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 29.18 ระบุว่า พฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์เป็นการโพสต์ด่าทอ พุดจา ส่อเสียด เป็นทัศนคติของเด็กและเยาวชนไทยต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ที่สูงที่สุด และยิ่งสอดคล้องกับ อนุพงศ์ สุขเกษม (2563) ได้ศึกษาพฤติกรรมและเจตคติต่อการระรานทางไซเบอร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนโพสต์หรือแสดงความคิดเห็นด้วยข้อความหยาบคายหรือด่าทอผู้อื่นมากที่สุดเช่นกัน

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) ซึ่งประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.755 - 0.880 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ แสดงว่า ทั้ง 2 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ของด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander) โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 4 การหักหลัง (blackmail) กัน ($a=0.880$) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 5 การหมิ่นประมาทผู้อื่น ($a=0.755$) ทั้งนี้ทั้ง 2 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.774 และ 0.570 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทากร ตุดเกื้อ (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา พบว่า ตัวบ่งชี้พฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา โดยมีองค์ประกอบด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น และด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด และยิ่งสอดคล้องกับ Carroll (2006) กล่าวว่า การนำข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่เป็นความลับ หรือการแชร์ข้อมูลภาพวิดีโอของผู้อื่นที่ไม่เป็นความจริงไปเปิดเผยในพื้นที่สาธารณะบนสังคมออนไลน์ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นพฤติกรรมที่เป็นการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ที่มีอยู่ในสังคมออนไลน์ในปัจจุบัน

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการก่อกวน (Harassment) ซึ่งประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.695 - 0.924 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ แสดงว่าทั้ง 4 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ของด้านการก่อกวน (Harassment) โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 7 การปลอมตัวเป็นผู้อื่น ($a=0.924$) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 9 การส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น ($a=0.695$) ทั้งนี้ทั้ง 4 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.814 0.924 0.923 และ 0.695 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ ญรัฎฐา วินิจนัยภาค (2560) ได้ศึกษาทัศนคติของเด็กและเยาวชนไทยต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ พบว่า เด็กและเยาวชนร้อยละ 17.04 ระบุว่าพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์เป็น

การแอบอ้าง การสวมรอย หรือปลอมแปลงเป็นผู้อื่น และร้อยละ 14.30 ระบุว่าเป็นการหลอกลวง ฉ้อโกง ต้มตุ๋น ซึ่งเป็นทัศนคติของเด็กและเยาวชนไทยต่อพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ และ ยังสอดคล้องกับ Donegan (2012) ได้ศึกษาพฤติกรรมการข่มขู่และการกลั่นแกล้งบนอินเทอร์เน็ต ผล การศึกษาพบว่า การทำให้เรื่องของบุคคลอื่นเป็นเรื่องตลกบนอินเทอร์เน็ต หรือการปลอมเป็นบุคคล อื่นผ่านทางอีเมล หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นพฤติกรรมก่อน ข่มขู่ และการรังแก ซึ่งส่งผลให้ เกิดผลกระทบทางจิตอย่างถาวร

3. ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิต จำนวน 480 คน ที่ได้ทำแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 39 ถึง 139 คะแนน มีคะแนน เฉลี่ย เท่ากับ 59.63 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 18.29

เกณฑ์ปกติในการแบ่งระดับการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี จำแนกออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในระดับสูง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 67 คะแนนขึ้นไป มีจำนวน 121 คน มีช่วงคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ 75.00 ขึ้นไป และมีช่วงคะแนนที่ปกติ 57 ขึ้นไป ซึ่ง หมายถึง นิสิตมีผลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) อยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนอยู่ใน กลุ่ม 25% ที่มีคะแนนสูงสุดเมื่อเทียบกับนิสิตทั้งหมด หรือมีการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) มากกว่าคนอื่น 75% เมื่อเทียบกับนิสิตทั้งหมด ทั้งนี้ควรได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแก้ไขการ ระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนสูง

การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในระดับค่อนข้างสูง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 52 - 66 คะแนน มีจำนวน 123 คน มีช่วงคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 50.00 - 74.99 และมีช่วงคะแนนที่ ปกติ ระหว่าง 51 - 56 ซึ่งหมายถึง นิสิตมีผลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) อยู่ใน ระดับค่อนข้างสูง แต่มีคะแนนต่ำกว่ากลุ่ม 25% ที่มีคะแนนสูงสุดเมื่อเทียบกับนิสิตทั้งหมด ทั้งนี้ควร ได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแก้ไขการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนสูง

การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในระดับปานกลาง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 47 - 51 คะแนน มีจำนวน 137 คน มีช่วงคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 25.00 - 49.99 และมีช่วงคะแนนที่ ปกติ ระหว่าง 45 - 50 ซึ่งหมายถึง นิสิตมีผลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) อยู่ในระดับ ปานกลาง แต่มีคะแนนมากกว่ากลุ่ม 25% ที่มีคะแนนต่ำสุดเมื่อเทียบกับนิสิตทั้งหมด ทั้งนี้ควรได้รับ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแก้ไขการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนสูง

การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ในระดับต่ำ มีคะแนนดิบน้อยกว่า 47 คะแนน มี จำนวน 99 คน มีช่วงคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์น้อยกว่า 25.00 และมีช่วงคะแนนที่ปกติน้อยกว่า 45 ซึ่ง

หมายถึง นิสิตมีผลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully)อยู่ในระดับต่ำ โดยมีคะแนนอยู่ในกลุ่ม 25% ที่มีคะแนนต่ำสุดเมื่อเทียบกับนิสิตทั้งหมด หรือมีการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) น้อยกว่าคนอื่น 75% เมื่อเทียบกับนิสิตทั้งหมด

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจายข้อมูล (C.V.) มีค่าเท่ากับ 30.67 ค่าความเบ้ (Skewness) มีค่าเท่ากับ 1.658 ส่วนค่าความโด่ง (Kurtosis) มีค่าเท่ากับ 2.656 ซึ่งค่าสถิติต่างๆ เหล่านี้บ่งบอกได้ว่านิสิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ที่แตกต่างกันออกไป และพบว่านิสิตส่วนใหญ่จะมีระดับการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) อยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มีนิสิตที่มีระดับการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) อยู่ในระดับค่อนข้างสูงกับระดับสูงรวมกันแล้วมีจำนวน 244 คน จากจำนวนนิสิตทั้งหมด 480 คน แสดงให้เห็นว่าควรจะต้องตระหนักและแก้ไขเพื่อลดพฤติกรรมดังกล่าวของนิสิตต่อไป อีกทั้งผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) จากสถาบันอุดมศึกษาครอบคลุมทั้ง 4 ภูมิภาค มีจำนวนทั้งสิ้น 480 คน ซึ่งมีจำนวนมากพอที่จะเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรและมีเกณฑ์ปกติที่เชื่อมั่นได้ โดยสอดคล้องกับแนวคิดของลวัน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) กล่าวว่า การสร้างเกณฑ์ปกติต้องใช้กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เพื่อความเป็นตัวแทนที่ดี และต้องมีจำนวนมากพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากร เพื่อที่จะทำให้เกณฑ์ปกติเชื่อมั่นได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) และเกณฑ์การประเมินสามารถนำไปใช้ในการประเมินนิสิตระดับปริญญาตรีได้ ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูงและระดับสูงนั้น จะทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปปรับใช้ในการวางแผนและแก้ไขเพื่อลดพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) หรือพัฒนานิสิตให้เกิดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ให้น้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้ได้สร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ซึ่งทำให้ได้โมเดลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ซึ่งควรจะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ซึ่งจะทำให้ทราบตัวแปรหรือสารสนเทศในการพัฒนาให้นิสิตเกิดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ให้น้อยที่สุด

2. การวิจัยในครั้งนี้ได้อำเภอและตัวบ่งชี้การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ซึ่งควรศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับกลุ่มตัวอย่างในระดับอื่นๆ เนื่องจากการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) เป็นพฤติกรรม

หรือการกระทำที่ใช้การสื่อสารผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการ
รังแกผู้อื่น เพื่อมุ่งในการส่งผลกระทบต่อทางจิตใจและสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น

บรรณานุกรม

กรมสุขภาพจิต. (2562). *Cyberbullying : ะรานออนไลน์ ร้ายล้านวิ.* [ออนไลน์] 2562 [อ้างเมื่อ 18 กันยายน 2564]. จาก <https://www.eta.or.th/th/Knowledge-Sharing/Cyberbullying-in-IFBL.aspx>

กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และคณะ. (2562). *การศึกษาความเที่ยงและความตรงของแบบสอบถาม Cyber-Aggression Perpetration and Victimization Scale ฉบับภาษาไทย Validity and Reliability of Cyber-Aggression Perpetration and Victimization Scale: Thai Version.* วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 2562; 64(1): 45-60.

คณาธิป ทองรวีวงศ์. (2558). *มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิบุคคลจากการกลั่นแกล้งรังแกออนไลน์ซึ่งนำไปสู่การฆ่าตัวตาย: ศึกษากรณีกฎหมายความปลอดภัยไซเบอร์ของรัฐ Nova Scotia.* (เอกสารหลังการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ). กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และคณะภาษาและการสื่อสาร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

จิราพร ชั้นประดับ. (2563). *การระราน กลั่นแกล้ง คุกคาม ผ่านโลกไซเบอร์.* วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. NDC security review ฉบับที่ 3 / มีนาคม 2563.

ณัฐฐา วินิจนัยภาค. (2560). *ทัศนคติของเด็กและเยาวชนไทยต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์.* [ออนไลน์] 2560 [อ้างเมื่อ 29 กรกฎาคม 2564]. จาก <https://nidapoll.nida.ac.th/data/survey/uploads/FILE-1603871940213.pdf>.

ณัฐรัชต์ สาเมาะ. (2556). *การรับรู้ของเยาวชนต่อการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์.* ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.

ธันยากร ตุดเกื้อ. (2557). *การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา.* ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสเรล: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทมน ทับทิมไทย. (2563). *อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับ*

มัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี. ปริญญาโทวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัฒนผล และสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปัญญาสมาคมเพื่อการศึกษาความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย. (2553). *พฤติกรรมกรรมแห่งรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชนไทยเขตกรุงเทพมหานคร*. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ปองกมล สุรัตน์. (2561). *การรังแกผ่านโลกไซเบอร์ในมิติสังคมวัฒนธรรม: กรณีศึกษาเยาวชนไทยเจเนอเรชั่น Z*. ปริญญาโทปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พรชนก ดาวประดับ. (2560). *รูปแบบและลักษณะการมีส่วนร่วมในการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์*. ปริญญาโทวารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิชิต ฤทธิจรรณ. (2548). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: แฮ้าสออฟ เคอร์มีสท์.

ภัททชญา คำพวง. (2559). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมตอบโต้จากการถูกรังแกบนพื้นที่ไซเบอร์ของวัยรุ่นในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโทวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

รัตติยา ดินน้ำจืด. (2560). *พฤติกรรมกรรมแห่งรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. ปริญญาโทรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม มหาวิทยาลัยบูรพา.

ฤทัยชนนี สิทธิชัย. (2560). *พฤติกรรมกรรมแห่งรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

- ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- ศศิประภา เกษสุพรรณ. (2562). *การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต: การวัด การจัดกลุ่ม และความแตกต่างระหว่างเพศของนิสิตระดับปริญญาตรี*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการกระทำ ความรุนแรงทั้งทางกายภาพและการข่มเหงรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชนไทย*. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). *สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาคมผู้บริโภคสงขลา. (2554). *การรังแกผ่านอินเทอร์เน็ตกับวัยรุ่นในโลกไซเบอร์*. ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม จังหวัดสงขลา. [ออนไลน์] 2554 [อ้างเมื่อ 16 กันยายน 2564]. จาก <https://www.consumersongkhla.org/paper/1669>
- สมนึก ภัททิยธินิ. (2549). *การวัดผลการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กทม: ประสานการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2564). *สถาบันอุดมศึกษา*. [ออนไลน์] 2564 [อ้างเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2564]. จาก <http://www.mua.go.th/university-2.html>
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.). (2562). *Cyberbully คืออะไร? ส่งผลอย่างไร? และเราควรรับมือกับมันอย่างไรดี?*. [ออนไลน์] 2562 [อ้างเมื่อ 18 กันยายน 2564]. จาก <https://bit.ly/3kiDYc1>
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ และคณะ. (2554). *การวัดและประเมินผลการศึกษา เล่ม 2*. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: พัฒนาการศึกษา.
- อนุพงศ์ สุขเกษม. (2563). *พฤติกรรมและเจตคติต่อการระรานทางไซเบอร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร*. วารสารจันทร์เกษมสาร ปีที่ 26 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2563.

- อมรทิพย์ อมราภิบาล. (2559). *เหยื่อการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ในกลุ่มเยาวชน: ปัจจัยเสี่ยง ผลกระทบ ต่อสุขภาพจิตและการปรึกษาบุคคลที่สาม*. มหาวิทยาลัยบูรพา. *วิทยาการวิจัยและวิทยาการ ปัญญา*, 14(1).
- Anker, C.K. (2011). *Bullying in the age of Technology: A Literature Review of Cyber bullying for School Counselors*. The Graduate School University of Wisconsin-Stout.
- Carroll, J. (2006). Bush uses bully pulpit to promote transparency. *Managed Care (Langhorne, Pa.)*, 15(10), 12-13.
- Conway, A. (2009). *The Internet Generation: Bullying Has Gone Digital The impact of cyber bullying on adolescent identity*. Thesis for Master in Education University of Dublin 109-112.
- Donegan, R. (2012). Bullying and cyberbullying: History, statistics, law, prevention and analysis. *The Elon Journal of Undergraduate Research in Communications*, 3(1), 33-42.
- Field, D.C. (2006). *Cyber Bulling and Victimization: Psychosocial Characteristics of Bullies, Victims, and Bully/Victims*, Thesis for Master of Arts, the University of Montana 150-157.
- Kaspersky Lab, (2015). *10 forms of cyberbullying*. [Online] Retrieved September 18, 2021, from <https://kids.kaspersky.com/10-forms-of-cyberbullying>
- Kelloway, E. K. (1998). *Using LISREL for Structural Equation Modeling; A Researcher's Guide*. CA: Sage Publications.
- Kowalski, R. M., & Limber, S. P. (2013). Psychological, physical, and academic correlates of cyberbullying and traditional bullying. *Journal of adolescent health*, 53(1), S13-S20.
- Mishna, F. (2008). *Cyber Bullying Survey*, the University of Toronto 1-11.

Nancy Willard, M.S., J.D. (2006) *Cyberbullying and Cyberthreats Effectively Managing Internet Use Risks in Schools*. Retrieved from http://www.cforks.org/Downloads/cyber_bullying.pdf

Notar, C. E., Padgett, S., & Roden, J. (2013). *Cyberbullying: Resources for intervention And prevention*. Universal Journal of Educational Research, 1(3), 133-145.

Patchin, J. W., & Hinduja, S. (2010). *Changes in adolescent online social networking behaviors from 2006 to 2009*. Computers in Human Behavior.

Strom, P. S., & Strom, R. D. (2015). *Cyberbullying by adolescents: A preliminary assessment*. The Educational Forum.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยนครพนม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

ผศ.ดร.พิชญภา ยวงสร้อย

อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ดร.อัญชุลี ทองเงิน

หัวหน้างานโสตทัศนูปกรณ์และเทคโนโลยีการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ดร.ศานิตย์ ศรีคุณ

อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ดร.พัชตาพรรณ อุดมเพชร

นักวิชาการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ดร.ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ

อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี

แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) สำหรับนิสิตปริญญาตรี ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา การระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ของนิสิตปริญญาตรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามหลักสูตรการศึกษาปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ทั้งนี้ จึงใคร่ขอความกรุณาให้ผู้ตอบแบบวัด ตอบตามความเป็นจริงที่ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด และขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดฉบับนี้ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ของคำตอบตามความเป็นจริง (เพียงคำตอบเดียว)

1. เพศ

ชาย หญิง

2. มหาวิทยาลัยที่สังกัด

มหาวิทยาลัยมหิดล
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 มหาวิทยาลัยนเรศวร
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3. กลุ่มคณะที่สังกัด

กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ
 กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully) ของนิสิตปริญญาตรี

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง “ระดับของพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์” ที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุด โดยพิจารณาว่าท่านมีพฤติกรรมต่อไปนี้ผ่านทาง E-Mail, FaceBook, Line, Twitter, Skype, Instagram, WhatsApp, Tango, YouTube, Social Cam และ TikTok อยู่ในระดับใด ซึ่งมีเกณฑ์การให้ระดับคะแนนของพฤติกรรม ดังนี้

5	หมายถึง	ท่านปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเป็นประจำทุกครั้ง
4	หมายถึง	ท่านปฏิบัติพฤติกรรมนั้นบ่อยครั้ง
3	หมายถึง	ท่านปฏิบัติพฤติกรรมนั้นบางครั้ง
2	หมายถึง	ท่านปฏิบัติพฤติกรรมนั้นนาน ๆ ครั้ง
1	หมายถึง	ท่านไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเลย

ที่	ข้อความการระรานทางไซเบอร์	ระดับของพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์				
		5	4	3	2	1
ด้านการโจมตี (Attack)						
	การนิทาหรือคำทอหรือละเมิดผู้อื่น					
1	ท่านกล่าวว่าร้ายนิทาหลังผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
2	ท่านใช้คำหยาบคายคำทอผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
3	ท่านล้อพฤติกรรมหรือการกระทำของผู้อื่นที่ไม่ดีและเป็นที่ยับอายผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
4	ท่านล้อเลียนสภาพบกพร่องทางร่างกายของผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
5	ท่านกล่าวถึงผู้อื่นให้ได้รับความอับอายเสื่อมเสียชื่อเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
	การสร้างกลุ่มเพื่อโจมตีผู้อื่น					
6	ท่านร่วมกับเพื่อนสร้างกลุ่มเพื่อกล่าวหาผู้อื่นที่ไม่เป็นความจริงผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
7	ท่านร่วมกับเพื่อนสร้างกลุ่มเพื่อให้ร้ายผู้อื่นที่ท่านไม่ชอบผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
8	ท่านร่วมกับเพื่อนสร้างกลุ่มเฉพาะเพื่อโจมตีผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์					

ที่	ข้อความการระรานทางไซเบอร์	ระดับของพฤติกรรม การระรานทางไซเบอร์				
		5	4	3	2	1
	การลบหรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม					
9	ท่านลบผู้อื่นที่ท่านไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนในสื่อสังคมออนไลน์					
10	ท่านกีดกันผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่มผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
11	ท่านสั่งหรือชักชวนให้เพื่อนลบผู้อื่นที่ท่านไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนบนสื่อสังคมออนไลน์					
12	ท่านสั่งหรือชักชวนให้เพื่อนกีดกันผู้อื่นที่ท่านไม่ชอบออกจากกลุ่มบนสื่อสังคมออนไลน์					
ด้านการใส่ร้ายป้ายสี (Slander)						
	การหักหลัง (blackmail) กัน					
13	ท่านนำชื่อพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
14	ท่านนำข้อความ ภาพ หรือวิดีโอที่เป็นความลับของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
15	ท่านนำความลับที่ทำให้อับอายและเสื่อมเสียของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
16	ท่านนำข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
17	ท่านแลกเปลี่ยนความลับของผู้อื่นกับบุคคลที่สามผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
	การหมิ่นประมาทผู้อื่น					
18	ท่านใส่ความผู้อื่นให้เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อบุคคลที่สามผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
19	ท่านใส่ร้ายผู้อื่นให้บุคคลที่สามเกลียดชังผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
20	ท่านตัดต่อภาพวิดีโอที่เสื่อมเสียชื่อเสียงของผู้อื่นที่ไม่เป็นความจริงไปเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
21	ท่านนำภาพของผู้อื่นที่เสื่อมเสียไปเผยแพร่ผ่านสื่อสังคม					

ที่	ข้อความการกระรณทางไซเบอร์	ระดับของพฤติกรรม การกระรณทางไซเบอร์				
		5	4	3	2	1
	ออนไลน์					
22	ท่านเผยแพร่หรือปล่อยข่าวลือที่ไม่เป็นความจริงให้ผู้อื่นเป็นที่ อับอายผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
ด้านการก่อกวน (Harassment)						
	การหลอกลวง					
23	ท่านใช้อุปบายลงผู้อื่นให้เข้าใจผิดผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
24	ท่านแสดงข้อความอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดผ่านสื่อ สังคมออนไลน์					
25	ท่านปกปิดข้อความเป็นจริงเพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อในสิ่งที่ เป็นเท็จผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
	การปลอมตัวเป็นผู้อื่น					
26	ท่านสร้างบัญชีผู้ใช้ (account) ปลอมขึ้นมาใช้ในการสนทนา ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์					
27	ท่านแอบอ้างชื่อผู้อื่นในการสนทนาผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์					
28	ท่านนำชื่อผู้อื่นไปแอบอ้างในทางที่เสื่อมเสียผ่านสื่อสังคม ออนไลน์					
29	ท่านแอบอ้างและนำภาพผู้อื่นมาปลอมแปลงผ่านสื่อสังคม ออนไลน์					
30	ท่านแอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อไปหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองผ่าน สื่อสังคมออนไลน์					
31	ท่านแอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อให้ร้ายบุคคลที่สามผ่านสื่อสังคม ออนไลน์					
	การล้อเลียนหรือข่มขู่ผู้อื่น					
32	ท่านหยอกล้อหรือยั่วโมโหผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
33	ท่านแสดงความก้าวร้าวต่อผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
34	ท่านใช้ข้อความหรือรูปภาพเพื่อข่มขู่ผู้อื่นผ่านสื่อสังคม ออนไลน์					

ที่	ข้อความการระรานทางไซเบอร์	ระดับของพฤติกรรม การระรานทางไซเบอร์				
		5	4	3	2	1
35	ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการรังแกผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
36	ท่านล้อเลียนผู้อื่นเพื่อให้เกิดความอับอายผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
	การส่งข้อความก่อกวนผู้อื่น					
37	ท่านส่งข้อความซ้ำๆ ในพื้นที่ส่วนตัวเพื่อรบกวนผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
38	ท่านส่งข้อความเพื่อรบกวนผู้อื่นให้เกิดความรำคาญหรือวุ่นวายผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
39	ท่านส่งข้อความที่เป็นเหตุทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหายผ่านสื่อสังคมออนไลน์					

ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully)

Mplus VERSION 7.11

MUTHEN & MUTHEN

05/01/2022 10:41 PM

INPUT INSTRUCTIONS

TITLE: Cyber Bully

DATA:

FILE IS "datacfa.txt";

VARIABLE:

NAMES ARE y1-y9;

USEVARIABLES ARE y1-y9;

ANALYSIS:

TYPE IS GENERAL;

ESTIMATOR IS ML;

ITERATIONS = 1000;

CONVERGENCE = 0.00005;

model:

f1 by y1-y3;

f2 by y4-y5;

f3 by y6-y9;

cb by f1-f3;

f2@0.002;

f3@0.002;

Y6 WITH Y1;

Y5 WITH Y4;

Y8 WITH Y5;

Y9 WITH Y3;

Y7 WITH Y3;

Y9 WITH Y4;

OUTPUT: SAMPSTAT MODINDICES(3.84) STANDARDIZED;

INPUT READING TERMINATED NORMALLY

Cyber Bully

SUMMARY OF ANALYSIS

Number of groups	1
Number of observations	240
Number of dependent variables	9
Number of independent variables	0
Number of continuous latent variables	4
Observed dependent variables	

Continuous

Y1 Y2 Y3 Y4 Y5 Y6

Y7 Y8 Y9

Continuous latent variables

F1 F2 F3 CB

Estimator

ML

Information matrix

OBSERVED

Maximum number of iterations

1000

Convergence criterion

0.500D-04

Maximum number of steepest descent iterations

20

Input data file(s)

datacfa.txt

Input data format FREE

SAMPLE STATISTICS

SAMPLE STATISTICS

Means

Y1 Y2 Y3 Y4 Y5

1 1.623 1.543 1.796 1.527 1.363

Means

	Y6	Y7	Y8	Y9
1	1.425	1.582	1.588	1.450

Covariances

	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
Y1	0.220				
Y2	0.150	0.212			
Y3	0.156	0.125	0.296		
Y4	0.131	0.135	0.131	0.183	
Y5	0.114	0.105	0.107	0.098	0.166
Y6	0.103	0.115	0.105	0.133	0.100
Y7	0.166	0.156	0.171	0.165	0.138
Y8	0.156	0.160	0.155	0.159	0.120
Y9	0.112	0.101	0.133	0.128	0.089

Covariances

	Y6	Y7	Y8	Y9
Y6	0.176			
Y7	0.149	0.233		
Y8	0.150	0.192	0.221	
Y9	0.105	0.141	0.137	0.200

Correlations

	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
Y1	1.000				
Y2	0.696	1.000			
Y3	0.611	0.500	1.000		
Y4	0.653	0.685	0.561	1.000	
Y5	0.596	0.560	0.482	0.564	1.000
Y6	0.522	0.594	0.460	0.742	0.587
Y7	0.735	0.704	0.653	0.800	0.700
Y8	0.709	0.739	0.606	0.792	0.625
Y9	0.535	0.490	0.548	0.667	0.486

Correlations				
	Y6	Y7	Y8	Y9
Y6	1.000			
Y7	0.737	1.000		
Y8	0.759	0.848	1.000	
Y9	0.562	0.653	0.654	1.000

THE MODEL ESTIMATION TERMINATED NORMALLY

MODEL FIT INFORMATION

Number of Free Parameters 34

Loglikelihood

H0 Value -501.734

H1 Value -486.564

Information Criteria

Akaike (AIC) 1071.468

Bayesian (BIC) 1189.810

Sample-Size Adjusted BIC 1082.038

($n^* = (n + 2) / 24$)

Chi-Square Test of Model Fit

Value 30.341

Degrees of Freedom 20

P-Value 0.0645

RMSEA (Root Mean Square Error Of Approximation)

Estimate 0.046

90 Percent C.I. 0.000 0.078

Probability RMSEA \leq .05 0.535

CFI/TLI

CFI 0.994

TLI 0.989

Chi-Square Test of Model Fit for the Baseline Model

Value 1774.373

Degrees of Freedom 36
P-Value 0.0000

SRMR (Standardized Root Mean Square Residual)

Value 0.019

MODEL RESULTS

		Two-Tailed			
		Estimate	S.E. Est./S.E.	P-Value	
F1	BY				
	Y1	1.000	0.000	999.000	999.000
	Y2	0.964	0.065	14.918	0.000
	Y3	0.944	0.082	11.545	0.000
F2	BY				
	Y4	1.000	0.000	999.000	999.000
	Y5	0.819	0.064	12.726	0.000
F3	BY				
	Y6	1.000	0.000	999.000	999.000
	Y7	1.305	0.071	18.283	0.000
	Y8	1.271	0.070	18.229	0.000
	Y9	0.909	0.076	12.040	0.000
CB	BY				
	F1	1.000	0.000	999.000	999.000

F2	1.013	0.065	15.655	0.000
----	-------	-------	--------	-------

F3	0.918	0.073	12.589	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Y6 WITH

Y1	-0.019	0.005	-3.908	0.000
----	--------	-------	--------	-------

Y5 WITH

Y4	-0.018	0.004	-3.976	0.000
----	--------	-------	--------	-------

Y8 WITH

Y5	-0.013	0.004	-3.036	0.002
----	--------	-------	--------	-------

Y9 WITH

Y3	0.026	0.008	3.044	0.002
----	-------	-------	-------	-------

Y4	0.012	0.005	2.326	0.020
----	-------	-------	-------	-------

Y7 WITH

Y3	0.016	0.006	2.739	0.006
----	-------	-------	-------	-------

Intercepts

Y1	1.623	0.030	53.754	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Y2	1.543	0.030	51.946	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Y3	1.796	0.035	51.126	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Y4	1.527	0.028	55.321	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Y5	1.362	0.026	51.761	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Y6	1.425	0.027	52.632	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Y7	1.582	0.031	50.839	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Y8	1.588	0.030	52.355	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Y9	1.450	0.029	50.283	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Variances

CB	0.136	0.019	7.282	0.000
----	-------	-------	-------	-------

Residual Variances

Y1	0.066	0.008	7.870	0.000
Y2	0.070	0.008	8.760	0.000
Y3	0.160	0.016	10.122	0.000
Y4	0.041	0.005	8.483	0.000
Y5	0.071	0.007	9.576	0.000
Y6	0.059	0.006	9.993	0.000
Y7	0.034	0.004	8.105	0.000
Y8	0.033	0.004	7.646	0.000
Y9	0.103	0.010	10.486	0.000
F1	0.016	0.006	2.984	0.003
F2	0.002	0.000	999.000	999.000
F3	0.002	0.000	999.000	999.000

STANDARDIZED MODEL RESULTS

STDYX Standardization

Two-Tailed

	Estimate	S.E. Est./S.E.	P-Value
--	----------	----------------	---------

F1 BY

Y1	0.835	0.025	33.028	0.000
Y2	0.818	0.025	32.169	0.000
Y3	0.677	0.038	17.769	0.000

F2 BY

Y4	0.880	0.017	50.822	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Y5	0.755	0.031	24.110	0.000
----	-------	-------	--------	-------

F3 BY

Y6	0.814	0.023	34.956	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Y7	0.924	0.012	80.322	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Y8	0.923	0.012	75.845	0.000
----	-------	-------	--------	-------

Y9	0.695	0.035	19.843	0.000
----	-------	-------	--------	-------

CB BY

F1	0.944	0.018	52.490	0.000
----	-------	-------	--------	-------

F2	0.993	0.001	1197.938	0.000
----	-------	-------	----------	-------

F3	0.991	0.001	876.064	0.000
----	-------	-------	---------	-------

Y6 WITH

Y1	-0.307	0.072	-4.243	0.000
----	--------	-------	--------	-------

Y5 WITH

Y4	-0.323	0.082	-3.936	0.000
----	--------	-------	--------	-------

Y8 WITH

Y5	-0.261	0.089	-2.952	0.003
----	--------	-------	--------	-------

Y9 WITH

Y3	0.201	0.062	3.222	0.001
----	-------	-------	-------	-------

Y4	0.178	0.071	2.494	0.013
----	-------	-------	-------	-------

Y7 WITH

Y3	0.211	0.072	2.935	0.003
----	-------	-------	-------	-------

Intercepts

Y1	3.470	0.171	20.329	0.000
Y2	3.353	0.166	20.187	0.000
Y3	3.300	0.164	20.152	0.000
Y4	3.571	0.175	20.375	0.000
Y5	3.341	0.166	20.156	0.000
Y6	3.397	0.168	20.280	0.000
Y7	3.282	0.163	20.124	0.000
Y8	3.380	0.167	20.211	0.000
Y9	3.246	0.161	20.106	0.000

Variiances

CB	1.000	0.000	999.000	999.000
----	-------	-------	---------	---------

Residual Variiances

Y1	0.304	0.042	7.196	0.000
Y2	0.331	0.042	7.941	0.000
Y3	0.541	0.052	10.476	0.000
Y4	0.226	0.030	7.429	0.000
Y5	0.430	0.047	9.081	0.000
Y6	0.337	0.038	8.902	0.000
Y7	0.146	0.021	6.879	0.000
Y8	0.148	0.022	6.598	0.000
Y9	0.517	0.049	10.638	0.000
F1	0.108	0.034	3.177	0.001
F2	0.014	0.002	8.592	0.000
F3	0.017	0.002	7.647	0.000

STDY Standardization

Two-Tailed

Estimate S.E. Est./S.E. P-Value

F1 BY

Y1	0.835	0.025	33.028	0.000
Y2	0.818	0.025	32.169	0.000
Y3	0.677	0.038	17.769	0.000

F2 BY

Y4	0.880	0.017	50.822	0.000
Y5	0.755	0.031	24.110	0.000

F3 BY

Y6	0.814	0.023	34.956	0.000
Y7	0.924	0.012	80.322	0.000
Y8	0.923	0.012	75.845	0.000
Y9	0.695	0.035	19.843	0.000

CB BY

F1	0.944	0.018	52.490	0.000
F2	0.993	0.001	1197.938	0.000
F3	0.991	0.001	876.064	0.000

Y6 WITH

Y1	-0.307	0.072	-4.243	0.000
----	--------	-------	--------	-------

Y5 WITH

Y4	-0.323	0.082	-3.936	0.000
----	--------	-------	--------	-------

Y8 WITH

Y5	-0.261	0.089	-2.952	0.003
----	--------	-------	--------	-------

Y9 WITH

Y3 0.201 0.062 3.222 0.001

Y4 0.178 0.071 2.494 0.013

Y7 WITH

Y3 0.211 0.072 2.935 0.003

Intercepts

Y1 3.470 0.171 20.329 0.000

Y2 3.353 0.166 20.187 0.000

Y3 3.300 0.164 20.152 0.000

Y4 3.571 0.175 20.375 0.000

Y5 3.341 0.166 20.156 0.000

Y6 3.397 0.168 20.280 0.000

Y7 3.282 0.163 20.124 0.000

Y8 3.380 0.167 20.211 0.000

Y9 3.246 0.161 20.106 0.000

Variances

CB 1.000 0.000 999.000 999.000

Residual Variances

Y1 0.304 0.042 7.196 0.000

Y2 0.331 0.042 7.941 0.000

Y3 0.541 0.052 10.476 0.000

Y4 0.226 0.030 7.429 0.000

Y5 0.430 0.047 9.081 0.000

Y6 0.337 0.038 8.902 0.000

Y7 0.146 0.021 6.879 0.000

Y8 0.148 0.022 6.598 0.000

Y9 0.517 0.049 10.638 0.000

F1	0.108	0.034	3.177	0.001
F2	0.014	0.002	8.592	0.000
F3	0.017	0.002	7.647	0.000

STD Standardization

		Two-Tailed			
		Estimate	S.E. Est./S.E.	P-Value	
F1	BY				
Y1		0.390	0.025	15.359	0.000
Y2		0.376	0.025	15.030	0.000
Y3		0.369	0.032	11.541	0.000
F2	BY				
Y4		0.376	0.022	17.184	0.000
Y5		0.308	0.023	13.349	0.000
F3	BY				
Y6		0.341	0.022	15.295	0.000
Y7		0.446	0.024	18.741	0.000
Y8		0.434	0.023	18.651	0.000
Y9		0.310	0.026	12.147	0.000
CB	BY				
F1		0.944	0.018	52.490	0.000
F2		0.993	0.001	1197.938	0.000
F3		0.991	0.001	876.064	0.000
Y6	WITH				

Y1 -0.019 0.005 -3.908 0.000

Y5 WITH

Y4 -0.018 0.004 -3.976 0.000

Y8 WITH

Y5 -0.013 0.004 -3.036 0.002

Y9 WITH

Y3 0.026 0.008 3.044 0.002

Y4 0.012 0.005 2.326 0.020

Y7 WITH

Y3 0.016 0.006 2.739 0.006

Intercepts

Y1 1.623 0.030 53.754 0.000

Y2 1.543 0.030 51.946 0.000

Y3 1.796 0.035 51.126 0.000

Y4 1.527 0.028 55.321 0.000

Y5 1.362 0.026 51.761 0.000

Y6 1.425 0.027 52.632 0.000

Y7 1.582 0.031 50.839 0.000

Y8 1.588 0.030 52.355 0.000

Y9 1.450 0.029 50.283 0.000

Variances

CB 1.000 0.000 999.000 999.000

Residual Variances

Y1 0.066 0.008 7.870 0.000

Y2	0.070	0.008	8.760	0.000
Y3	0.160	0.016	10.122	0.000
Y4	0.041	0.005	8.483	0.000
Y5	0.071	0.007	9.576	0.000
Y6	0.059	0.006	9.993	0.000
Y7	0.034	0.004	8.105	0.000
Y8	0.033	0.004	7.646	0.000
Y9	0.103	0.010	10.486	0.000
F1	0.108	0.034	3.177	0.001
F2	0.014	0.002	8.592	0.000
F3	0.017	0.002	7.647	0.000

R-SQUARE

Observed	Two-Tailed			
Variable	Estimate	S.E. Est./S.E.	P-Value	
Y1	0.696	0.042	16.514	0.000
Y2	0.669	0.042	16.084	0.000
Y3	0.459	0.052	8.884	0.000
Y4	0.774	0.030	25.411	0.000
Y5	0.570	0.047	12.055	0.000
Y6	0.663	0.038	17.478	0.000
Y7	0.854	0.021	40.161	0.000
Y8	0.852	0.022	37.922	0.000
Y9	0.483	0.049	9.921	0.000

Latent	Two-Tailed			
Variable	Estimate	S.E. Est./S.E.	P-Value	

F1	0.892	0.034	26.245	0.000
F2	0.986	0.002	598.969	0.000
F3	0.983	0.002	438.032	0.000

QUALITY OF NUMERICAL RESULTS

Condition Number for the Information Matrix 0.680E-03
(ratio of smallest to largest eigenvalue)

MODEL MODIFICATION INDICES

NOTE: Modification indices for direct effects of observed dependent variables regressed on covariates may not be included. To include these, request MODINDICES (ALL).

Minimum M.I. value for printing the modification index 3.840

M.I. E.P.C. Std E.P.C. StdYX E.P.C.

BY Statements

F2	BY Y1	4.740	-1.088	-0.409	-0.874
CB	BY Y1	3.907	-1.070	-0.395	-0.844

WITH Statements

Y3	WITH Y2	3.906	-0.016	-0.016	-0.151
Y6	WITH Y4	4.126	0.008	0.008	0.160
Y8	WITH Y2	4.416	0.009	0.009	0.184

DIAGRAM INFORMATION

Use View Diagram under the Diagram menu in the Mplus Editor to view the diagram.
If running Mplus from the Mplus Diagrammer, the diagram opens automatically.

Diagram output

c:\users\advice\desktop\data_bawwee\mp\text11.dgm

Beginning Time: 22:41:52

Ending Time: 22:41:52

Elapsed Time: 00:00:00

MUTHEN & MUTHEN

3463 Stoner Ave.

Los Angeles, CA 90066

Tel: (310) 391-9971

Fax: (310) 391-8971

Web: www.StatModel.com

Support: Support@StatModel.com

Copyright (c) 1998-2013 Muthen & Muthen

ผลการวิเคราะห์เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ (Cyber Bully)

Statistics

P

N	Valid	480
	Missing	0
Mean		59.63
Std. Deviation		18.287
Skewness		1.658
Std. Error of Skewness		.111
Kurtosis		2.656
Std. Error of Kurtosis		.222
Minimum		39
Maximum		139
Percentiles	25	47.00
	50	52.00
	75	67.00

p

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	39	1	.2	.2	.2
	40	4	.8	.8	1.0
	41	3	.6	.6	1.7
	42	6	1.3	1.3	2.9
	43	10	2.1	2.1	5.0
	44	11	2.3	2.3	7.3
	45	28	5.8	5.8	13.1
	46	36	7.5	7.5	20.6
	47	45	9.4	9.4	30.0
	48	31	6.5	6.5	36.5
	49	25	5.2	5.2	41.7
	50	15	3.1	3.1	44.8
	51	21	4.4	4.4	49.2
	52	15	3.1	3.1	52.3

53	11	2.3	2.3	54.6
54	10	2.1	2.1	56.7
55	3	.6	.6	57.3
56	9	1.9	1.9	59.2
57	7	1.5	1.5	60.6
58	16	3.3	3.3	64.0
59	9	1.9	1.9	65.8
60	5	1.0	1.0	66.9
61	7	1.5	1.5	68.3
62	9	1.9	1.9	70.2
63	4	.8	.8	71.0
64	8	1.7	1.7	72.7
65	4	.8	.8	73.5
66	6	1.3	1.3	74.8
67	8	1.7	1.7	76.5
68	4	.8	.8	77.3
69	5	1.0	1.0	78.3
70	4	.8	.8	79.2
71	5	1.0	1.0	80.2
72	4	.8	.8	81.0
73	3	.6	.6	81.7
74	3	.6	.6	82.3
75	3	.6	.6	82.9
77	1	.2	.2	83.1
78	3	.6	.6	83.8
79	4	.8	.8	84.6
80	7	1.5	1.5	86.0
81	3	.6	.6	86.7
82	1	.2	.2	86.9
83	2	.4	.4	87.3
84	2	.4	.4	87.7
85	5	1.0	1.0	88.8
86	3	.6	.6	89.4
87	5	1.0	1.0	90.4
88	3	.6	.6	91.0
89	1	.2	.2	91.3

90	2	.4	.4	91.7
91	4	.8	.8	92.5
92	1	.2	.2	92.7
93	2	.4	.4	93.1
94	2	.4	.4	93.5
95	2	.4	.4	94.0
96	1	.2	.2	94.2
97	4	.8	.8	95.0
98	1	.2	.2	95.2
99	2	.4	.4	95.6
100	1	.2	.2	95.8
102	1	.2	.2	96.0
103	2	.4	.4	96.5
104	1	.2	.2	96.7
105	2	.4	.4	97.1
106	1	.2	.2	97.3
107	1	.2	.2	97.5
108	1	.2	.2	97.7
109	1	.2	.2	97.9
110	1	.2	.2	98.1
112	1	.2	.2	98.3
115	1	.2	.2	98.5
121	2	.4	.4	99.0
123	1	.2	.2	99.2
127	1	.2	.2	99.4
135	1	.2	.2	99.6
139	2	.4	.4	100.0
Total	480	100.0	100.0	

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	ราชัน ทวีคณะโชติ
วัน เดือน ปี เกิด	30 ตุลาคม 2527
ที่อยู่ปัจจุบัน	289 หมู่ 8 ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก 65000
ที่ทำงานปัจจุบัน	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการวัดและประเมินผล การศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผลงานตีพิมพ์	ปี พ.ศ. 2563 การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมในการจัดการความปลอดภัยบน ระบบสารสนเทศของบุคลากรมหาวิทยาลัยนเรศวร ปี พ.ศ. 2564 การพัฒนาแบบวัดความเหนื่อยหน่ายในการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

